

Bundel van de Commissie Algemeen Bestuur van 12 september 2018

Agenda bijlagen

Agenda AB 12-09-2018

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Inspreker(s)
- 3 Vaststelling verslag vorige vergadering
 - BV18.0092 Verslag commissie Algemeen Bestuur van 20 juni 2018
 - BV18.0097 Verslag van de gezamenlijke commissies Kaderbrief
- 4 Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
- 5 Bespreekpunten - geen
- 6 Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a Lansingerlands Initiatief

<P>1. De Verordening Lansingerlands Initiatief 2018 vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016.</P>
<P>2. De Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018 vast te stellen.</P>
Simon Fortuyn
BIF

Voorstel Raad 11846
T18.10636 Verordening Lansingerlands Initiatief 2018
T18.10633 Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018
T18.10632 Evaluatie Lansingerlands Initiatief
T18.10638 Weergave proces Lansingerlands Initiatief 2018
T16.10731 Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016
- 6.b Zomerrapportage 2018 (spreektijden 5 min 1e termijn/3 min 2e termijn)

De zomerrapportage 2018 vast te stellen.
Het saldo van de zomerrapportage 2018 van afgerond € 6.044.000 toe te voegen aan het voorlopig rekeningresultaat 2018.
De begrotingswijziging vast te stellen.
Albert Abee
FIN

Voorstel Raad 11869
T18.09828 Zomerrapportage 2018
- 6.c Raadsconsultatie Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie

<P>De zienswijze over het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 van de politie eenheid Rotterdam vast te stellen en deze te versturen.</P>
Pieter van de Stadt
RO

Voorstel Raad 11599
I18.24218 Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie
U18.07100 Zienswijze Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie
- 6.d Verhogen drempelbedragen meervoudig onderhandse aanbestedingen

<P>Gevraagde beslissing:</P>

Het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen van leveringen en diensten aan te passen van € 30.000 naar € 50.000.
Het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen van werken aan te passen van € 50.000 naar € 150.000.
Simon Fortuyn
BIF

Voorstel Raad 11651
- 7.a Actualiteiten uit het college
- 7.b Actualiteiten uit de commissie
- 7.c Verbonden partijen
- 8 Rondvraag en sluiting

Agenda

Aan de leden van de Commissie Algemeen Bestuur
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	ons kenmerk/afdeling	Bijlage(n)	Lansingerland
	-- Griffie		30 augustus 2018

Onderwerp	Doorkiesnummer
Agenda	010-8004391/4392
Commissie Algemeen Bestuur	
d.d. 12 september 2018	

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de vergadering van de Commissie Algemeen Bestuur, te houden op woensdag 12 september 2018 om 20.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Tobias Asserlaan 1 te Bergschenhoek.

U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling verslag vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Besprekpunten - geen
6. Stukken ter advisering aan de raad
 - 6.a. Lansingerlands Initiatief
 - 6.b. Zomerrapportage 2018 (sprektijden 5 min 1e termijn/3 min 2e termijn)
 - 6.c. Raadsconsultatie Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie
 - 6.d. Verhogen drempelbedragen meervoudig onderhandse aanbestedingen
- 7.a. Actualiteiten uit het college
- 7.b. Actualiteiten uit de commissie
- 7.c. Verbonden partijen
8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Nelleke Bouman

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Datum vergadering : 20 juni 2018

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Johan Philippens, Henk Meester, Don van Doorn (vanaf 20.05 uur)
VVD : Nathalie van Bakel, Ed van Santen, Edwin Vervaet
CDA : Frans Ammerlaan, Terence Buitendijk
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Hans Wiersema
CU : Jurjen Dieleman, Matthijs Lems
D66 : Michiel Muis, Brecht Weerheijm
GroenLinks : Marko Ruijtenberg
PvdA : Petra Verhoef, Hamid Azzouzi

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Marijke Walhout

Wethouders : Albert Abee, Kathy Arends

Afwezig

Leefbaar 3B : Marjolein Gielis
CDA : Matthijs Rutenberg
WIJ Lansingerland : Petrine van Olst
GroenLinks : Richard Heijdra
Burgemeester : Pieter van de Stadt
Wethouders : Ankie van Tatenhove en Simon Fortuijn

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Gielis, zij wordt vervangen door de heer Meester, de heer Rutenberg van het CDA, hij wordt vervangen door de heer Buitendijk, mevrouw Van Olst, zij wordt vervangen door de heer Hoek en de heer Heijdra is afwezig. De heer Meester meldt, dat de heer Van Doorn nog niet aanwezig is. Hij vermoedt, dat hij nog komt.

2. Insprekers

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 16 mei 2018

Er zijn geen opmerkingen ontvangen. Het verslag wordt ongewijzigd vast gesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Inventarisatie rondvraag:

Er zijn geen rondvragen.

5. Besprekpunten

Er zijn geen besprekpunten.

6. Stukken ter advisering aan de raad

6.a Vaststellen jaarstukken 2017

De voorzitter constateert, dat de heer Van Doorn binnen komt. Deze excuseert zich.

De heer Philippens bedankt het college en de ambtenaren voor het heldere stuk. De jaarstukken zijn gemakkelijk leesbaar, ondanks dat het om complexe materie gaat. Complimenten. De jaarstukken zijn

erg laat ontvangen. L3B ziet graag, dat de stukken eerder beschikbaar worden gesteld. De jaarstukken moeten twee weken ter inzage liggen. Is dat dit jaar gebeurd? Over de jaarstukken 2017 zelf is L3B voorzichtig positief. Positief, omdat er een positief resultaat van € 11,8mln gerapporteerd wordt en een reductie van de schuld met € 15mln. Dat is iets minder dan verwacht, maar begrijpelijk, gezien de aankoop van de gronden Westpolder, wat uitvoerig in de vorige raad besproken is. Positief resultaat op de grexen, positieve kasstromen, een weerstandsvermogen van 2,3 wat laat zien dat de risico's op de grexen goed gedragen kunnen worden. En een structurele exploitatieruimte van 6%, wat betekent, dat er structureel meer binnen komt dan dat er uitgegeven worden. De meeste kengetallen laten zien, dat de gemeente in een gevarezone zit. Een netto schuldquote van 177%. Hoge schulden in vergelijking met de totale baten. Een solvabiliteitsratio van 25% is minimaal. Dit betekent, dat de gemeente aan de financiële verplichting kan voldoen, maar nog steeds gefinancierd wordt uit geleend geld. De conclusie van L3B is dan ook, dat de gemeente nog steeds in de gevarezone zit, maar het college doet er alles aan om de financiële huishouding op orde te brengen. Er worden positieve resultaten gerapporteerd en de schulden en de grexen worden teruggebracht. De gemeente komt uit een diep dal, maar klimt er gestaag uit. L3B is voorzichtig positief over de jaarstukken 2017. L3B heeft geen problemen met het instellen van de bestemmingsreserve van € 9ton voor de overdracht van de schoolgebouwen. Het is belangrijk, dat de gemeente haar verantwoordelijkheid pakt en de tekortkoming aan de school en het schoolgebouw snel en goed oplost. Kan niet een deel van het bedrag betaald worden uit het onderwijsbudget? De gemeente Lansingerland heeft als gevolg van een doordecentralisatieovereenkomst al standaard veel betaald aan het onderwijs. In het verleden zijn op dit dossier veel fouten gemaakt. Hier is van geleerd. Laat dat geleerde dan in de praktijk zien, roept L3B op. L3B heeft de aanbeveling: zorg voor een goede communicatie richting ouders en inwoners. Deze kwestie omtrent de schoolgebouwen leeft enorm. Laat zien wat de huidige risico's zijn en wat de gemeente eraan doet om het op te lossen. Tot slot de overeenkomst met Rijkswaterstaat. In deze overeenkomst zijn financiële afspraken gemaakt, een onderdeel hiervan is een vergoeding van € 4,1mln voor toekomstige kosten. L3B vraagt het college en de raad het volgende: is het niet verstandig om voor deze toekomstige kosten een bestemmingsreserve van € 4,1mln in te stellen? Omdat de gemeente de vergoeding al gekregen heeft; de kosten gaan er op korte termijn aan komen. Het instellen van een bestemmingsreserve zorgt ervoor, dat niet de algemene reserve nodig is om de begroting sluitend te krijgen. Graag een reactie van het college en de raad.

De heer Azzouzi bedankt het college voor het opstellen van de jaarstukken en de beantwoording van de vragen. De jaarstukken zijn helder en goed leesbaar. Complimenten voor de organisatie. De resultaatbestemming is volgens de PvdA prima. De PvdA maakt zich echter zorgen m.b.t. de overhevelingen. De PvdA snapt, dat niet alles uitgevoerd kan worden in 2017, maar een totaalbudget van € 1,4mln aan overhevelingen geeft geen goed gevoel. Veel doelstellingen zijn in 2017 gerealiseerd, daar is de PvdA blij mee. Bij de programma's 2 vragen. Programma 2: uit de beantwoording van de technische vragen begrijpt hij dat het integraal huisvestingsplan primair onderwijs pas in 2019 geactualiseerd wordt. Een aantal basisscholen, voornamelijk in Bleiswijk, heeft huisvestingsproblemen. Worden deze huisvestingsknelpunten in 2019 opgelost? Zijn dat structurele oplossingen? Programma 3: in 2017 is bij jeugd veel ingezet op preventie. De kosten en aantallen stijgen echter. Hoe verklaart de wethouder dit vraagstuk? Zijn de maatregelen nog steeds efficiënt?

De heer Ruijtenberg vindt het een goed, leesbaar stuk. Helder opgeschreven, ondanks de hoeveelheid informatie, die erbij zit. Hij is er content mee, dat er geld naar de schoolgebouwen gaat. Dat is belangrijk, ook om het goed te repareren. Is het een goed idee om geld weg te halen uit het onderwijsbudget, zoals L3B stelt. Dat lijkt GL geen goed idee. Elke euro die naar onderwijs gaat, is wat GL betreft nuttig besteed. Dat moet men vooral zo houden. Verder kan het stuk als hamerstuk naar de raad.

De heer Dieleman gaat iets langer spreken. Vanavond worden de jaarstukken besproken. Voor hem niet alleen een mooi moment om te kijken hoe de gemeente er financieel voor staat, maar ook om te kijken wat het afgelopen jaar gedaan is. Wat heeft de gemeente allemaal uitgevoerd in het jaar dat Lansingerland 10 jaar bestond? Wat de CU betreft, niet teveel technische dingen, want dat ziet er allemaal keurig uit. De accountant is akkoord, dat is ook fijn. Dus vooral terugkijken op wat er gebeurd is en een aantal aandachtspunten voor het komende jaar. Lansingerland bestond in 2017 10 jaar. Dat is met elkaar gevierd, met een groot feest in het Annie M.G. Schmidtpark, met een ride for the roses, met nog meer mooie activiteiten. Hij kijkt daar met veel plezier op terug. Het moge duidelijk zijn: na 10 jaar staat Lansingerland zeker op de kaart. Met elkaar is ook vooruit gekeken naar 2040, niet met een nota, maar met een kwartetspel. Dat was een mooie, creatieve manier om hiermee aan de slag te gaan. Dat wil de CU wel vaker zien, wat niet verbazingwekkend is voor een partij die campagne voerde met een ganzenbordspel. De afgelopen jaren zijn er veel mooie dingen gebeurd en die zijn her en der terug te vinden in de jaarstukken. Blij met de werkzaamheden die zijn verzet m.b.t. duurzaamheid, maatschappelijke ondersteuning, afname van het aantal mensen in de bijstand, grote hoeveelheid

vrijwilligers en mantelzorgers in de samenleving, de aantrekkende woningbouw en steeds meer verkoop van de bedrijventerreinen. Lansingerland heeft zich mooi mogen ontwikkelen het afgelopen jaar; het is goed om dit terug te lezen in de jaarstukken. De CU heeft technische vragen gesteld. Hij had gehoopt het complete college te zien vanavond, want hij heeft zijn punten per wethouder opgebouwd. Wellicht willen de wethouder Abee en Arends hun collega's adviseren om het geluid van de CU terug te luisteren. Richting de portefeuille van wethouder Fortuyn de volgende aandachtspunten: rondom dienstverlening wil de CU aandacht vragen voor de toenemende wachttijd bij de balies. Medewerkers moeten slim ingezet worden in tijden van piekbelasting. De motie van de CU over klantreizen is enthousiast opgepakt. Hij is benieuwd naar de verbeteringen van de dienstverlening, die hieruit voort komen. De CU hoopt dat in het komende jaar een flinke slag gemaakt wordt met het aantal deelnemers aan het burgerpanel. Dat is een belangrijk participatiemiddel; de gemeente kan dit vaak gebruiken om input van inwoners op te halen, maar er wordt echt te weinig gebruik van gemaakt. Het blijft achter op de doelstelling. Bij beheer en onderhoud zijn investeringen achtergebleven door ziekte op de afdeling. Dat kan gebeuren, maar dat moet wel opgevangen worden en niet doorgeschoven worden naar een volgend jaar. Wat betreft afvalinzameling is ook nog een flinke slag te maken. Met nieuwsgierigheid kijkt de CU uit naar het nieuwe afvalbeleid. Hopelijk wordt hiermee een stap in de goede richting gezet. De portefeuille van wethouder Abee: Het overschot op de jaarstukken is erg hoog. In eerdere jaren was het resultaat ook al een stuk hoger dan gedurende de rest van de PC cyclus. Dit zorgt voor een veel hoger weerstandsvermogen dan nodig is. Blij met de passage in het coalitieakkoord, waarin staat dat er scherp begroot moet worden om hogere overschotten te voorkomen. Benieuwd naar de uitwerking hiervan bij de kaderbrief, begroting en jaarstukken 2018. Bij duurzaamheid zijn goede stappen gezet. De CU kijkt uit naar de nieuwe visie en doorontwikkeling van de gemeente op dit thema. Blij dat dit jaar geen fotolijstje uitgereikt hoeft te worden met een motie aan wethouder Abee. Richting wethouder Arends slechts één punt, namelijk de positie van de gemeente op de lijst met toplocaties. De indicator mag dan wel veranderd zijn, maar toch baart het enige zorgen. Hopelijk dat de nieuwe wethouder de gemeente met frisse energie richting de top van de lijst brengt. Richting wethouder Van Tatenhove een vraag over de omgevingswet. Hier is het afgelopen jaar erg weinig aan uitgegeven, minder dan bedacht was, ondanks de grote opgave op dit thema de komende jaren. Moet hier meer gas op gegeven worden? Hoe kijkt het college hier tegen aan? Richting de burgemeester twee opmerkingen over veiligheid: de CU baalt ervan, dat het aantal b.groepen toch weer hoger was dan verwacht. De CU heeft hier vaker aandacht voor gevraagd. Er zijn meer criminele jeugdgroepen dan men graag zou zien. Verder verbaasde het de CU, dat er minder gezamenlijke rondes zijn gemaakt door buurttoezicht en BOA's dan gepland. Hopelijk wordt hier het komende jaar goed aandacht aan gegeven. Dan het raadsvoorstel. Reserve overdracht schoolgebouwen: de CU gaat hiermee instemmen. Het is helder, dat het nodig is en dat de reserve er moet komen om de gebreken op te lossen. Dank voor de duidelijke uitleg. Toch voelt het nog niet helemaal lekker. Het is niet de eerste keer, dat er iets mis gaat met het toezicht op bouwen en gebreken, die daarna optreden. Het gebouw hier is hier een schoolvoorbeeld van. Het is belangrijk, dat het verbeterd wordt, om grote financiële tegenvallers in de toekomst te voorkomen. Een verbetering met goede afspraken vooraf en strak toezicht en regie tijdens en na de bouw. Graag de visie van het college m.b.t. de vraag hoe het komt dat het meerdere keren fout is gegaan. Is er iets structureel mis? Hoe kan de bouw- en woningtoezicht integraal verbeterd worden? Er wordt nu € 9,9mln in de reserve gestort, althans dat is het voorstel van het college. Daarin zit € 4,1mln van Rijkswaterstaat voor kosten die op een later moment gemaakt moeten worden. De CU had ongeveer dezelfde gedachte als de heer Phillippens: is het niet handiger om hier een bestemmingsreserve voor in te stellen, zodat er zicht is op de kosten. Aan het eind is dan duidelijk of het voor die € 4,1mln gedaan is. Graag een reactie van de wethouder.

De heer Van Santen kan instemmen met alle gevraagde beslissingen. Wel een paar punten t.a.v. de programmarekening. Vanuit financieel perspectief is de VVD content met een positief resultaat van € 10mln, hij zou willen dat dat met zijn bedrijf ook zo is. Maar al jaren is een betrekkelijk fors overschot te zien. Blij dat het nieuwe college het voornemen heeft om dit scherper te doen. M.b.t. de € 4,1mln heeft de VVD dezelfde opmerking, die L3B en CU al gemaakt hebben. Dienstverlening: het valt op dat een aantal kengetallen niet tijdig gemeten zijn en blanco's opleveren. Het verzoek aan de portefeuillehouders is dan ook, dat er alleen kengetallen opgenomen worden, die ook gemeten en gerapporteerd worden. Lang niet alle gestelde normen worden gerealiseerd. De VVD ziet graag een dienstverleningsplan en hoe deze normen wel worden gerealiseerd. Waar kunnen de normen scherper? Graag ook wat meer kengetallen en normen voor de dienstverlening aan werkgevers en bedrijven. Dat zou een mooie nulmeting kunnen zijn voor de verbetering richting werkgevers en bedrijven, zoals in het coalitieakkoord staat. Als nieuwkomer kwam hij iets tegen, waarvan hij niet wist wat hij ermee moest. Het viel hem op, dat 10 langdurige thuiszitters wel leerplichtig zijn. Hij kan niet duiden of dit veel of weinig is, maar hij vroeg zich af hoe dit kan. Graag een reactie. Het weerstandsvermogen lijkt te gaan stijgen in de toekomst, prachtig, maar waar eindigt dit? De schuldquote is helaas toegenomen, maar de schuld is wel afgenomen met € 15mln. Er is nog een behoorlijke weg te gaan naar de 110% in het coalitieakkoord. Wat de solvabiliteit betreft, dezelfde opmerking als L3B. De ambtelijke formatie is in 2

jaar tijd met 10% toegenomen. Dat is drie maal zoveel als de groei van het aantal inwoners. De VVD gaat ervan uit, dat hiermee de inhaalslag is gerealiseerd. Kan hij iets vragen over Westpolder? Ja? De VVD betreurt de gang van zaken. Het is ongelooflijk dat op deze wijze met gemeenschapsgeld wordt omgegaan. Aan de andere kant is het positief, dat er zelfreflectie bij de ambtelijke organisatie heeft plaats gevonden en dat structurele en concrete maatregelen worden genomen om in de toekomst een soortgelijke situatie te voorkomen. Kan de portefeuillehouder aangeven hoe het met de veiligheid van betrokken staat als er hevige weersomstandigheden zijn? Is dat nu geborgd? Zo nee, wat stelt de portefeuillehouder dan voor?

De heer Ammerlaan bedankt de ambtenaren het college voor de jaarstukken. Het geeft een goede indruk van wat er allemaal gebeurt in dit huis. Dat is voor hem nieuw en leerzaam. Een mooi en positief resultaat. Dit geeft het CDA vertrouwen om de komende jaren, door scherp aan de wind te zeilen, jaarlijks die € 1mln financiële ruimte te vinden om nieuwe plannen in het coalitieakkoord te verwezenlijken. Met betrekking tot die € 4,1mln heeft het CDA dezelfde opmerking. Kan de wethouder aangeven hoe hier mee omgegaan moet worden, zodat het volgende jaren niet negatief uit komt? Door de verkoop van kavels voor bedrijfsterreinen en woningbouw is een opgaande lijn te zien m.b.t. de financiële situatie. Daar is het CDA blij mee. De cijfers zijn nog niet goed, maar gezien wat er allemaal in de pijplijn zit, is het de verwachting dat het de goede kant op gaat. Door scherp en realistisch te begroten, wordt er een goed beleid gevoerd. Er is kennis van financiën, het beleid is in goede handen. Door de aanpassing van de organisatiestructuur en organisatieontwikkeling verwacht het CDA dat er de komende jaren een nog betere en efficiëntere organisatie zal zijn, wat leidt tot beheersing van kosten en tot een betere dienstverlening. Wat de overdracht van die schoolgebouwen betreft: dat moet uiteraard gebeuren. Er moeten nu kosten gemaakt worden voor problemen, die vanaf het begin, de oplevering en ingebruikname al waren. Zijn conclusie is: goedkoop is duurkoop. Het moet gebeuren, maar het kost wel een hoop geld. Als er een goed gebouw gebouwd wordt, geschikt voor het gebruik van een schoolgebouw, mogen er nooit na 12 of 13 jaar zoveel kosten gemaakt worden. Is de wethouder het met hem eens? Uit de informatie is duidelijk geworden, dat het dak van de school vernieuwd moet worden. Er moet echter wel een zeer hoge prijs voor betaald worden. Het is duidelijk, dat zowel na de oplevering het niet goed gegaan is en niet goed gehandeld is na de geconstateerde gebreken, als ook in het beheer is er niet goed gehandeld. Lekkage moet adequaat behandeld worden, snel en deskundig. Het dak is in slechte staat en nu is er bij de ouders van leerlingen onrust ontstaan. Afgelopen week heeft wethouder Van Tatenhove een brief geschreven, samen met de directeur van de Annie M.G. Schmidtschool, richting de ouders van leerlingen, waarin gesteld wordt, dat ze niet ongerust hoeven zijn of er gevaarlijke dingen gebeuren. Het CDA wil dat op zo kort mogelijke termijn het dak gerepareerd wordt. Dit moet gebeuren voor het najaar, voordat het slechte weer eraan komt. Het is een goede zaak, dat er meer controle komt op de prestatielevering van het sociaal domein, met name de PGB's. Het CDA is ervan overtuigd, dat als er meer inzicht, overzicht en efficiency is, de gemeente meer grip krijgt op de kosten en een goede besteding van de gelden. In het controlerapport van de accountant is te lezen, dat de toepassing van het eigen inkoopbeleid in de gemeentelijke organisatie te wensen over laat. Het CDA vraagt het college erop toe te zien, dat het door de gemeenteraad vastgestelde inkoopbeleid in de organisatie goed gecommuniceerd wordt. Bij het beheer openbare ruimte leest hij bij 3 programma's dat er structureel ziekteverzuim is. Dat is zeer vervelend, m.n. voor de medewerkers die ziek zijn. De gemeentelijke organisatie moet er echter voor zorgen, dat het op orde is. Een stuk flexibiliteit moet ingebouwd worden, zodat hier op geanticipeerd kan worden. Ziekteverzuim is er altijd, daar moet men rekening mee houden. Diensten en taken moeten goed uitgevoerd worden. Graag aandacht en meer controle op de dienstverlening. In de jaarrekening staat veel informatie. Echter, bij het beoordelen van de cijfers is hij als ondernemer gewend om resultaten te vergelijken. Hier wordt vergeleken met een eerste begroting en een tweede begroting, maar dat vindt hij gegoochel met cijfers. Het gaat soms op en neer, maar hij houdt ervan om het te vergelijken met voorgaande jaren. Is er een oplossing, dat het wat zakelijker wordt?

De heer Wiersema heeft ook complimenten richting de ambtelijke organisatie voor het heldere en duidelijk leesbare stuk, ondanks de hoeveelheid informatie. Door voorgaande sprekers is al veel gezegd. De solvabiliteit is verbeterd, maar nog niet op de plek waar WIJ het hebben wil. De schuldquote is afgenomen met € 15mln, maar er blijft nog een staartje over, waar de aandacht op gevestigd moet worden. WIJ wil weten hoe men daar verder aan wil werken, gezien het coalitieakkoord, om het op een acceptabel niveau te krijgen. Wat de vergoeding van Rijkswaterstaat betreft, wil WIJ zich aansluiten bij L3B en het CDA; hier moet een reservering gedaan worden voor toekomstige uitgaven. Een stuk duurzaamheid is teruggevonden in de jaarcijfers, maar niet alle cijfers zijn gedefinieerd. Als er een stevige ambitie neergelegd wordt, zou het handig zijn om dat smart te maken, in ieder geval om te weten waarvandaan men vertrekt. Met name CO2-uitsteek kwantificeren. Op blz.48 staat iets over de buitenruimte. Hier is onlangs een informatieavond over geweest. De gemeente gaat naar een hoger level van beheersniveau. Het belevingscijfers is van 6,2 naar 6,7 gegaan. Dat is bijna een 7. Moet hier dan een

behoorlijk budget voor vrij gemaakt worden om het naar een A-status te brengen? Of moeten de centen benut worden voor schuldreductie? Graag de visie van het college. Blz.59, de toekomstvisie naar 2040: mogelijk kunnen nieuwe locaties toegevoegd worden om de verstedelijkingsdoelstellingen te realiseren. Wat mag dit dan inhouden? Groeit de gemeente dan van 3 dorpskernen naar een groot stedelijk gebied? Wat is de visie. WIJ kan instemmen met alle gevraagde beslissingen.

De heer Weerheijm bedankt de ambtelijke organisatie voor het opstellen van de jaarstukken. Er is een zeer groot positief saldo van € 11,8 mln. Dat kan op 2 manieren bekeken worden. Fijn, dat er een groot saldo is en dat er efficiënt omgegaan is met de middelen. Maar ook op een andere manier, namelijk dat er meer gedaan had kunnen worden, die nu helaas niet gerealiseerd zijn. Niet alles kan echter gepland worden en een positief saldo is altijd wenselijk. D66 kan zich vinden in de voorgestelde bestemmingen voor het resultaat. Zeker waar het gaat om het de wettelijke plicht om te zorgen voor adequate en veilige scholen. De problemen bij de Westpolder 1 school spelen al jaren. Het is belangrijk, dat de gemeente voldoet aan de wettelijke plicht om te voorzien in een goede, veilige school. Voor leerlingen is het van belang, dat zij in een goede, veilige leeromgeving kunnen leren en zich kunnen ontwikkelen. Daarom is deze bestemming voor de reparatie van het dak hoog nodig. D66 onderschrijft de opmerking van de heren Dieleman en Phillippens over de € 4,1 miljoen van Rijkswaterstaat. Het belevingscijfer van 6,7 is geen getal voor dit moment, maar een begrotingscijfer voor volgend jaar. Verder opmerkingen over de inhoud van de programma's. Programma 1, bestuur en dienstverlening: veel doelen zijn gehaald, zeker voor de ontwikkeling van de lokale democratie, zoals het Lansingerlands initiatief. In het stuk staat dat de meeste e-formulieren gedigitaliseerd zijn. Niet allemaal dus? Betekent dit dat niet alle digitale formulieren digitaal zijn? Programma 2, sport, cultuur en onderwijs: Fijn, dat niet langer rubber kogels worden gebruikt bij de kunstgrasvelden en dat er gewerkt wordt aan het cultuurhuis. Er is nog geen locatie voor Berkel en Rodenrijs. Goed om hier aandacht aan te besteden, ook in de context van bijvoorbeeld een bioscoop. Programma 3, maatschappelijke ondersteuning: Goed om te zien, dat veel bijstandsgerechtigden zijn doorgestroomd naar betaald werk en dat er een flinke daling is van het aantal bijstandsuitkeringen. Dit is een goede ontwikkeling. Opmerkelijk, dat het nieuwe college opmerkt dat juist op dit punt meer aandacht en strenger beleid nodig is. Het aantal geregistreerde mantelzorgers valt hoger uit dan gepland. Moet hier misschien meer aandacht aan besteed worden? Programma 4, Lansingerland schoon, heel en veilig: er wordt veel gedaan aan preventieacties, afspraken met Buurttoezicht. Er vinden minder acties plaats dan gepland. Ook het onderhoud van de openbare ruimte is problematisch, aangezien juist straatverlichting van groot belang is voor de veiligheidsperceptie van inwoners. Ook wat betreft afvalscheiding is het jammer, dat het doel van 57% niet is gehaald; het blijft op 53% steken. De afgelopen jaren is er echter wel een positieve trend. Programma 5, Lansingerland ontwikkelt: afgelopen jaren is er gewerkt aan een hogere frequentie van metro E, dat is belangrijk voor de ontwikkeling van de gemeente. D66 vindt ook de pilot m.b.t. de nachtmetro van groot belang. D66 vindt het opstellen van een fietsveiligheidsplan ook erg belangrijk. Bij station Rodenrijs blijft een parkeerprobleem, hier moeten stappen genomen worden. Dit hangt samen met de verdere ontwikkeling van het OV in de gemeente en de regio. Hier moet veel aandacht aan besteed worden. Bij de dekkingsmiddelen stond ruim € 3mln dividendontvangsten Eneco. Het nieuwe college geeft aan, dat verkoop van de aandelen vooral gebruikt moet worden voor de aflossing van de schuld, maar het is wel belangrijk niet te vergeten, dat met verkoop een belangrijk deel van inkomsten weg valt. Hier moeten alternatieve inkomsten voor gevonden worden. D66 ziet vooral kansen op het gebied van duurzaamheid. Bij lokale heffingen valt op, dat de hondenbelasting opnieuw meer oplevert dan begroot. D66 stelt al langere tijd voor om dit te bevriezen. In het verkiezingsprogramma van de VVD stond afschaffing van de hondenbelasting. Misschien kan hier iets mee gedaan worden.

De voorzitter is vergeten te melden, dat de burgemeester afwezig is.

Beantwoording wethouders:

Wethouder Abee geeft aan, dat in overleg besloten is dat de wethouders Fortuyn en Van Tatenhove vanavond niet aanwezig zijn. Hij en wethouder Arends zullen de vragen beantwoorden. Morgen worden bij de commissie Samenleving de jaarstukken m.b.t. het sociaal domein behandeld. Daar zijn detailvragen te beantwoorden op een aantal terreinen. De wethouder bedankt de commissie over de lovende woorden m.b.t. de leesbaarheid van het stuk. De verantwoordelijken hiervoor zijn aanwezig. Het klopt, dat de jaarstukken laat zijn ontvangen. Dit had alles te maken met het onderwijsdossier, waarvan de accountant iets vond. Hierover ontstond een discussie, maar elk jaar is er wel ergens een discussie over, dus dat lijkt een drogreden. De 2 weken ter inzage legging gebeurt door de griffie. Hij gaat ervan uit, dat dit gebeurt. Hij ziet verwonderde blikken, dus hij komt hier in de tweede termijn op terug. L3B is voorzichtig positief en dat heeft te maken met de schuldpositie. Daar is de wethouder het mee eens. Tot nu toe heeft het college een conservatieve lijn gevolgd, door voorzichtig begroten en voorzichtig omgaan met allerlei kosten. Het college wilde niet in de problemen komen, waar de gemeente eerder in

terecht gekomen was. Eens met voorzichtig positief, want er zijn nog schulden. Er zijn afspraken gemaakt om de schulden af te bouwen. Er zijn afspraken gemaakt, die meer zekerheid geven m.b.t. de afbouw van de schulden m.n. bij de grexen. Een ernstige economische crisis zou een verstoring kunnen zijn. De suggestie om die € 9ton uit het onderwijsbudget te betalen, lijkt op voorhand niet direct gewenst, omdat rondom onderwijs bepaalde afspraken zijn gemaakt over kwaliteit. Dit zou aan de orde kunnen komen in de commissie Samenleving. Een goede communicatie is belangrijk. Er zal uitgelegd worden wat er gebeurd is rondom de scholen, zodat inwoners kunnen begrijpen wat er gebeurd is. Het is een moeilijk te verteren stuk, een moeilijk te verteren oorzaak. Het is lang geleden fout gegaan, maar dit soort dingen zouden niet fout moeten gaan. In de gemeente is hier een aantal ervaringen mee. Het nieuwe college heeft de portefeuilleverdeling gisteren exacter ingevuld. Al het vastgoed is ondergebracht bij één portefeuillehouder. Dat is nog geen garantie dat het goed gaat, maar ook onderwijshuisvesting wordt bij één portefeuillehouder ondergebracht. De ambtelijke inzet rondom vastgoed wordt goed geborgd en fundamenteel op goed niveau gebracht. Het was een taak, die mensen erbij deden. Voorkomen moet worden, dat kennis op een te laag niveau aanwezig is. Het gaat dan ook over vormen van aanbesteding en dan kunnen risico's al bij de aanbesteding weg genomen worden. Dit zijn de maatregelen, om te borgen, dat wat heeft plaats gevonden, niet meer kan plaats vinden. De wethouder vraagt de heer Azzouzi om zijn vragen m.b.t. onderwijs morgen in de commissie Samenleving aan de orde te stellen. De heer Dieleman heeft opmerkingen richting wethouder Fortuyn. Deze is juist bezig geweest met klantvriendelijkheid, dat capaciteit goed werd ingezet. Mensen kunnen op afspraak komen, zodat ze direct geholpen kunnen worden. Desalniettemin wordt gekeken hoe mensen zo optimaal mogelijk geholpen kunnen worden als ze zonder afspraak komen. Mensen weten, dat de wachttijd wat langer is als er geen afspraak wordt gemaakt. Investerings beheer en onderhoud: ziekte is nooit een goede reden, maar soms is er een explosie van ziektes en de organisatie heeft hier volop aandacht voor. De wethouder verwacht dat het niet uitvoeren van afgesproken werken in forse mate zal teruglopen. Sterker, hetgeen afgesproken is, wordt daadwerkelijk uitgevoerd, want het vorige college heeft ingegrepen in de personele bezetting op een aantal onderdelen. Het overschot is inderdaad nog steeds erg hoog. Het college heeft ooit gezegd, dat er maximaal € 3mln over mag blijven, waar niet op te sturen is. Dit is echter € 4mln. Dit had te maken met het sturen op weerstandsvermogen. De nieuwe coalitie vindt dat het nu tijd is om scherper te begroten. Dat betekent meer risico lopen. Als er scherp aan de wind gezeild wordt, kan er ook een regenbui verwacht worden. Gelukkig is er een regenpak in de vorm van de algemene reserve. Maar dit moet politiek bewust goed afgesproken worden. Als er scherper aan de wind gezeild wordt, betekent dit dat het ook wel eens een keer kan tegenvallen. Dat moet dan geen punt zijn, want daarom is het weerstandsvermogen de afgelopen jaren opgehoogd. Wat vragen m.b.t. het sociaal domein betreft, verwijst de wethouder naar de commissie Samenleving. Als het gaat om criminele jeugd en toezicht, wordt hier extra capaciteit voor opgenomen in het nieuwe coalitieprogramma. De uitbreiding van het aantal BOA's zorgt ervoor, dat er meer toezicht is. Wat de kengetallen betreft, zal geprobeerd worden om deze extra op te nemen. Het college komt met een dienstverleningsverhaal, daar is het onderdeel van. De kengetallen moeten scherp zijn en te toetsen. Dit komt naar de raad. De vraag m.b.t. de 10 thuiszitter kan naar de commissie Samenleving. De heer Wiersema hoort een aantal keer, dat vragen doorgeschoven worden naar de vergadering van de commissie Samenleving. De jaarstukken staan echter vanavond op de agenda en niet morgen. Wethouder Abee geeft aan dat morgen de jaarstukken sociaal domein op de agenda staan. Vragen die daar betrekking op hebben, horen daar thuis. De heer Dieleman verwijst voornamelijk vragen m.b.t. onderwijs door. De jaarrapportage sociaal domein gaat echt niet over onderwijs. Hij kan zich voorstellen, dat deze wethouder de vragen niet kan beantwoorden, maar kom dan met meer wethouders. Dan kunnen beleidsmatige vragen ook beantwoord worden. Wethouder Abee heeft de vragen m.b.t. onderwijs beantwoord. Hij denkt, dat het niet verstandig is, hij heeft hierbij de motivatie van de heer Ruijtenberg aangehaald. Wel heeft hij nog verwezen naar de wethouder, die hier misschien ook nog iets van vindt. Inderdaad niet in het kader van het sociaal domein, maar er is onderwijsbeleid afgesproken. Het uitgangspunt is, dat het geld wat daarvoor beschikbaar gesteld wordt, als doel heeft het daarvoor beschikbaar te stellen. Nu moet er € 9ton gevonden worden en dat lijkt op voorhand niet wenselijk. Hier kan altijd van gedachten over gewisseld worden met zijn collega. Opgemerkt is, dat de formatie met 10% is toegenomen. Dit heeft te maken met de uitbreiding van taken, zoals bij het sociaal domein. Is de gemeente er nu? Nee, daarom is afgesproken dat er meer ruimte komt voor formatiebudget. De organisatie krijgt dit jaar zijn beslag. Is de gemeente er nu? Nee, zeker nog niet. Wat de scholen betreft, is het prima dat er zelfreflectie is bij het college en het ambtelijk apparaat. Veiligheid is op dit moment niet aan de orde. De school is veilig, maar hij vraagt zijn college of er een dubbelcheck is, dat dit ook blijkt uit een technisch rapport. De kosten voor de school hadden niet nodig moeten zijn. Dat geldt ook voor ziekteverzuim. Een hoog ziekteverzuim kan ook te maken hebben met een organisatie, het beroep wat op de organisatie gedaan is, ten tijde dat het hier financieel minder ging. Veel werk door minder mensen, dat heeft het risico van een uitputtingsslag op de gezondheid van mensen. Vandaar dat wethouder Fortuyn voorstellen heeft gedaan, die in de begroting verwerkt zijn. De resultaten als bij een bedrijf vergelijken is niet altijd mogelijk bij een overheid. In China is dat anders, daar kunnen zelfs universiteiten bedrijven starten en

werkontwikkeling doen. Maar in Nederland heeft men te maken met BBV regels. De raad stuurt op wat er is afgesproken in de begroting en op wat er uiteindelijk gerealiseerd is. Daarom wordt er vooral vergeleken met de begroting. De oorspronkelijke begroting is opgenomen, dat was voorheen niet. De primitieve raming, de begrotingswijzigingen, die kolom geeft de verschillen in een jaar. De heer Ammerlaan snapt dit. Maar soms ziet hij bedragen, die de hoogte of de laagte in gaan. Er wordt een tweede begroting geschreven, net hoe het uit komt. Soms ziet hij rare ontwikkelingen, waar hij niets van volgt. Wethouder Abee geeft aan, dat er niet naar dingen toe geschreven wordt. Als een bepaalde ontwikkeling opgemerkt wordt, zoals het gebruik van een voorziening, dan wordt de trend in de cijfers opgenomen. Als later blijkt, dat het toch anders ligt, wordt het bijgesteld. Stel, dat bij een bakker de spritsen ineens in de belangstelling staan, dan zullen er andere middelen ingekocht moeten worden. Zo is het bij de gemeente ook. Als het om Eneco gaat, is het duidelijk, dat er rekening gehouden moet worden met de opbrengsten, die de verkoop zal brengen, maar ook met het missen van het dividend. Gisteren is een brief in het college vast gesteld om de raad hierover te informeren. De heer Wiersema heeft het over het beheerniveau en de becijfering. Het huidige college denkt dat er bij de inwoners behoefte is aan een goed onderhouden gemeente. Daar zou extra geld voor uitgegeven moeten worden. Dat is de politieke realiteit, waarmee het college werkt en onderschrijft. Nagenoeg alle partijen hebben vragen gesteld m.b.t. het instellen van een bestemmingsreserve voor Rijkswaterstaat. Misschien en drogreden, maar het is zeer te doen gebruikelijk, ook bij gemeenten die met grote infrastructurele werken te maken hebben, dat als de legeskosten worden afgekocht dit in een algemene reserve terecht komt en niet zozeer in een bestemmingsreserve. Daarvan zou terecht gezegd kunnen worden, dat deze gemeente dat niet hoeft te doen. De gemeente moet zich aan een strak keurslijf van regels houden m.b.t. de hoogte van leges, de uitgaven die gedaan moeten worden. Hierover is juridisch advies ingewonnen. Ook binnen het college is gediscussieerd over een bestemmingsreserve. Kosten kunnen dan onttrokken worden uit de bestemmingsreserve. Toch zijn er juridische en organisatorische redenen om het niet te doen. Financieel maakt het niet uit of er geld uit een bestemmingsreserve wordt gehaald of uit de algemene reserve. Essentieel om te vermelden is, dat het nieuwe college heeft afgesproken om scherper aan de wind te gaan zeilen. Dat is acceptabel door het hogere weerstandsvermogen. Dit betekent o.a. dat er ruimte gevonden zal worden voor het coalitieprogramma, waarvan een aantal partijen heeft opgemerkt, dat de financiële doorrekening er nog niet bij zat. Eén van de zoekopdrachten is, om te sturen op inzichtelijk maken van incidentele lasten, die gedekt zouden kunnen worden door incidentele baten. Daar is dit er één van. Dat mag. De provincie toetst vooral op structurele lasten en baten. In de begroting en de kaderbrief wordt hier op ingegaan. Er zal financiële ruimte gevonden worden, om iets meer te spelen met incidentele lasten en baten. Het college voelt zich gesteund door een juridische advisering, het is meer dan verstandig om het te blijven putten uit de algemene reserve. De komende jaren zal inzichtelijk gemaakt worden, dat voor hogere legeskosten daaruit geput zal worden. Het college zal het zeker inzichtelijk maken. De wethouder speurt nog even langs de vragen, maar hij meent, dat de vragen beantwoord zijn.

Tweede termijn

De heer Phillippens bedankt de wethouder voor de beantwoording van zoveel vragen. M.b.t. die bestemmingsreserve overdracht schoolgebouwen was L3B vooral benieuwd of er ruimte was in het onderwijsbudget. Van de wethouder begrijpt hij, dat die ruimte er niet is. Jammer hoe het gelopen is. L3B stemt in met de bestemmingsreserve van € 9ton. De bestemmingsreserve Rijkswaterstaat: de wethouder zegt enerzijds dat er juridische en organisatorische redenen zijn om het niet te doen, vervolgens mist hij de toelichting m.b.t. de juridische en organisatorische redenen. Graag iets helderder. Als er scherper aan de wind gezeild wordt, wordt er meer inzichtelijk gemaakt wat de incidentele lasten en baten zijn. Een bestemmingsreserve geeft juist meer inzicht, want dan is duidelijk wat er van die bestemmingsreserve af gaat, welke kosten gemaakt worden.

De heer Azzouzi bedankt de wethouder voor de beantwoording. Hij begrijpt hieruit, dat de PvdA morgen vragen gaat stellen. En dat gaat de PvdA dan ook doen.

De voorzitter schorst even de vergadering vanwege het automatische zonnescherm. Daarna heropent hij de vergadering.

De heer Dieleman gaat nog in op de bestemmingsreserve gelden Rijkswaterstaat. Ook hij is benieuwd naar die juridische en organisatorische redenen. Wellicht kan het college dit schriftelijk beantwoorden. Blijkbaar is er juridisch advies ingewonnen om het niet in een bestemmingsreserve te doen. De CU wil dit nog even afwegen, dus als hier informatie over komt, graag. Getracht wordt om incidentele lasten te dekken met incidentele baten. Dat snapt hij. Het is een incidentele last, maar het wordt wel uitgegeven in een paar jaar. De werkzaamheden voor de snelweg worden in een paar jaar gedaan en daar is die € 4,1mln nodig. Met een bestemmingsreserve is er meer grip op. Dan kan gekeken worden of het nog in

de pas loopt of niet. Dus graag schriftelijk de juridische en organisatorische redenen, waarom dit niet zou kunnen.

De heer Van Santen sluit zich hierbij aan. Het is apart dat er juridisch iets van invloed is op het begroten. De gemeente krijgt het geld en het geld moet ook weer uitgegeven worden. Dat moet vastgelegd worden. De VVD wil echt wel horen, dat de school veilig is. Niet dat er bij een storm iemand geraakt kan worden.

De heer Ammerlaan bedankt de wethouder voor het beantwoorden van de vragen. De meeste waren duidelijk, hij ziet dat er een verbetering gaat komen en dat eraan gewerkt wordt. De vraag m.b.t. die € 4,1mln blijft. Zelf wil hij ook weten of de school wel veilig is. Er is al genoeg gerommeld met het dak, daar moet zekerheid over zijn.

De heer Weerheijm onderschrijft de opmerkingen over de bestemmingsreserve van voorgaande sprekers. Hij is het ook eens met de interruptie van de heer Dieleman. Erg blij dat de vraag is beantwoord, maar in het vervolg is het beter als alle wethouder aanwezig zijn voor de beantwoording van de vragen.

Wethouder Abee geeft aan, dat de jaarstukken gepubliceerd zijn bij het publiceren van de agenda van deze commissie. Daarmee zijn ze automatisch openbaar. Daarmee is de termijn van 2 weken geborgd. De wethouder begrijpt de vraag m.b.t. Rijkswaterstaat. Dit zal inderdaad schriftelijk beantwoord worden, maar daar moet wel even over nagedacht worden, omdat het om meer gaat dan alleen geld krijgen en geld uitgeven. Er zijn juridische contexten, waarbinnen de gemeente moet opereren. Dat ligt wat complexer. Het juridische rapport ligt er en dat moet snel te vertalen zijn, ruim voor de raad. Eén van de aanbevelingen, die de provincie had gedaan, was: wees voorzichtig met al die bestemmingsreserves, die deze gemeente kende. Er was een wirwar van reserves, waar in de loop der jaren nauwelijks zicht meer op was, wat er in zat en of het toereikend was. Het college heeft juist gepoogd om alle reserves op te heffen, op voorstel van de provincie, om de gemeente financieel gezond te maken. De heer Dieleman kent deze afwegingen. Ze zijn uit 2014. Ze worden ieder jaar herhaald, als er iets wordt gezegd over een bestemmingsreserve. Maar ondertussen zijn er best wel weer veel bestemmingsreserves ingesteld, de afgelopen jaren. Ieder jaar wel 1 of 2. Waarom deze dan niet? En waarom de andere dan wel? Wethouder Abee zegt dat het college uitermate terughoudend is met instellen. Als de vrije hand gegeven zou worden, waren er meer ingesteld. De onderwijszaken en de pui van het gemeentehuis, waren zaken waar men niet omheen kon. Dus in zijn algemeenheid zeer terughoudend in hoeveelheid. In een brief zal het college aangeven, waarom het niet verstandig is om een bestemmingsreserve voor dit soort bedragen aan te houden. Met betrekking tot het schooldak: de wethouder wil graag de bron weten. Hij zal dit nagaan en vragen of hier apart over gecommuniceerd kan worden, de mate waarin het veilig gesteld is.

De voorzitter constateert, dat er nog een vraag open staat, namelijk m.b.t. die € 4,1mln in relatie met Rijkswaterstaat en de A16. Daar komt een schriftelijke reactie op van de wethouder. De heer Dieleman beproeft veel twijfel in de commissie betreffende dit punt. Hij hoort af en toe het woord amendement vallen. Wat hem betreft, wordt het een besprekingsstuk. Als de brief van de wethouder de raad overtuigt, kan het een hamerstuk worden. De voorzitter stelt vast, dat het op deze manier gebeurt.

6.b Vestigen voorkeursrecht (Wvg) op gronden Klapwijkseweg 39

De heer Muis vindt het jammer, dat de gemeente de gronden niet in goed onderling overleg heeft kunnen verwerven. Zo te lezen is er ook geen beweging bij de eigenaren. De gemeente heeft de gronden nodig voor de woningbouw, Westpolder Bolwerk, dat is al heel lang bekend. Het wordt nog ingewikkelder als de gronden aan derden worden doorverkocht. Het moeizame proces leidt tot stagnatie in de woningbouwplannen. Kost dit de gemeente nu al geld? Het stagneert nu al. D66 staat positief tegen het vestigen van voorkeursrecht van de gronden en opstellen. Wat hem verbaast, is dat de schadeloosstelling van die 2 adviseurs erg ver uit elkaar ligt. Men zou verwachten, dat er formules zijn, waarbij toch wat sneller dan 5 of 6 jaar nader tot elkaar gekomen kan worden.

De heer Ammerlaan kan instemmen met het vestigen van het voorkeursrecht. De gemeente is daar al langer mee bezig om minnelijk te schikken. Hij roept het college op om door middel van een onteigeningsprocedure voortvarend juridisch het perceel te verwerven.

Mevrouw Van Bakel stemt in met het raadsvoorstel vestigen voorkeursrecht op gronden van Westpolder en Bolwerk i.v.m. de ruimtelijke ontwikkeling. Zij sluit zich ook wel aan bij het CDA.

Mevrouw Verhoef zegt dat ook de PvdA kan instemmen met het vestigen van voorkeursrecht voor dit perceel. Het is goed beargumenteerd in de toelichting. Het is belangrijk voor de woningbouw, dat die plek in bezit van de gemeente komt. Is het duidelijk wanneer die onteigeningsprocedure kan worden

opgestart? Wat leert de ervaring, hoe lang gaat dat duren? Of is dat een te gevoelige vraag? Als de gemeente er wil bouwen, is dat dan pas mogelijk over 5 jaar? Of kan het sneller?

De heer Ruijtenberg zegt dat de fractie van GL er nog niet uit is. Hij laat zich graag overtuigen door de wethouder, waarom dit nu nodig is. In 2013 was het afgelopen, toen is er 5 jaar lang niets aan gedaan. Er moest toen 2 jaar gewacht worden. Waarom is het in die 3 jaar niet nodig geweest en vindt men het nu plotseling belangrijk? Er is op 5 april nog een laatste gesprek geweest. Het is nu 2 maanden verder. Waarom kan er niet nog even gewacht worden op een reactie? Is het nu echt dringend nodig om het te doen? Zijn er aanwijzingen, dat hij wil gaan verkopen aan derden? Of zijn er andere motieven? Hij wacht graag op het antwoord van de wethouder.

De heer Lems zegt dat de CU kan instemmen met dit raadsvoorstel.

Wethouder Abee begint bij de laatste vraag, of dit nu wel nodig is. In 2013 liep zo'n zelfde procedure. Die is destijds stop gezet en dat had alles te maken met de financiële positie van de gemeente, maar ook de economische crisis en de vertraging op de woningbouw. Toen is terecht gezegd, dat er nog zoveel jaren te gaan waren voordat het nodig zou zijn. Besloten is tot uitstel. De wethouder is bij een aantal gesprekken aanwezig geweest, ook vorig jaar. Het gaat niet alleen om de afgelopen 2 maanden; het loopt al heel lang. De gesprekken zijn 1,5 jaar geleden gestart. Er is echter geen beweging. De heer Muis zegt dat het erg ver uit elkaar ligt. Natuurlijk, als er onderhandeld moet worden, moet er water bij de wijn. Men moet elkaar tegemoet komen. Maar als men merkt, dat er niets te bewegen valt, dan heeft het geen zin om een beweging te maken. Als iemand € 20 wil krijgen en er wordt € 10 geboden, maar gemerkt wordt, dat er van die € 20 geen cent af kan, heeft het geen zin om € 12 of zelfs € 18 te bieden. In zo'n situatie is men terecht gekomen. Standpunten waren onwrikbaar en de verwachtingen m.b.t. opbrengsten verschilden zodanig, dat de gemeente gemeend heeft dit traject te moeten inzetten. De stagnatie valt nog erg mee. Het heeft ook nog geen geld gekost. Om te voorkomen, dat dit gaat gebeuren, moet echt die onteigening ingezet worden. Dit gaat op zeer korte termijn plaats vinden. De WVG is een zwaar juridisch middel. Dat moet voorkomen, dat de gemeente achter het net vist. Afgedwongen wordt, dat het eerst aan de gemeente aangeboden wordt. Als de gemeente het afwijst op basis van een reëel voorstel, dan vervalt het voorkeursrecht. Soms zijn er middelen nodig om aan te geven dat het ernst is in de hoop dat partijen bereid zijn te bewegen. De inzet van de gemeente is om er minnelijk uit te komen. De gemeente is niet uit op WVG of onteigening, maar wel uit op een verantwoorde keuze m.b.t. betaling van de grond.

Tweede termijn

Iets intrigeert de heer Ruijtenberg. Hij hoort de wethouder zeggen, dat er geen stagnatie is, maar op blz.4 leest hij, dat er nu al stagnatie is opgetreden. Dat in tegenspraak met elkaar. Is er nu wel of geen stagnatie.

Mevrouw Verhoef vroeg nog naar de verwachte duur van de onteigeningsprocedure. Maar ze hoort de wethouder ook zeggen, dat het doel niet perse de onteigening is. De vraag is dan niet erg relevant, als men er maar samen uit komt.

Wethouder Abee beaamt, dat er zoals zo vaak meerdere werkelijkheden zijn. Als hij zegt, dat er geen stagnatie is, baseert hij zich op hetgeen in de grex is opgenomen v.w.b. de termijnen en planningen. Maar er is ook een markt, waarin de ontwikkelaar gelukkig sneller vordert dan gedacht. Dat betekent, dat als de gemeente nu al over de grond zou beschikken er sneller gerealiseerd zou kunnen worden en daarmee zou een voordeel in de grondexploitatie behaald kunnen worden, zoals op veel gebieden in de grondexploitatie voordeel behaald wordt, omdat het geld iets eerder binnen komt dan gedacht.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als hamerstuk behandeld kan worden in de raad.

6.c Marktverordening Lansingerland 2018

Mevrouw Verhoef heeft nog niet kunnen beslissen of zij wel of niet instemt met die marktverordening, want zij heeft eerst nog een aantal vragen. Er wordt opgemerkt, dat het nu actueel is om die marktverordening vast te stellen. Het is een logisch moment, omdat in 2018 die herinrichting van Berkel centrum plaats vindt. Aan de ene kant is dat een logisch argument, maar aan de andere kant vraagt zij zich af of het dichtgetimmerd is, dat plan van die herinrichting. Zij dacht het niet. Misschien wordt er nu iets vast gelegd, wat dan straks net niet helemaal past met hoe het wordt ingericht. Haar tweede vraag gaat over een belangrijke wijziging. De overdracht mag uitsluitend naar een familielid of een medewerker van de vergunninghouder of een mede-eigenaar van diens bedrijf als deze tenminste 5 jaar in loondienst heeft gewerkt bij de vergunninghouder of heeft gefunctioneerd als mede-eigenaar. Die 5

jaar is arbitrair, maar in haar oren klinkt het heel streng. Als iemand 2 of 3 jaar heeft meegewerkt of mede-eigenaar is geweest en de kraam is belangrijk voor de klanten en geeft een extra cache aan dat centrum, moet dan die 5 jaar zo keihard gemaakt worden. Waarom is het bijvoorbeeld niet 2 jaar. De laatste vraag ging over burgerparticipatie. De marktcommissie is betrokken en de winkeliersvereniging, maar de klanten, de mensen die bij de kramen komen, niet. Wat hebben zij over de inrichting te zeggen? De inrichting bepaalt de kansen voor kraamhouders om zich te vestigen. Kan de klantparticipatie worden meegenomen?

De heer Ruijtenberg kan op voorhand instemmen met de verordening en het voorstel. Het is een goede verordening. Dat er voorkeur gegeven wordt aan marktkooplieden, die producten verkopen, die niet op de markt verkrijgbaar zijn, is een aanwinst. Het hele duurzaamheidsverhaal, het assortiment van de marktkooplieden, hun verkoopwagens is een hele goede aanvulling. Toch een kleine vraag. Waarom is er gekozen voor 5 jaar? Is het een harde eis? Waarom geen kortere termijn?

De heer Lems kan aansluiten bij de opmerkingen van zijn buurman. Hij is benieuwd naar de beantwoording m.b.t. de vraag over die 5 jaar. De CU is er heel tevreden mee, dat de marktcommissie en de winkeliersvereniging ermee instemmen. Dan doet de CU dat in principe ook.

De heer Meester herinnert zich, dat het in 2013 heel wat voeten in aarde heeft gehad om tot de marktverordening te komen. Daarbij speelde het opheffen van de markten in Bleiswijk en Bergschenhoek een belangrijke rol. Het heet daar in de volksmond nog steeds markt, terwijl het formeel is omgezet in standplaatsen. Mag nu aangenomen worden, dat in de voorgestelde verordening het net zo goed is afgedekt als die in 2013? In het raadsvoorstel staat o.a. dat wegens gewijzigde wet- en regelgeving een nieuwe marktverordening nodig is. In de lijst van wijzigingen wordt dit nergens als argument benoemd. Is er überhaupt wel een effect van wet- en regelgeving op de marktverordening? Moest het veranderd worden? Zo ja, waar doet dit zich dan voor? Niemand wil teveel regels hebben, liefst overbodige regels schrappen en geen overbodige regels instellen. Daarom is het verstandig om modelverordeningen van de VNG prudent toe te passen. De bedoeling van de modellen is, dat zij in principe alles afdekken en als checklist kunnen dienen, maar telkens moet van elke regel beoordeeld worden of die in de Lansingerlandse situatie wel van belang is. Zo niet, dan liever niet opnemen. L3B is wel voorstander van maatwerk in deze. Het voorkomen van een bepaling in de modelverordening vindt L3B geen geldig argument om zo'n bepaling op te nemen. Toch wordt de modelverordening bij 17 van de 25 wijzigingen als motivatie opgevoerd. Weliswaar is een deel van die wijzigingen redactioneel, maar wat L3B betreft zou er wel wat geschrapt mogen worden in deze verordening. Graag de visie van het college over dit aspect.

De heer Wiersema kan deels aansluiten bij de woorden van de heer Meester. Hij is ook benieuwd naar de dekking die deze verordening geeft t.o.v. die van 2013. Verder kan WIJ instemmen met het voorliggende voorstel in beginsel. In Bergschenhoek is op dinsdag een soort markt. Of dat dan markt heet of standplaatsen, doet er even niet toe. In beginsel zou dat op dinsdag moeten zijn, maar op overige dagen ziet hij daar ook allerlei kramen verschijnen. Is dat wenselijk? Misschien zou men andere dingen willen zien op dat plein. Mevrouw Verhoef vraagt welke andere dingen hij dan zou willen zien. Storen de standplaatsen voor de terrassen daar? De heer Wiersema noemt de nieuwe activiteit Josephine, die daar met mooi weer een terras maakt. Dat is een goede toevoeging aan het dorp en de beleving van het plein. Dan staat er te pas en te onpas een bloemenkraam of een kaaskraam op andere dagen dan dinsdag. Wil iedereen dat? Willen de winkeliers daar dat? Dat is een discussiepunt, wat WIJ met de raad wil bespreken.

De heer Buitendijk is positief over de marktverordening. Een vaste marktplaats is persoonsgebonden. Het is dus logisch, dat een plaats niet aan een andere marktkoopman kan overgaan. De voorgestelde wijze van invulling van dagplaatsen bevordert de diversiteit van de markt en is goed voor de aantrekkelijkheid. Het CDA vindt het dus een hamerstuk voor de raad. Mevrouw Verhoef hoort, dat ook het CDA vindt, dat het niet zomaar naar een andere persoon kan overgaan, naar een vriendje ofzo. Wat vindt het CDA van die 5 jaar? Te streng? De heer Buitendijk merkt op, dat de standplaats persoonsgebonden is, maar er kan sprake zijn van voortzetting door een familielid, mede-eigenaar of vaste medewerker. Het CDA vindt 5 jaar genoeg. Mevrouw Verhoef vraagt of 2 jaar in de kraam werken dan te kort is. De heer Buitendijk denkt dat 5 jaar de term vaste medewerker dekt.

Mevrouw Van Bakel kan zich net als de winkeliers en de marktcommissie vinden in de nieuwe marktverordening. Complimenten voor het succesvolle proces t.a.v. de burgerparticipatie. De vraag van de PvdA is een terechte vraag. Ze is benieuwd naar het antwoord van de wethouder.

De heer Muis kan kort zijn. Goed dat er gesproken is met de marktcommissie en de winkeliersvereniging. Beide zijn akkoord en dat draagvlak is belangrijk. Die 5 jaar is een wens vanuit de marktcommissie. Daar kan de raad iets van vinden, maar het gaat om het effect. Dit is wat zij willen en zij hebben er ervaring mee. Laat men kijken hoe het werkt. Dat draagvlak is belangrijk, maar daarnaast gaat het ook om een eerlijk concurrerende, een gevarieerde en levensvatbare markt in Berkel. Wat vinden inwoners ervan? Het lijkt hem, dat zij baat hebben bij een gevarieerde, levensvatbare markt, die blijft. Deze verordening gaat daaraan bijdragen. Mevrouw Verhoef vraagt hoe hij weet, dat die 5 jaar een wens is van de marktcommissie. Ze hebben er naar gekeken. Maar hebben zij specifiek gezegd, dat het 5 jaar moet zijn. Als het ergens staat, zal zij het aannemen. De heer Muis zegt dat het bij wijzigingsoverzicht punt 7, wens organisatie en marktcommissie. In de volgende kolom staat die 5 jaar genoemd. Hij neemt dus aan, dat zij daarbij betrokken zijn en dat het hun wens is. Zo niet, dan hadden ze hier gestaan, maar ze zijn er niet.

Wethouder Arends noemt de markt een belangrijk fenomeen in de gemeente en eigenlijk is er maar één en dat is in Berkel en Rodenrijs. Bergschenhoek kent een andere situatie, daar gaat het over standplaatsen. Deze verordening gaat alleen over de markt. Er zijn vragen gesteld over het aantal jaren. Dat is gebaseerd op de modelverordening. Het zal ook korter kunnen, maar daarbij moet het niet te kort worden om de economische waarde van de vergunning te voorkomen. Hopelijk is daarmee de vraag voldoende beantwoord. De verordening stelt de kaders. De inrichting van de markt komt in het inrichtingsplan en daar hoort de kaart bij, maar dat zit niet in deze modelverordening. Verder is er gesproken over participatie. De marktlieden hebben elke woensdag contact met de klanten en zij weten heel goed wat voor hun belangrijk is. Diversiteit is altijd belangrijk. Als ze zelf de markt op gaat, is het belangrijk, dat ze zowel kip kan halen als kaas en brood.

Op geen enkele vraag van de heer Meester is antwoord gegeven. Hij biedt graag een herkansing. De opheffing van de markt en vervanging door standplaatsen, is dat goed geregeld? Blijft het zoals het toen de bedoeling was? Welke wet- en regelgeving maakte het noodzakelijk om een nieuwe marktverordening op te stellen? Had het niet eenvoudiger gekund, door wat meer te schrappen in de modelverordening? De modelverordening is iets te slaafs gevolgd.

Wethouder Arends wil kort overleggen met de ambtelijke ondersteuning. De voorzitter schorst de vergadering voor een minuut.

Wethouder Arends beaamt, dat de heer Meester nog een aantal vragen had, waar zij uiteraard antwoord op wil geven. Ze heeft wat ruggenspraak gehouden om antwoord te kunnen geven. De situatie blijft hetzelfde als in 2013, zowel de markt als de standplaatsen. Hier wijzigt niets in. De grootste wijziging in de modelverordening gaat over het toewijzen van vergunningen van de dagplaatsen en ook de overschrijvingen. De rest is vooral redactioneel en heeft geen ingrijpende veranderingen.

Mevrouw Verhoef vraagt of die 5 jaar nadrukkelijk vanuit de marktcommissie is neergelegd. Wethouder Arends zegt dat de verordening die 5 jaar bepaalt. Het zou korter kunnen, maar het moet niet te kort. Dat is het advies.

De heer Meester heeft alle begrip voor de wethouder, dat zij nog niet goed in het dossier zit. Een volgende keer zal zij een flitsende beantwoording geven. Er moet een goede reden zijn om een verordening te veranderen. Verordeningen moeten niet veranderen, omdat er een andere modelverordening van de VNG is. Prima als de wet- en regelgeving anders is, maar dat ziet hij niet terug. Dat is er dan niet, denkt hij. Ook prima als er gerechtvaardigde wensen komen vanuit de marktcommissie, maar waarom zou de gemeente een verordening veranderen, als er alleen maar een nieuw model komt? Bovendien vindt hij, dat er dan teveel dingen bij komen. Waarom wordt die 5 jaar veranderd t.o.v. hoe het was? Wethouder Arends haalt 2 dingen door elkaar. De overdracht na 5 jaar zo in principe korter kunnen. De modelverordening is wetmatig 5 jaar geldig. De gemeente voldoet eraan, dat het weer 5 jaar is. Het is in 2013 vastgesteld, het is nu 2018. Het college heeft gemeend, dat het belangrijk is om opnieuw een verordening voor te leggen, die conform het model van de VNG is.

Tweede termijn

Mevrouw Verhoef hoort de wethouder zeggen, dat het niet om de nadrukkelijke wens van de marktcommissie gaat om 5 jaar te hanteren bij overdracht. De heer Muis leest de stukken, waarin staat dat vanuit de organisatie en de marktcommissie het de wens is om 5 jaar te hanteren. Dat is wat hij leest.

Wethouder Arends zegt dat het klopt, dat die wens van 5 jaar in de stukken staat. Juridisch zou het korter kunnen zijn. Maar de behoefte is 5 jaar, vandaar dat het zo is opgenomen. Het is echter geen wetmatigheid.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als hamerstuk behandeld kan worden in de raad.

7a. Actualiteiten uit het college

Geen opmerkingen.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen

De heer Dieleman zegt dat in de commissie Ruimte een terugkoppeling is gegeven vanuit de adviescommissie vervoersautoriteit. Zelf wil hij het mondeling doen. Vandaag is ook het verslag van de vergadering adviescommissie economisch vestigingsklimaat op het RIS geplaatst. Deze commissie is 2 weken geleden bij elkaar gekomen. Zelf is hij daar heen geweest als nog niet benoemd lid. Dank overigens voor de herbenoeming. Er is daar een introductie m.b.t. wat de adviescommissie doet. Ook is de begroting besproken. Er kwamen niet veel bijzondere punten uit naar voren. Wat er besproken is, staat keurig in het verslag van de adviescommissie. De heer Weerheijm heeft in de vorige commissie bij de behandeling van de begroting van de metropoolregio aangegeven, dat als de vertegenwoordigers benoemd zijn, dan is het fijn om na te denken over wat de gemeente wil met die metropoolregio. Welke boodschap wordt de vertegenwoordigers mee gegeven? Over deze suggestie heeft hij met de heer Van Santen gesproken en kort met de heer Phillippens, als plaatsvervanger voor de adviescommissie economisch vestigingsklimaat. Na het zomerreces wordt er iets georganiseerd, bij voorkeur in een informele setting, zonder formele vergaderregels, om na te denken over wat de MRDH doet en wat de speerpunten van Lansingerland zijn. Hij heeft dit ook gedropt bij de MRDH. Zij zijn bereid om een inleiding te geven over de MRDH. Dit wordt in samenwerking met de griffie georganiseerd.

8. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen rondvragen.

De voorzitter geeft aan, dat er even voor 17.00 uur vandaag een brief aan de commissie Algemeen Bestuur is gestuurd door het college, betreffende het voorgenomen stemgedrag in de ALV van de VNG op 27 juni 2018. In de brief geeft het college aan, hoe zij zal stemmen in de ALV van de VNG. Als er opmerkingen zijn of als de commissieleden iets mee willen geven, dan kan dat tot komende vrijdag aangegeven worden. De heer Meester vraagt zich af of het niet naar de gehele raad toe moet. De voorzitter hoort van de griffie dat dit dan morgen zal gebeuren. De brief is gericht aan de commissie, maar zal morgen naar de raad gestuurd worden. De brief is te lezen op AtWork, dus de gehele raad kan het lezen. De griffie zal een mailbericht sturen aan de raad.

De voorzitter dankt aanwezigen voor alle beraadslagingen. Niets meer aan de orde zijnde, sluit hij de vergadering om 21.45 uur.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.

VERSLAG

gezamenlijke commissies Kaderbrief

Datum vergadering : 3 juli 2018

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Wouter Hoppenbrouwer, Marjolein Gielis, Leon Erwich, Georgine Zwinkels, Don van Doorn, Marjolein Gielis, Don van Doorn
VVD : Alexander Kuipers, Nathalie van Bakel, Marloes Draak, Eric Kampinga, Ed van Santen, Mauriel van As, Matthijs Machielse, Edwin Vervaeke
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Frans Ammerlaan, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Petrine van Olst, Hans Wiersema
CU : Jurjen Dieleman, Matthijs Lems, Kees Willem Markus, Paul Lieveerse
D66 : Erik Jonker, Ronald van der Stad, Brecht Weerheijm
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Richard Heijdra
PvdA : Petra Verhoef, Hamid Azzouzi

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Marijke Walhout

Burgemeester : Pieter van de Stadt (vanaf 20.30 uur)

Wethouders : Albert Abee, Kathy Arends, Simon Fortuyn, Ankie van Tatenhove

Afwezig

Leefbaar 3B : Johan Philippens, Henk Meester
VVD : Marloes Draak
CDA : Nelleke Bouman
WIJ Lansingerland : Leon Hoek
D66 : Michiel Muis, Ineke den Heijer
GroenLinks : Selgei Gabin

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Hoek, de heer Muis wordt vervangen door de heer Van der Stad, mevrouw Gabin wordt vervangen door de heer Heijdra, mevrouw Bouman wordt vervangen door de heer Van Harn, de heer Philippens, de heer Meester, mevrouw Den Heijer, mevrouw Draak. De burgemeester zal rond de klok van half negen (20.30 uur) aanwezig zijn.

2. Insprekers

Er zijn geen insprekers.

3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Besprekingspunten

Er zijn geen besprekingspunten

5. Stukken ter advisering aan de raad:

5.a Kaderbrief 2019-2022

De heer Van Doorn heeft voor het eerst met een kaderbrief te maken. Voorheen ging het om een kadernota en dat was groots, hoewel er ook raadsleden zijn, die nog ervaring hebben met een begrotingsbehandeling zonder kadernota. Het is wettelijk, dit keer. Hij was bij de presentatie niet de enige die aan het zoeken was. Normaal was er een forse politieke discussie, terwijl er nu ineens maar 6 velletjes liggen. Als dit plat geslagen wordt, blijven er 2 tabellen en wat elementen over. Iedereen was dus wel een beetje aan het zoeken wat ermee te doen. En dat is natuurlijk toch gelukt. Veel punten zijn nog onbekend in de kaderbrief of moeten nog nader ingevuld worden. Er zijn 3 forse PM punten, waarvan

afgewacht moet worden wat de invulling is. Het interbestuurlijk programma is ambitieus met grote thema's als bouwen, klimaat, regionale economie, sociaal domein en migratie. De beleidsaccenten, het coalitieakkoord, zijn nog niet in detail doorgerekend, maar gaat, gelet op de inhoud, wel beslag leggen. Als onderaan de streep naar de financiële ruimte gekeken wordt, moet voorzichtigheid betracht worden. Het wordt lastig om hier een forse politieke discussie over te voeren. Het echte kaderstellende debat zal bij de begroting plaats vinden. Toch wil hij op een aantal elementen van de inhoud in gaan. L3B hecht veel waarde aan het realistisch en scherp begroten. De rekenkamer had als voorbeeld het afvalbeheerplan. Als er wat minder behoudend begroot gaat worden, dan hoeft er minder naar de reserve. Dat geldt had anders besteed kunnen worden. Het is goed dat in de stukken te lezen is, dat op die manier naar meer posten gekeken gaat worden. Het is een manier van denken en handelen, hoe er naar financiën gekeken wordt. Er kan ruimte gevonden worden om er goede dingen mee te doen. In het coalitieprogramma staat een aantal punten met veel ambitie, maar een 13-tal punten waren vrij specifiek, gekoppeld aan een jaartal zoals 2018 of 2019. Dit wil niet zeggen dat andere punten lekker naar achteren geschoven kunnen worden, want bij de uitwerking naar de begroting zal het gesprek zeker aangegaan worden. Sommige punten zijn niet gekoppeld aan een jaartal, zoals het praatje pot in de thuiszorg, de sociale woningen en het actief bemiddelen bij toewijzing van sociale woningen, maar worden wel degelijk scherp naar voren gehaald in de uitwerking. Alle ontwikkelingen in de jeugdzorg en alle uitdagingen, die er liggen bij werk en inkomen, zijn niet gekoppeld aan een jaartal, maar zullen bij de uitwerking van het collegeprogramma zeker herkenbaar worden. Het zijn ook speerpunten van L3B, dus erg belangrijk voor L3B. De punten uit het coalitieakkoord, die gekoppeld zijn aan een jaartal, zal hij nu noemen. Onderzoek naar pilot flexvervoer en fijnmazig OV tussen de kernen, hiervan wil hij tegen het college zeggen dat bus 173 in 2019 volwaardig verbonden blijft met station Lansingerland-Zoetermeer, wat pas in 2020 is voorzien. Het moet niet de verkeerde kant op gaan wat bereikbaarheid betreft. Voor 2018 wordt genoemd een onderzoek naar bedrijventerrein Oudeland, de visie op duurzaamheid, de mobiele camera's op hotspots, een belangrijk item op de veiligheidsagenda, verbeteren van de dienstverlening, de toekomstige organisatie is een belangrijk speerpunt. In 2019 moet terug komen de visie op de bereikbaarheid van de winkelcentra en de parkeerproblematiek, het gefaseerd afbouwen van de bezuiniging in de openbare ruimte, waar al vragen over gesteld zijn m.b.t. de kosten. Daarnaast het bevroren van de huurtarieven voor de binnen- en buitensport en de culturele verenigingen, het uitbreiden van de capaciteit toezicht en handhaving op de uitkeringsfraude, wat in de eigen organisatie ondergebracht gaat worden, planning opstellen met bewoners, bedrijven en instellingen m.b.t. de verduurzaming van panden en woningen met het uiteindelijke doel 2030, de uitbreiding met 3 BOA's, gespecialiseerd met jeugd, verlagen woonlasten / OZB en start pilot versneld afhandelen van kansrijke vergunningen. Het zijn grote thema's, waar veel middelen aan vast zitten en waar snel resultaten van verwacht worden. Hij denkt dat hiermee een forse ambitie neergelegd wordt voor het jaar 2019. Wat de kaderbrief betreft, wil hij 2 punten aanhalen en meegeven. De heer Meester heeft al een goed stuk rond gestuurd over herberekening van de rekentrentes in 2019-2022. Het gaat om het verschil tussen 0,9% en 2,15%. Dit is een fors verschil. Het ene is gerelateerd aan de grondexploitatie en de andere aan de overige investeringen. L3B hecht er waarde aan, zeker in het kader van realistisch en scherp begroten, dat de raad wordt meegenomen bij de toerekening en de wijze waarop het verschil kan worden teruggebracht. L3B zou dit graag als toezegging mee willen krijgen richting de begroting. Ten aanzien van de autonome ontwikkelingen: het verhogen van de normbedragen bij scholen, de deltawet en areaalontwikkeling, dit zijn nog PM posten, wat niet wil zeggen dat de maximale ruimte opgezocht moet worden. Ook hierbij is van toepassing, dat er realistisch en scherp begroot moet worden. Tenslotte, rekening houdend met de gemaakte opmerkingen, kan L3B instemmen met de uitgangspunten, maar dat spreekt voor zich, omdat het op het coalitieakkoord gebaseerd is. L3B kijkt uit naar het kaderstellende debat aan het einde van het jaar. Een laatste opmerking. Bij de presentatie van de kaderbrief werd de toezegging T2017-154 met een snelle procesopmerking geparkeerd in een discussie over hoe de raad wil opereren in de toekomst. Voor L3B ging dat serieus echt te snel. Hij wil de wethouder aan die toezegging houden om ervoor te zorgen dat bij de eerstvolgende begroting de omslag gemaakt wordt, om alle afzonderlijke doelstellingen uit het programma's zo concreet mogelijk in geld te vertalen i.p.v. dat dat in een eenvoudige opmerking tussendoor wordt weggezet. Hier wil hij het bij laten.

De heer Van Santen bedankt de heer Van Doorn voor de samenvatting van het coalitieakkoord; nu hoeft hij dat niet meer te doen. Aan de ene kant is het fijn, dat de kaderbrief kort is, want er wordt weleens geklaagd over lange stukken. Het is nu bondig en een reductie van de informatie, maar dat is de keerzijde. Wat de VVD betreft, zien de aannames er logisch uit. Daar doet de VVD verder niets aan af. Goed om te zien, dat er ruimte is voor nieuw beleid, gezien de verwachte overschotten. De VVD heeft het vertrouwen, dat er extra budget komt vanwege het extra scherp begroten. Het is geen verrassing, dat de VVD er voorstander van is om de financiële ruimte volledig in te zetten voor de uitwerking van het coalitieakkoord en het IBP. De VVD steunt het voorstel van harte. Wel nog een verzoek om naast de verwerking van het coalitieakkoord in de begroting in 2019 graag separaat voor de raad zichtbaar te maken welke elementen uit het coalitieakkoord zijn opgenomen en wat daarvan de financiële

consequenties zijn, zodat daar een goed debat over gevoerd kan worden. De wijze waarop dit wordt gepresenteerd laat hij over aan de verbeelding van de portefeuillehouder. Kan de portefeuillehouder een dergelijke toelichting toezeggen? Tot slot wil de VVD benadrukken, dat ook de VVD de toezegging graag gestand wil hebben m.b.t. de detaillering van de begroting.

De heer Ruitenber merkt op, dat het een beleidsarme en daardoor een vrij ongewone kaderbrief is, die door het verloop van de coalitievorming eigenlijk wat ongelukkig in de planning valt. De brief is meer een technische doorrekening met weinig echte beleidskeuzes voor de raad. Deze beleidskeuzes zijn feitelijk gemaakt in het coalitieakkoord. Het was gezien de planning begrijpelijkerwijs niet mogelijk om het akkoord doorgerekend mee te nemen in deze kaderbrief. Het lijkt erop, dat er een positief saldo is over alle jaren. Echter, een heleboel PM posten, die nog invloed zullen hebben op dit saldo. Bovenop deze PM posten, kan er sinds gisteren één extra aan toegevoegd worden, een mooie uitdaging voor de nieuwe wethouder Arends, namelijk dat de gemeente direct verantwoordelijk wordt voor het taaltoetsbeleid. Dit wordt niet meer de verantwoordelijkheid van de vluchteling, maar de gemeente is zelf aan zet om dit in goede banen te leiden. Het is onzeker of er middelen vanuit het rijk mee zullen komen. Dit kan een extra PM post zijn. Ondanks al deze PM posten mag worden aangenomen, dat er een positief saldo blijft over alle jaarschijven. Dat zal hard nodig zijn bij de uitwerking van het ambitieuze coalitieakkoord Groeien - Versterken - Koesteren. Net zoals de € 1mln extra ruimte, die gevonden moet worden door scherper te begroten, ook hard nodig zal zijn. De financiële impact van de voorgestelde maatregelen uit het coalitieakkoord zijn volgens het CDA fors en zullen gemerkt worden door de inwoners. Denk hierbij aan de OZB verlaging, de verhoging van de kwaliteit van het groenonderhoud, het investeren in veiligheid, het bevriezen van de huren van het verenigingsleven, meer inzet van de ouderenadviseurs, meer tijd voor verzorgers in de thuiszorg, het zogenaamde praatje pot, meer consultants om mensen vanuit de bijstand aan het werk te krijgen, de verbetering en boost van Bergschenhoek centrum. Zomaar een greep uit de maatregelen, die een behoorlijk beslag op de middelen van de gemeente zullen leggen. Er zijn nog meer onderwerpen, de heer Van Doorn noemde er ook een paar, die ook financieel vertaald moeten worden. Wat het CDA betreft, is het nu aan het college om het coalitieakkoord snel, maar ongeveer gelijk met de begrotingsbehandeling om te zetten in een collegeprogramma. Hierin moeten de voorgestelde maatregelen gespecificeerd worden en daarna opgenomen in de meerjarenbegroting. Pas bij de vaststelling van de begroting kan gezien worden hoe het definitief uitpakt en of er nog ruimte is voor aanvullende voorstellen en wensen. Het CDA zal dan ook bij de behandeling van de kaderbrief in de raad geen aanvullende moties en amendementen indienen, die een financiële component hebben. Het is al een uitdaging op zichzelf om dit coalitieakkoord volledig te verwerken in de begroting. Het CDA wenst het college veel succes en wijsheid toe bij deze uitdagende opdracht. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst merkt op, dat gevraagd wordt de kaderbrief vast te stellen en de financiële ruimte in te zetten voor het coalitieakkoord en het IBP. WIJ heeft moeite met dit proces om te komen tot deze gevraagde beslissing. In aanloop naar deze oordeelsvorming is er een beeldvormende avond geweest, waar slechts één vraag gesteld kon worden. Vervolgens is er de gelegenheid geweest om schriftelijk technische vragen te stellen. Helaas werd de reactie hierop pas rond 18.00 uur vandaag ontvangen. En helaas zijn de vragen van WIJ inhoudelijk niet beantwoord. Er wordt verwezen naar de begrotingsbehandeling in november aanstaande. Hierdoor is WIJ feitelijk niet in staat om een goed oordeel te vormen over de kaderbrief. Dit betreurt WIJ. Toch wil zij een aantal inhoudelijke opmerkingen maken. Er wordt nu vastgesteld wat de financiële ruimte wordt m.b.t. het coalitieakkoord en het IBP. Op het IBP heeft de raad geen invloed, omdat het landelijk is. Dit betekent feitelijk, dat het geld wat nu resteert en beoogde bezuinigingen van € 1mln, gaat over € 4,1mln. Onder aftrek van het IBP blijft er een bedrag over. De heer Markus hoort haar voorstellen om € 1mln te bezuinigen. Mevrouw Van Olst leest, dat er nog € 1mln in bezuiniging wordt gezocht. Dat wordt totaal € 4,1mln. De heer Ruitenber merkt op, dat het dan maar net is hoe dingen uitgelegd worden. Hij begrijpt, dat WIJ dit bezuinigingen noemt, maar de coalitie noemt dat scherper begroten. Die ruimte moet er zijn, omdat er jaarlijks veel geld over is op de jaarrekening. Hier komt altijd veel commentaar op. De coalitie denkt dat er posten te vinden zijn, waar structureel ieder jaar geld over blijft. Ingeschat wordt, dat dat richting de € 1mln loopt. Mevrouw Van Olst is van mening, dat dit dan aan het eind gedaan moet worden. Onder aftrek van het IBP blijft er een bedrag over, wat volledig ingezet wordt voor het coalitieakkoord. Hier kan WIJ niet zomaar mee instemmen. Dit zou een vrijbrief betekenen voor het coalitieakkoord. WIJ gaat ervan uit, dat het coalitieakkoord ruim € 4mln kost. In de huidige opzet kan in november bij de begroting op onderdelen dingen amenderen. Het college neemt impliciet een voorschot op die discussie. WIJ vindt dat dit andersom moet zijn. Eerst kijken wat nodig is voor nieuw beleid en als sluitstuk bijvoorbeeld de WOZ verlagen. Het verlagen van de WOZ, zoals voorgesteld in het coalitieakkoord, kost al ruim € 2mln. WIJ vindt het onvoorstelbaar dat dit op voorhand al wordt weggegeven, terwijl er ook nog een drietal flinke PM posten zijn. Hoe hoog wordt de PM post voor duurzaamheid? WIJ mist in het coalitieakkoord daadkracht, leiderschap en lef bij dit onderwerp. Waarom wordt niet gesteld: Lansingerland is in 2022 energieneutraal, liggen er op alle overheidsgebouwen zonnepanelen, rijden alle dienstauto's op groene

elektriciteit en is het gemeentehuis CO2 neutraal? WIJ is zich er zeker van bewust dat Lansingerland het mondiale probleem niet gaat oplossen, maar de gemeente heeft een verantwoordelijkheid. Het kan en mag niet alleen overgelaten worden aan de individuele burger en de tuinbouw. De gemeente kan en moet het goede voorbeeld geven, al is het alleen maar omdat goed voorbeeld goed volgen doet. WIJ wil dat er op voorhand al een flink bedrag wordt bestemd voor klimaatadaptatie, duurzaamheidsmaatregelen en energietransitie. WIJ wil dat er concrete doelen worden gesteld, heel concrete en meetbare doelen, en daar heeft WIJ echt iets voor over. WIJ is voor een DIFTAR systeem, wat ook bij de rekenkamer aan bod kwam. Blijkbaar is er een financiële prikkel nodig om afval te scheiden. Dat moet dan maar. De doelstelling is om van ruim 200kg per persoon per jaar naar 100kg per persoon per jaar te gaan. Dit wordt niet bereikt door weer te onderzoeken of nascheiding beter werkt of te roepen naar de achterban dat men minder bakken in de tuin wil. Dat is achterhaald en levert niets op. Geen geld aan onderzoek besteden dus, maar iedereen bewegen afval te scheiden. Wat WIJ verder wil meegeven aan het college, is dat WIJ graag zou zien dat er meer laagdrempelige zorgmogelijkheden komen voor de jeugd en hun ouders. Dus meer investeren in de preventieve sfeer om grote zorgkosten te voorkomen en met elkaar een leuke en gezellige samenleving te hebben. WIJ denkt daarbij aan trainingen voor ouders over opvoeden, tips & tricks voor het hebben van pubers etc. WIJ heeft nu het idee, dat de drempel te hoog is en ouders niet goed weten waar ze terecht kunnen. Uit het netwerk van WIJ is te horen, dat er direct een jeugdconsulent wordt geadviseerd als ouders om hulp vragen. Dat lijkt WIJ niet de bedoeling, want dat schrikt nogal af. Deze laagdrempelige tips & tricks zorgen voor preventie in de veiligheidssfeer binnen de gemeentegrenzen. Op dit punt komt WIJ terug in de commissie samenleving. Verder wil zij de heer Van Doorn steunen in het voorstel m.b.t. de omslagrente. WIJ vindt ook, dat er realistisch begroot moet worden. Maar als er extra geld gevonden wordt om de begroting sluitend te krijgen als vrijbrief voor het coalitieakkoord, is dat voor WIJ nog niet helemaal helder. Dank u wel.

De heer Markus merkt op, dat de kaderbrief voor ligt. De eerste nadat in deze raad kadernota's zijn besproken. De CU vindt het best wel een lastige kaderbrief, omdat het financieel nog veel onzekerheden bevat. De verschillende PM posten en het interbestuurlijk programma maken het onduidelijk wat er nu aan financiële ruimte is voor de komende jaren. Daarnaast bevat de kaderbrief, gezien de tijdspanne tussen het gesloten coalitieakkoord en het opstellen van de kaderbrief, ook geen richting voor het te voeren nieuw beleid, inclusief doelstellingen voor de komende jaren. Kortom, het is voor de raad niet goed mogelijk om echt duidelijk kaders te stellen, wat wel het doel van een kaderbrief zou moeten zijn. Voor het beleidsmatige deel heeft de CU er uiteraard begrip voor, gezien de coalitieonderhandelingen. Wat betreft het financiële deel wel de oproep om volgend jaar het aantal PM posten echt te beperken. Mochten die er toch zijn, geef dan toch een ruimte inschatting. Graag een reactie van de wethouder en de andere partijen. Het blijft anders lastig voor de raad om kaders te stellen als de financiële kaders nog veel onduidelijkheden bevatten. In lijn hiermee de vraag of in de kaderbrief ook de meicirculaire opgenomen kan worden, want die is al verwerkt, gezien de presentatie van afgelopen week. Hiermee is het beeld van deze kaderbrief alweer iets completer t.o.v. de kaderbrief die er nu ligt. De voorzichtige conclusie is, dat de kaderbrief genoeg financiële ruimte geeft om beleid door te voeren, zoals opgenomen in het coalitieakkoord. Een paar punten uit het akkoord wil hij aanstippen. De CU kijkt met belangstelling uit naar de nog op te stellen visie duurzaamheid en de extra aandacht die er komt voor klimaatadaptatie en biodiversiteit, en de actieve en meer permanente communicatie om ook de bewustwording rondom duurzaamheid meer handen en voeten te geven. Daarnaast is de CU ook blij met de verbetering van de openbare ruimte en onderhoudsniveau B, om zo echt van de buitenruimte een leefruimte te maken. De CU zal sterk controleren of de verdere uitrol van de beleidsnota Versterken van veerkracht in het sociaal domein ook het gewenste effect bereikt, om zo echt te borgen, dat iedereen in Lansingerland erbij hoort en mee mag doen, en dat de gemeente de zorg biedt, die jong en oud nodig heeft. Komend jaar wordt ook de sportnota vast gesteld, die wat de CU betreft meer ruimte moet geven om sport voor iedereen toegankelijk te maken, waarbij in het bijzonder aandacht is voor kinderen, mensen met een beperking, senioren en sociale minima. Verder geen aanvulling op de kaderbrief, omdat dit nu te vroeg is, aangezien er beperkte kaders in de brief zijn opgenomen. Dit maakt een goede afweging voor eventuele aanvullingen niet mogelijk. De CU wenst het college en het ambtelijk apparaat veel wijsheid en Gods zegen toe bij de verdere uitwerking van een scherpe en realistische begroting. Dank u wel.

De heer Jonker merkt op, dat het een nadeel is om verder in de rij te zitten, om niet teveel te herhalen. Het gevoel wat de andere fracties hebben m.b.t. de kaderbrief heeft D66 ook. Het is beleidsarm, het gaat alleen over de financiële kaders en niet de inhoud. Dat is overigens logisch. Er staan ook veel PM posten in. Ook een aantal elementen zijn te definiëren als autonome ontwikkelingen, waar niet echt over gesproken kan worden. Ook is nog niet precies duidelijk hoe het positief saldo van € 2mln besteed gaat worden en wat de verhouding is tussen de ambities van het college en de gevolgen van het IBP. Hier moet op dit moment naar gegist worden. Waar kan dan inhoudelijk over gesproken worden? Dat is relatief beperkt. Tegelijk is het de vooravond van de uitwerking en invulling van het coalitieakkoord. D66 is

daarin geïnteresseerd en zal belangrijke elementen noemen. D66 ziet graag de verrijkingen terug, zoals inzet en verhoging frequentie Randstadrail, inzet op klimaatadaptatie, experimenten met mengvormen van detailhandel en horeca etc. Het gaat te ver om alles opnieuw te noemen, maar het is na te lezen in de reactie van D66 op het raamwerk. Een aantal hoofdpunten: bereikbaarheid, inzetten op een visie en uitwerkingsplan bereikbaarheid, niet alleen lokaal, maar ook in relatie tot de omgeving. Onderwijs, het verduurzamen van schoolgebouwen, investeren in schone en frisse scholen. Een gezonde leefomgeving, vasthouden aan saldo nul. Duurzaamheid, in het kader van IBP zal er voor gemeenten een nieuwe regierol komen en wat D66 betreft moet dit stevig worden ingevuld. Dan iets kleins: de hondenbelasting. Dit is toch een beetje een melkkoe. D66 is niet direct voor het afschaffen, omdat er ook investeringen worden gedaan in het belang van hondenbezitters. Wel is te zien, dat er meer binnen komt dan begroot. D66 wil het graag bevroren en overweegt een motie in te dienen. Dit waren de inhoudelijke accenten. Daarnaast een aantal vragen. In de brief wordt gesteld, dat door scherp en realistisch te begroten ongeveer € 1mln structureel toegevoegd wordt aan de besteedbare financiële ruimte. Kan het college aangeven waar concreet ruimte gevonden wordt? Waar kan er realistischer en scherper begroot worden? Als het college dit niet kan, is het dan niet gewoon een taakstellende bezuiniging om ruimte te creëren voor het coalitieakkoord? Dat zou in de taal wat eerlijker zijn. Dan weet men waar het over gaat. Is het college van plan om het hele positieve saldo te besteden aan het plan van het college? Is het niet verstandig om een buffer aan te houden van € 1mln, wat niet wordt besteed? D66 stelt prijs op goede, inhoudelijke kaders om zaken tegen elkaar te kunnen afwegen. Graag zo snel mogelijk inzicht in de doorrekening van het coalitieakkoord. D66 gaat ervan uit, dat dit al breed gedeeld is binnen de coalitiepartijen, maar dat weet hij niet. Kan aangegeven worden, wanneer dit met de rest van de raad gedeeld gaat worden, zodat het gesprek daarover gevoerd kan worden? Hij zag een opmerking over de AVG en daar stond een beperkt bedrag bij, namelijk € 50.000. Maar iedereen die zich verdiept in de AVG weet, dat het juridische component slechts één aspect is van de AVG. De AVG betekent ook procesaanpassing en organisatieveranderingen, systeemaanpassingen. En iedereen weet wat ICT projecten kosten. Graag een reactie van de wethouder. Zijn die kosten niet begroot? Of zitten die kosten ergens anders in de begroting? Waar moet hij ze vinden? Hier wil hij het bij laten voor de eerste termijn.

De heer Heijdra merkt op, dat er al veel gezegd is. Hij zal proberen kort van stof te zijn. Er ligt een kaderbrief en dat is een technische kaderbrief, waarbij de raad technische kaders stelt aan de begroting. De inhoudelijke uitwerking is nog niet aanwezig en dat kan ook niet anders als gevolg van het coalitieakkoord en het nieuwe college. In de meeste gemeenten is dat op dit moment vrij lastig. Hij houdt ervan op hoofdlijnen te besturen, maar op hoofdlijnen sturen op beleidsinhoudelijke accenten, zoals in de kaderbrief verwoord is in 15 regels en om daarmee de financiële uitwerkingen en ontwikkelingen van een coalitieakkoord en IBP vast te stellen, is een brug te ver. Hij vraagt het college om de gevraagde beslissing t.a.v. de kaderbrief te splitsen, enerzijds de financiële kaders vast stellen en anderzijds de inhoudelijke kaders m.b.t. het coalitieakkoord en het IBP. Met een aantal inhoudelijke kaders is GL het mee eens en zijn goed passend, maar zoals bekend heeft GL tegen het coalitieakkoord gestemd. Met het vaststellen van de inhoudelijke kaders en het besluit zou ook mee gestemd moeten worden. De heer Markus vraagt wanneer GL dan tegen gestemd heeft. GL heeft wel getekend voor het raamwerk en verder is er niet gestemd. De heer Heijdra zegt dat de raad uiteindelijk niet ingestemd heeft met het coalitieakkoord. De voorzitter bevestigt, dat het coalitieakkoord niet in stemming geweest is, ter verduidelijking. De heer Heijdra bedoelde hiermee te zeggen, dat GL geen medeondertekenaar van het coalitieakkoord is. Er staat wel een handtekening van andere partijen onder. Als de twee besluiten gesplitst zouden kunnen worden, wordt een goede beslissing gevraagd m.b.t. de besluiten. De kaderbrief lijkt positief sluitend te zijn, maar er zijn veel onzekerheden. GL zou graag zien, dat de meicirculaire kan worden verwerkt naar de raad toe, de gevolgen voor de kaderbrief, zodat het plaatje wat completer is. Wat stelt de raad vast met de verschillende PM-posten? Er wordt een onzekerheid vast gesteld. GL kan het verzoek van de CU van harte ondersteunen, om zoveel mogelijk met ramingen te komen op de verschillende posten. Dit wordt al gedaan m.b.t. onderwijs/zorgarrangement, waarbij en raming wordt gemaakt van de verwachte kosten, maar waarbij ook vermeld wordt dat het nog niet 100% duidelijk is. GL wil de uitdaging mee geven om voor een volgende keer zo min mogelijk PM-posten in de kaderbrief te verwerken. Bij de cao kosten wordt een CPB raming opgegeven, maar het is niet verwerkt als kader voor de begroting, terwijl dit wel meegenomen zou kunnen worden. De vraag van GL is dan ook: kan het college zoveel mogelijk ontwikkelingen ramen en zo min mogelijk PM-posten in het vervolg opnemen in de kaderbrief? Dan inhoudelijk een enkele opmerking. Op verschillende plekken worden kosten geraamd, waarbij het niet in eerste instantie helder was of het om personele kosten gaat of andere soorten kosten. Voor de inzichtelijkheid en helderheid wil GL vragen om de personele kosten wat meer te bundelen. Bij de organisatieontwikkeling staat € 200.000, maar ook de AVG bevat een personele component. Als dit gebundeld wordt, geeft dat een goede sturing voor de raad m.b.t. de kosten voor het ambtelijk apparaat in zijn geheel. GL zou ambities graag willen leggen op het gebied van duurzaamheid, woningbouw en dan vooral de sociale sector. GL hoopt, dat de beleidsaccenten op dat punt nadrukkelijk worden vorm gegeven. In het kader van duurzaamheid komt GL met een motie m.b.t. afvalbeleid,

waarbij ook het rekenkameronderzoek zal worden betrokken, om een raadsuitspraak te kunnen verwachten in het kader van deze kaderbrief. Hier laat hij het bij voor de eerste termijn.

De heer Azzouzi merkt op, dat de gepresenteerde kaderbrief beleidsarm is. Hierin is een aantal autonome ontwikkelingen verwerkt. De kaderbrief na de meicirculaire laat een financiële ruimte zien van circa € 3mln in 2019 oplopend naar circa € 5mln in 2022. Het college wil deze ruimte benutten voor het verwerken van het collegewerkprogramma en het IBP. De PvdA heeft eerder aangegeven, dat de PvdA het raamwerk, wat de basis vormt voor het coalitieakkoord, niet onderschrijft, omdat het te ver af ligt van de ambities van de PvdA en het weinig antwoorden heeft op de behoefte van een groot gedeelte van de Lansingerlandse bevolking. Daarom wil de PvdA met de behandeling van deze kaderbrief alvast een aantal zaken en risico's signaleren, die meegenomen kunnen worden bij de uitwerking van het collegewerkprogramma. De heer Van Santen vraagt hoe de PvdA aan de informatie komt m.b.t. de stelling, dat het niet voldoet aan de behoefte van een groot deel van de bevolking van Lansingerland. De heer Azzouzi zegt dat de PvdA van burgers hoort, dat er de afgelopen jaren is bezuinigd vanwege de crisis en tegenvallende grondexploitaties. De gemeente heeft derhalve te weinig geïnvesteerd in het sociaal domein. Dat is terug te zien bij de burgers. De afgelopen jaren was er sprake van tegenvallende grondexploitaties, waardoor er bezuinigd is en te weinig geïnvesteerd in sociale thema's, waaronder het armoedebeleid, ontmoetingsplaatsen voor jong en oud, en kunst en cultuur. Nu het goed gaat, vraagt de PvdA extra aandacht voor deze thema's, met name voor armoede onder kinderen. De PvdA vraagt het college om te komen met proactieve en preventieve structurele oplossingen voor de oorzaken i.p.v. reacties op het probleem. Dat is niet duidelijk terug te zien in het coalitieakkoord. Voor de bouw in de periode tot 2022 gaat het college uit van een aantal te bouwen woningen van 400. Dit aantal komt overeen met het aantal in de recente MPG, maar wijkt sterk af van de aantallen in de begroting 2018 en verder. Waarom is de ambitie naar beneden bijgesteld? De PvdA heeft eerder aangegeven, dat Lansingerland te langzaam bouwt en daardoor een dief van de eigen portemonnee is. Langzaam bouwen betekent langer in de schulden zitten en de inwoners betalen uiteindelijk de rekening. Hierover overweegt de PvdA een motie. De PvdA wil dat de rekenkamer onderzoekt waarom Lansingerland langzamer bouwt dan omringende gemeenten. Bij de energietransitie vraagt de PvdA het college proactief collectieve voorzieningen te organiseren. Denk aan stadsverwarming of collectieve opties voor zonnepanelen. Op die manier blijft de energietransitie betaalbaar voor iedereen, anders wordt het voor mensen met een krappe beurs onbereikbaar of onbetaalbaar. Hierover overweegt de PvdA een motie. Daarnaast heeft het rijk budgetten beschikbaar gesteld voor deze doeleinden in de vorm van subsidies. Aanvragen moet voor september 2018. Is de wethouder van plan om voor deze subsidieronde een aanvraag te doen of in samenwerking met de regio? Wat de vraag van L3B betreft m.b.t. doorbelaste rente aan grondexploitaties wil de PvdA aangeven, dat de voorgestelde wijziging een nadeel oplevert in de algemene dienst. Het is de vraag of dat gewenst is. Hoe denken de andere partijen hierover? De PvdA vindt dat grondexploitaties rendabel moeten blijven en winst realiseert op de markt, zodat de gemeente andere projecten kan betalen en financieren. Denk hierbij aan sociaal betaalbare woningen. Daarnaast is de uitspraak van de commissie BBV stellig, maar er blijft ruimte van een half procent afwijking toegestaan. Zijn fractiegenoot De Groot gaat in de tweede termijn in op andere thema's.

Beantwoording college

Wethouder Abee bevestigt dat de overgang van kadernota naar kaderbrief meer dan groot is, zeker als de situatie van 2 of 3 jaar geleden in ogenschouw genomen wordt, toen de kadernota de belangrijkste politieke discussie van het jaar was en de begroting meer de vertaling daarvan. Dan is er ook nog sprake van een coalitieakkoord, waarvan de doorrekening nog niet heeft kunnen plaats vinden. Dit maakt dat deze kaderbrief wel heel erg mager is, maar het is wel het uitvloeisel van het uitgangspunt, wat met elkaar gekozen is, namelijk dat het zwaartepunt echt bij de behandeling van de begroting moet komen te liggen. De stukken worden op 28 september naar de raad gestuurd. Diverse fracties hebben het scherper begroten genoemd. Mevrouw Van Olst en de heer Jonker hadden hier het gevoel bij van verkapte bezuinigingen, maar daar is geen sprake van. Het college wil door scherper begroten € 1mln vinden, dan wordt er niet primair gezocht naar middelen om het coalitieprogramma te financieren, maar dit is ingegeven door het feit dat er jaarlijks ruimte in de begroting blijkt te zitten vanwege aannames rond investeringen, uitgaven die in de praktijk lager blijken te liggen. Die ruimte wil het college gaan zoeken, waarbij de taakstelling van € 1mln genoemd is. De heer Jonker vraagt in welke richting dit dan gevonden moet worden. Is het personeel? Materieel? Hoofdstukken of onderdelen? Wethouder Abee zegt dat er aan specifieke onderdelen wordt gedacht, maar wel op alle onderdelen. De totale begroting wordt doorgelicht. Dat is niet primair op personeel, hoewel ook daar een post gevonden zou kunnen worden, zoals inhuur. Als het elk jaar om bijvoorbeeld € 50.000 gaat, zou dat als lucht beschouwd kunnen worden. Als er scherper begroot gaat worden, zo dicht mogelijk bij de realiteit, dan bestaat de mogelijkheid, dat bedragen hoger gaan uitvallen. Dat hoort bij scherp aan de wind zeilen, dan krijgt men soms golven over zich heen. Dat moet de politiek zich realiseren, raadsbreed moet dit besef er zijn. Als

er lucht uit een begroting gehaald wordt, wordt er meer scherp in huis gehaald. Daarbij hoort, dat het wel eens te scherp kan zijn en dat iets tegen valt of dat prijzen omhoog zijn gegaan. All-in the game. Er is veel gezegd ook over de rekenrente. In een aparte beantwoording zal het college proberen uit te leggen hoe het op 0,9% komt tot 2,15%. Het gaat echt om berekeningen, zoals die door de BBV zijn voorgeschreven. Hiermee komt het college tot deze twee percentages. Er is een afwijking op die 2,15%, met elkaar afgesproken. De raad heeft vastgesteld, dat dit 0,5% mag afwijken. Als het meer dan 0,5 afwijkt, moet het percentage verplicht bijgesteld worden. De komende weken of maanden zal gekeken worden hoe de leningenportefeuille zich ontwikkelt en of het aanleiding geeft dat het buiten de marge van 0,5 gaat, want dat zou sowieso reden zijn om aan te vullen. De strekking is: ben je via de algemene dienst ten laste van de grexen geld aan het verdienen? Dit valt in de praktijk mee als het om absolute bedragen gaat. Eerder moet aan een paar ton gedacht worden netto dan dat het om hele grote bedragen ging, zoals het in het verleden wel in de begroting zat, ook vanwege een hoge rentetoerekening. Het college zal proberen de raad te overtuigen, dat 0,9% en 2,15% op zich juiste berekeningen zijn en welke systematiek hieraan ten grondslag ligt en waarom het college denkt dat het zo georganiseerd moet worden. Het zijn zaken die de accountant en de belastingdienst goedgekeurd hebben en ook jaarlijks moeten goedkeuren.

De heer Van Doorn heeft het over een toezegging, door de wethouder vorig jaar gedaan, om te kijken of zoveel mogelijk beleidsdoelstellingen aan budgetten gekoppeld kunnen worden. Bij nader onderzoek blijkt dit een stuk lastiger dan toen hij aangaf, dat hij dit zeker zou pogen. Het lijkt lastiger te zijn dan gedacht. Vorige week is in de toelichting deze boodschap overgebracht, mede m.b.t. de discussie hoe raad en college zich verhouden in sturingsmogelijkheden. In het college is afgesproken, dat dit onderwerp ook graag in die commissie ter discussie gesteld wordt. Het college zal zich beraden hoe de raad gedetailleerder geïnformeerd kan worden m.b.t. problemen die signaleerd worden, zonder vooruit te lopen op de conclusies. De raad krijgt dus nog nadere informatie, hetzij in een reguliere commissievergadering of op een andere manier, maar eerst moet gekeken worden hoeveel tijd er nodig is om het proces duidelijk te maken.

Terecht wordt gevraagd wat het coalitieprogramma kost. Daar wordt de komende weken hard aan gewerkt; gekeken wordt wat er geconcretiseerd kan worden. Op dit moment gaat het om ramingen. Is dat op drijfzand gebouwd? Nee, ook weer niet. Het college heeft ingeschat hoeveel geld ze nodig denkt te hebben. Door de maart- en meicirculaire zijn doelstellingen voor 2018 en ook voor 2019 duidelijk en de wethouder financieën kijkt niet pessimistisch naar de uitkomsten. Hij ziet de saldi, de € 1mln die nog gevonden moet worden, de knoppen waar aan gedraaid kunnen worden en dat is voldoende om de wensen uit het coalitieprogramma te vertalen. Hoe iemand er politiek in zit, is aan de partij. Over de prioriteiten van de coalitie kan van mening verschild worden, maar de collegeleden hebben hier de handtekening onder gezet.

Het proces. Er liggen drie documenten ter besluitvorming: de reguliere begroting, going concern, het collegeprogramma, waarin het coalitieakkoord vertaald wordt m.b.t. wat er de komende jaren concreet te doen is, maar ook welke doelstellingen er nog uitgewerkt gaan worden de jaren daarna, zoals duurzaamheid, en een begrotingswijziging, waarin de doorrekening staat. Dus de begroting volgens het reguliere proces, een collegeprogramma met de doorrekening en de financiële vertaling via een begrotingswijziging. Daarmee denkt het college de raad maximaal te faciliteren m.b.t. de kosten van het collegeprogramma.

WIJ geeft aan, dat ze feitelijk geen goed oordeel kan vellen. Daar geeft de wethouder WIJ gelijk in. Hij kan het niet mooier maken. 28 september komt snel genoeg en dan is er wel duidelijkheid. Ja, het is een vorm van vrijbrief voor het coalitieakkoord. Ja, dat is zo. Zo werkt het systeem. Natuurlijk probeert het college elke PM-post te voorkomen en dat zou het college ook graag bij het IBP hebben gedaan. Het is nu echter echt onmogelijk om een inschatting van het IBP te maken. Het college probeert het zo snel mogelijk in de vingers te krijgen, maar een PM-post is echt geen doel of het er gemakkelijk vanaf te brengen. Als er een redelijke inschatting te maken is, vult het college een bedrag in. Als een bedrag nergens op slaat, wordt het een PM-post, hoe vervelend dat ook is. WIJ mist het lef bij duurzaamheid. Geef het college even de kans om het uit te werken in een collegeprogramma. Het is een complex en veelzijdig onderwerp en het nieuwe college heeft even de tijd nodig om het concreet te vertalen. De wethouder hoopt, dat leven dan het meervoud van lef is. WIJ gaat beleven dat er meer lef in zit, dan nu verondersteld wordt. WIJ heeft er veel voor over, dat doet de wethouder goed. Hij hoopt WIJ hier nog eens aan te herinneren.

Op 26 mei heeft het college een aparte brief geschreven over de meicirculaire, waarin een staatje is opgenomen m.b.t. wat het betekent voor de kaderbrief, maar het is geen probleem om een nieuw document toe te sturen. Bij deze is dat toegezegd.

D66 heeft gesproken over de hondenbelasting. Het college wil de belastingen niet indexeren en daar hoort ook de hondenbelasting bij. D66 heeft daarmee een eerste punt binnen.

GL probeert een scheiding te brengen tussen coalitieakkoord en IBP. Er staat niet voor niets een PM-post, maar het college zal apart aangeven wat het collegeprogramma kost en zodra bekend is wat de kosten of extra kosten zijn voor het IBP, zal het college dit laten zien. In de praktijk zal die scheiding er zijn.

Wethouder Fortuyn gaat in op de vraag van D66 m.b.t. de AVG. Op dit moment wordt daar druk aan gewerkt, met de PIA's en de eigen risico-inventarisatie. De BIG gaat veranderen in een BIO, van de gemeente naar de overheid. Ook stonden er aanbevelingen in het rapport van de rekenkamer. Er komt zeker een voorstel richting de raad, waarin de systeemaanpassingen aan bod komen. De organisatie is volop bezig om juist de privacy te beschermen, om de AVG goed te implementeren. Bij de komende begroting komt het college hier op terug. De heer Jonker is inhoudelijk ervan overtuigd, dat de organisatie er druk mee bezig is, maar hij had verwacht hier iets over terug te zien bij de kaders in de kaderbrief. Wat D66 betreft had er een iets ruimer kader geformuleerd kunnen worden. Nu lijkt het net of € 50.000 het is. Wethouder Fortuyn zegt dat dat het niet is. De organisatie is volop in de voorbereiding om de impact goed te kunnen inzetten. Die € 50.000 heeft alles te maken met de personele inzet om de verzoeken van burgers te kunnen afhandelen. Wat gedaan moet worden rondom de systemen vraagt een heel andere inzet. Het kan ook over meerdere jaren heen geïnvesteerd worden. Het komt terug in de begroting en het zal duidelijk zijn dat er iets minder dan die € 2,2mln vrij te besteden is. GL vraagt om aan te geven wat de personele kosten zijn en de materiële kosten. Dit kan de ene keer meer dan de andere keer. De vraag is, zoals m.b.t. de AVG, hoe het bereikt kan worden en wat het mag kosten. Dat is de hoofdlijn, waarop gepraat wordt. Niet altijd wordt personele inzet apart van materiële inzet genoemd.

Wethouder Arends gaat in op de vraag van de PvdA over wonen. Is het aantal woningen naar beneden afgerond of bijgesteld? Ja, dat klopt. De gemeente bouwt wat mogelijk is. De behoefte is groot en de gemeente groeit, dus er wordt veel gebouwd. Maar drie componenten zorgen ervoor, dat het bijgesteld moest worden. Particuliere bedrijven hebben op dit moment meer tijd nodig. Ook de gemeente heeft meer tijd nodig als het gaat over gasloos bouwen. Onderzocht moet worden hoe dit mogelijk is en dat heeft een belemmerend effect op de snelheid van bouwen van woningen. Dan is er nog de markt, een belangrijk component. Het gaat dan over materiaal en capaciteit. Aannemersbedrijven zoeken veel personeel en hebben veel personeel nodig om die bouw naar voren te brengen. En dat is op dit moment een probleem. Ook het materiaal. Niet altijd zijn materialen, zoals heipalen, beschikbaar. Hiermee heeft de gemeente op dit moment te maken en derhalve is het aantal bijgesteld.

Wethouder Van Tatenhove wil het beeld m.b.t. het sociaal domein wat bijkleuren n.a.v. de opmerking van de heer Azzouzi. Er is nooit bezuinigd op het sociaal domein. Het uitgangspunt is steeds gehanteerd: wat nodig is voor de samenleving aan zorg en ondersteuning wordt ingezet. In de afgelopen periode is de raad met het college in gesprek geweest over de beleidsaccenten, waar geïntensiveerd moet worden. In het coalitieakkoord wordt gesteld, dat de nota Versterken van veerkracht uitgevoerd gaat worden. Dit betekent dat daar geen ruimte weg gehaald wordt. De zorg die de PvdA uit, is niet terecht. De wethouder hoopt, dat de PvdA mee zal denken over het sociaal domein, dat het zo goed mogelijk blijft voor de inwoners. De PvdA noemde ook de armoedebestrijding. De Kleinsma-gelden zijn besteed aan de kinderen, waar ze ook voor bestemd waren. In het coalitieakkoord is opgenomen dat onverminderd blijvend ingezet wordt op het voorkomen van armoedeval en de draagkrachtprincipes blijven gehandhaafd. Er kan dus wat zorg weggenomen worden. Misschien kan de PvdA stiekem toch wat onderdelen uit het raamwerk toch ondertekenen, zelfs uit het coalitieakkoord. Mevrouw Van Olst vraagt wat de wethouder vindt van haar opmerking over laagdrempelige zorg voor jeugd en hun ouders. Wethouder Van Tatenhove verwijst naar de beleidsaccenten, die eveneens onder Versterken van veerkracht vallen. Het college gaat daarmee aan de slag. In de transformatie komt dat nog zeker aan de orde. Hoe meer er lokaal en laagdrempelig georganiseerd kan worden, hoe beter dat voor jongeren is. De wethouder steunt dit. Het blijft een zoektocht hoe de ondersteuning en zorg van jeugd zo dichtbij mogelijk georganiseerd kan worden, als het kan in de eigen thuissituatie.

Tweede termijn

Er blijven drie puntjes over van de heer Van Doorn. Blij m.b.t. de rekenrentes, dat hierop een toelichting komt en uitleg over de opbouw. De heer Meester en de heer Phillippens kijken reikhalzend uit naar die toelichting. Wel is hij teleurgesteld over de toezegging aan de raad m.b.t. de opbouw van de begroting. Als een gemeente als Zoetermeer dit kan, waarom zou Lansingerland het dan niet kunnen? Hier gaat L3B nog wel een punt van maken. Hij zou graag concreter terug willen krijgen wanneer het besproken gaat worden, op welke manier en waarom de wethouder denkt, dat het niet zou kunnen. Daar zijn de laatste woorden nog niet over gezegd. Tenslotte nog over alle PM-posten. Ook L3B is hier niet happy mee en had het liefst gezien dat op basis van aannames bepaalde guesses naar voren waren gekomen, zodat er iets meer gevoel bij is. Daarover is genoeg gedeeld vanavond.

De heer Van Santen sluit zich aan bij de woorden van de heer Van Doorn m.b.t. de detaillering van de begroting. Een toezegging is een toezegging. Beter dan een PM-post is een ruwe inschatting, want dan is

er meer gevoel bij. M.b.t. de discussie bezuinigen dan wel scherper begroten: de VVD zou het wel prettig vinden om die € 1mln inzichtelijk te krijgen, waar dit vandaan komt.

De heer Ruitenber gaat in op vragen van andere fracties. De PM-posten, wie wil er nou veel PM-posten? Niemand. Tegelijkertijd moet het wel reëel blijven. Dus zoveel mogelijk beperken, maar wel de juiste bandbreedtes aangeven, zodat er over zinnige dingen gesproken kan worden. D66 riep op tot een buffer. Het CDA was daar in het verleden ook voor. Daar was ook een argument voor, namelijk dat nog niet duidelijk is hoe een coalitieakkoord gaat uitpakken. Die onzekerheid is weg. Het was toentertijd de ruimte voor de nieuwe coalitie om zijn eigen stempel te drukken. Mevrouw Van Olst vraagt of hij dan wel de berekening heeft. De heer Ruitenber zegt nee. De opmerking die hij maakte ging over de buffer. In het verleden was één van de argumenten voor de buffer de onzekerheid en de nieuwe coalitie, die nog een eigen plasje wilde doen. Dat waren de argumenten om niet tot nul euro te begroten. Dat argument is er niet meer, dus de buffer is niet meer nodig. Mevrouw Van Olst vindt dit opmerkelijk, want er is juist geconstateerd, dat het nog niet is doorgerekend. Misschien is het dus juist wel handig om het achter de hand te houden. De heer Ruitenber geeft aan, dat de coalitie op hoofdlijnen indicaties heeft gekregen, zodat ongeveer ingeschat kon worden wat het zou kosten. WIJ heeft ook zelf een berekening gemaakt van een OZB verlaging. Dat soort berekeningen heeft de coalitie ook snel gemaakt. De gedachte is, dat het uit komt, maar exact is het nog niet bekend. Dat is nu de taak van het college. Het lijkt hem netjes, dat er kloppende cijfers aan de gemeenteraad gepresenteerd gaan worden. Richting de PvdA: wethouder Van Tatenhove is duidelijk geweest over het sociaal domein. De PvdA wil ook investeren in ontmoetingsplaatsen voor jong en oud. Beide staan expliciet benoemd in het coalitieakkoord. Ook op dat onderdeel wordt de PvdA op hun wenken bediend. Het langzamer bouwen dan omliggende gemeenten ziet hij zelf niet zo. De bouwmarkt is overal een struggle. Ook in andere gemeenten is het lastig om nieuwe bouwlocaties snel te realiseren. De heer De Groot merkt op, dat de allereerste paal van de Vinex-locaties in Bergschenhoek is geslagen. De rest is allemaal klaar. De heer Ruitenber zegt, dat er een grote Vinex-taakstelling lag. Iedereen weet, dat er wijken on-hold zijn gegaan vanwege de crisis. Voordat de bouw weer op gang is en heipalen weer in grote getale van de band rollen, is vlak voor de volgende crisis, zoals de varkenscyclus. De heer De Groot vraagt of hij dan niet benieuwd is waarom andere gemeenten het wel voor elkaar krijgen. Zij hebben die heipalen ook nodig. De heer Ruitenber herkent het beeld niet. Pijnacker is ook nog lang niet klaar, Zuidplas is nog druk bezig, Rotterdam ook nog bij Park Zestienhove. Allemaal Vinex-locaties. Het beeld dat Lansingerland als enige niet klaar is, is niet geheel kloppend. Het is een enorme uitdaging. De heer Azzouzi begrijpt, dat het CDA de motie van de PvdA ondersteunt om de rekenkamer te laten onderzoeken waarom Lansingerland langzamer bouwt dan omringende gemeenten. De heer Ruitenber gelooft niet dat dat beeld klopt. De heer Azzouzi merkt op, dat dit beeld zeker moet zijn, niet een kwestie van geloven. De heer Ruitenber gelooft het beeld van de PvdA niet. Hij gelooft niet, dat Lansingerland langzamer bouwt.

Mevrouw Van Olst begrijpt, dat de coalitie dus wel op hoofdlijnen weet wat het gaat kosten. Het is jammer, dat dit niet raadsbreed gedeeld wordt, want nu zit iedereen te gissen. Dat is jammer. Er wordt gezegd, dat er scherper aan de wind gezeild gaat worden, maar het is vreemd, dat de lucht er nu uitgehaald wordt en dat in tijden van krapte dit niet zo was. Dat is bijzonder. WIJ vindt de doorrekening van het coalitieakkoord echt van doorslaggevend belang. 28 september lijkt dichtbij als zij heel lang op vakantie gaat, maar dat gaat zij niet. WIJ vindt het echt belangrijk om het zo snel mogelijk te weten of in ieder geval op hoofdlijnen; meer concrete bedragen. Dat geldt ook voor die duurzaamheidsvoorstellen. Met haar opmerking dat het college te weinig lef toont, wil zij het college prikkelen om met nog uitdagendere en concretere doelen te komen dan in het coalitieakkoord is gepresenteerd. WIJ overweegt om met een motie te komen.

De heer Markus wil een beeld weg nemen. Nu wordt voorgesteld, dat de coalitie berekeningen heeft gekregen met drie cijfers achter de komma over het coalitieakkoord. Dat is absoluut niet zo. In die zin heeft de coalitie geen informatievoorsprong. De informatie kan niet verstrekt worden, omdat het veel tijd kost om het goed door te rekenen. De kaderbrief is in die zin teleurstellend, omdat er weinig bekend is. Daar moet de raad nu mee dealen, omdat het coalitieakkoord net rond is. De heer Jumelet vindt dit sympathiek klinken, maar de woorden van de heer Ruitenber waren vrij klip en klaar. Niet drie cijfers achter de komma, maar toch wel over de duim een redelijk beeld m.b.t. de kosten van het coalitieakkoord op hoofdlijnen. De oppositie moet er naar gissen, maar het zou sympathiek zijn als de coalitie het zou delen met de oppositie. De heer Markus zegt dat de beantwoording bij de begroting komt. De coalitie wacht daar net zo hard op als de oppositie. Dan pas kunnen echte afwegingen gemaakt worden. Nog even kort over duurzaamheid. Hij herkent de beelden die gezegd worden m.b.t. een visie en concrete doelen. Dat is juist wat er staat. Er wordt een visie opgesteld. In de commissie ruimte is hier al een eerste aftrap voor gedaan. Toen was het behoorlijk stil vanuit de commissie waar het ging om ambitie. De visie wordt de komende maanden verder uitgewerkt en daar heeft wethouder Abee nog een flinke kluif aan. Er is alle tijd en ruimte voor de raad om input te leveren. Hij roept iedereen op om dit

te doen, zodat er een breed gedragen duurzaamheidsbeleid komt. Wat de PM-posten betreft, snapt hij de reactie van de wethouder om het zoveel mogelijk te voorkomen. Het is flauw om op te roepen om nog meer zijn best te doen, dus dat doet hij niet, maar een kaderbrief met veel PM-posten zegt heel weinig. Een PM-post uitwerken met een bepaalde bandbreedte is zo gek nog niet. De CU ziet graag de nieuwe kaderbrief tegemoet, waarin de meicirculaire is opgenomen.

De heer Jonker vindt het mooi, dat in de tweede termijn een lichte kanteling te zien is. Het is goed, dat er meer inzicht komt in dingen die bekend zijn, maar nog niet zijn gedeeld, zoals hoofdlijnen, onderwerpen, beleidsaccenten. Natuurlijk zijn de detailcijfers niet bekend, maar het gaat om de grote lijnen, waar het geld aan besteed gaat worden. Niemand is dan zo flauw om over details in discussie te gaan, maar dan is er een idee van de richting van deze kaderbrief. Daarom wil D66 graag aansluiten bij WIJ. Verder blij met de opmerking, dat de meicirculaire verwerkt zal worden in de kaderbrief, zodat een stuk verrijking plaats vindt. Daar kijkt D66 naar uit. Blij dat ook de VVD vraagt om een uitwerking en uitsplitsing van die € 1mln, hoe dit gevonden gaat worden. Misschien toch enigszins een verschil van mening. De wethouder heeft het op scherp sturen en dat het meer kan worden; het kan ook € 8ton of € 1,2mln worden. Ook hier zit dus nog een onzekerheidsmarge in. Dat is niet erg, maar wees wel eerlijk. Zeg dan dat er tussen de € 7ton en € 1,2mln binnen gehaald wordt.

De heer Heijdra bedankt het college voor het beantwoorden van de vragen. Dank ook aan wethouder Abee, dat hij een scheiding zal aanbrengen tussen het coalitieakkoord en het IBP en helderheid hierin zal verschaffen. GL sluit aan bij de CU m.b.t. de PM-posten en een raming in bandbreedtes. Wethouder Arends maakte een opmerking over het gasloos bouwen. GL vraagt zich af wat er nog te onderzoeken is. De oproep van GL is vooral om dat te gaan doen.

De heer De Groot wil nog een aanvulling geven op twee onderdelen. Twee onderwerpen, die onderschat zijn, namelijk de jeugdzorg en onderwijshuisvesting. Toen hij hier 8 jaar geleden kwam wonen, was onderwijshuisvesting een puinhoop. Met stomend en kokend water zijn allerlei schoolgebouwtjes uit de grond getrokken en dat was hard nodig, want er kwamen veel nieuwe kinderen in al die mooie woningen. Inmiddels is het laatste IHP van 2013. Dat is toch al een tijd geleden. De PvdA heeft er al een paar keer op aangedrongen om hier meer aandacht aan te geven. Ondertussen borrelt er weer van alles op, er worden weer huizen gebouwd, er ontstaan weer problemen. De PvdA overweegt een motie om hier meer aandacht aan te geven en om een betere financiële onderbouwing voor de komende jaren op te nemen in de begroting. De PvdA denkt dat dit nodig zal zijn; voor al die leuke kindertjes die in al die nieuwe huizen komen wonen, zullen er toch weer scholen bij moeten komen. Het tweede betreft de jeugdzorg. Het aantal kinderen wat jeugdzorg krijgt, stijgt al 10 jaar in deze regio. Dat weet hij vanuit zijn ervaringen bij jeugdzorg Haaglanden, waar hij gewerkt heeft. In deze regio was er altijd een tekort. Bij de decentralisatie was dat tekort ineens weg en dat had te maken met lagere ramingen van aantallen kinderen die hulp nodig hebben. Maar langzamerhand komt het toch weer terug in de boeken en in de cijfers. De lijn blijft stijgen. De enige manier om hier iets aan te doen is door substantieel meer geld te besteden aan preventie. Anders blijft de lijn stijgen, want kinderen hebben de hulp toch nodig. De gemeente gaat niet over de vraag of ze hulp nodig hebben, maar wel over de middelen die ingezet worden op preventie. De PvdA overweegt een motie om meer geld te reserveren voor meer preventie in de jeugdzorg om te voorkomen dat kinderen zwaardere hulp nodig hebben en dat de lijn blijft stijgen.

De heer Azzouzi reageert op de antwoorden van de wethouders. In zijn betoog zei hij dat er te weinig geïnvesteerd is in het sociaal domein. Er is sterk bezuinigd in het algemeen en daardoor is de crisis overleefd en het preventieve toezicht opgelost. Bij armoede bij kinderen ziet hij geen structurele oplossing. Er is wel een deeloplossing voor kinderen, maar geen integrale oplossing voor gezinnen. De heer Markus merkt op, dat er beleidsstukken zijn vast gesteld. De heer Azzouzi zegt, dat het niet in het coalitieakkoord staat. De heer Markus zegt dat in het coalitieakkoord niet het beleid voor het sociaal domein wordt genoemd, maar daar is een beleidsnota voor aangenomen met 10 beleidsaccenten. Daarin staat het beleid voor het sociaal domein en niet in het coalitieakkoord. De heer Azzouzi vindt dit dat prima. Hij ziet het dan terug in het collegewerkprogramma. Het zijn signalen van de PvdA om mee te nemen in het collegewerkprogramma. Verder mist hij een antwoord m.b.t. duurzaamheid. Gaat de gemeente een aanvraag indienen voor subsidies m.b.t. duurzaamheid? Wat het bouwen betreft, heeft hij een uitleg gehoord over de bijstelling naar beneden, maar hij heeft geen maatregelen gehoord m.b.t. hoe dit opgelost gaat worden.

Beantwoording college

Wethouder Abee zal op korte termijn, naar verwachting in een brief, terugkomen op de opmerking van de heer Van Doorn m.b.t. de toezegging over de opbouw van de begroting. Dan zal hij uitleggen welke problematiek hij daarbij ziet, zo uitvoerig mogelijk. Als L3B dit antwoord onvoldoende vindt, is het te

agenderen voor na de vakantie. De heer Hoppenbrouwer merkt op, dat de begroting dan al gedrukt is door de drukker en dat is niet wat L3B wil. Er zijn duidelijke afspraken met elkaar gemaakt. Het is niet de eerste keer en uiteindelijk heeft de wethouder de toezegging gedaan. Nu niet weer met een verhaal komen, dat het niet kan. Dan had de wethouder daar veel eerder mee moeten komen. Hij verwacht dat de wethouder zijn toezegging nakomt. Wethouder Abbe begrijpt de heer Hoppenbrouwer deels. Zo snel mogelijk na de vakantie kan gekeken worden, wat er gedaan kan worden. De wethouder zegt niet dat het technisch niet mogelijk is. Hij denkt dat er gevraagd wordt om het systeem van 4 jaar geleden. Dat was toen in het voorvorige college afgeschaft. In een brief voor de vakantie zal uitleg gegeven worden, zodat er snel geschakeld kan worden om een extra overleg te hebben, mocht daar aanleiding voor zijn en de wethouder schat in dat daar behoefte aan is. Hij zal proberen de raad zo volledig mogelijk te informeren. Dan de PM-posten: als het te benaderen zou zijn met een paar ton of miljoen of met wat reëel zou zijn, dan zou hij dat doen. Het is echter niet bekend. En dan wordt het prijs-schieten met een bedrag waar de raad echt niets aan heeft. Hij snapt het punt, zou het ook graag concretiseren, maar er is nog volop discussie over en dan wordt een schijnzekerheid geboden. Gevraagd wordt of het collegeprogramma € 4mln gaat kosten. Dit zal afhangen van het totale plaatje. Hoe meer onzekerheden er zijn rond een aantal thema's, die nog niet geconcretiseerd kunnen worden, hoe meer er behoefte zal zijn aan een buffer in de begroting voor onderwerpen die de coalitie belangrijk vindt. Hoe meer er aan zekerheden naar voren gehaald kunnen worden, hoe makkelijker een kleiner begrotingsoverschot geaccepteerd kan worden. De komende maanden zal moeten blijken wat wijsheid is en dat hangt af van die zekerheden. De heer Jumelet heeft de simpele vraag: wat kost het coalitieakkoord? De heer Ruitenbergh heeft al een vingerwijzing gedaan; binnen de coalitie hebben zij daar een beeld bij. Waarom kan niet gezegd worden, dat het coalitieakkoord die € 4mln kost, los van ruimtes en PM-posten. Gewoon: zoveel kost het coalitieakkoord onder aan de streep. Zo ingewikkeld is die vraag niet. Het antwoord is ook heel simpel. Wethouder Abbe zegt, dat als er een berekening was, die onder zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid had plaats gevonden, dan had hij dat nu gezegd. Dat is niet zo. Het is dus niet bekend. Uit de begroting zou gehaald kunnen worden wat 3 extra BOA's zou kosten. Als het echter gaat over de kwaliteit van het onderhoud in de openbare ruimte dan moet er echt ingezoomd worden op wat nodig is voor de inhaalslag. Met de kennis die de wethouder denkt te hebben, en dan gaat het vaak over de duim met extrapoleren en niet met een rekensom waar hij als wethouder verantwoordelijk voor is, denkt hij dat de ruimte in de begroting voldoende moet zijn om het coalitieakkoord daadwerkelijk te vertalen in een collegeakkoord. Dit wordt op 28 september aan de raad gestuurd. Mochten er onzekerheden in zitten, bijvoorbeeld rond het thema duurzaamheid waar nog een visie voor opgesteld wordt, zal op een verantwoorde wijze de ruimte in de begroting ingevuld moeten worden, zodat niet de buidel leeg is en duurzaamheid aan het kortste eind trekt. Vorige week heeft het college besloten om mee te doen aan een pilot, dat via 10 huizen uiteindelijk 500 huizen duurzaam aangepast worden. De heer komt toe aan zijn voorganger Jeroen Heuvelink, die dit in werking heeft gezet. Maar het nieuwe college heeft hiertoe ook besloten, wat aangeeft, dat er echt ambitie is. Op relatief korte termijn kan een mooie start gemaakt worden met 500 huizen.

WIJ vraagt hoe dat was in tijden van krapte. Ja, juist in tijden van krapte was er onzekerheid. Vier jaar geleden leefden er nog ideeën m.b.t. artikel 12. Dan moet er anders omgegaan worden met begroten, omdat financiële tegenvallers niet veroorloofd kunnen worden vanwege het lage weerstandsvermogen. De ratio's zitten nu boven de doelstellingen, de financiële positie van de gemeente is fors verbeterd. Het is dus verantwoord om wat scherper aan de wind te zeilen. Als er dan een tegenvaller is, is dat geen tegenvaller omdat het verkeerd is ingeschat, maar omdat prijzen stijgen. Maar de politiek hoeft dan niet in paniek te raken, want de gemeente kan dat zich dan veroorloven, gezien de financiële positie. Maar dan moet men het niet dramatisch vinden, dat er een keer een overschrijding is i.p.v. een onderschrijding. Dat is de consequentie van het proces wat met elkaar wordt afgesproken.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als bespreekstuk behandeld kan worden in de raad, omdat er moties overwogen worden. De gemeenteraadsvergadering over de kaderbrief staat gepland op 12 juli 2018.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter dankt aanwezigen voor alle beraadslagingen. Niets meer aan de orde zijnde, sluit hij de vergadering om 21.27 uur.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.

Raadsvoorstel

Datum Raad
27 september 2018

Portefeuillehouder
Simon Fortuyn

Registratienummer
BR1800086

Onderwerp
Verordening Lansingerlands Initiatief 2018

Gevraagde beslissing

1. De Verordening Lansingerlands Initiatief 2018 vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016.
2. De Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018 vast te stellen.

Samenvatting

Op 22 december 2016 heeft de raad de Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016 (T16.10731) vastgesteld. In deze verordening is o.a. de herziene procedure rondom burgerinitiatieven vastgelegd. Deze herziening was wenselijk om indieners van burgerinitiatieven gelijke kansen te geven om initiatieven te realiseren, inwoners van Lansingerland bij burgerinitiatieven te betrekken en draagvlak voor burgerinitiatieven te meten.

Bij vaststelling van de verordening is door de raad besloten in 2017 een pilot te organiseren met één presentatiemoment om in te kunnen schatten om hoeveel initiatieven het gaat en de daaruit voortkomende werkzaamheden voor zowel raad als ambtelijke organisatie te meten. De evaluatie van het Lansingerlands Initiatief (T18.10632) geeft aanleiding om de procedure en de verordening voor het Lansingerlands Initiatief aan te passen.

Financiële consequenties

Met het vaststellen van de Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016 heeft de raad vanaf 2018 jaarlijks een bedrag van € 60.000,- beschikbaar gesteld voor het Lansingerlands Initiatief.

Verdere procedure

Na de besluitvorming in de raad start de campagne om inwoners erop attent te maken dat ze burgerinitiatieven kunnen indienen. De aangepaste verordening wordt gepubliceerd op de website.

Juridische aspecten

Afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB)
De aangepaste verordening is juridisch getoetst.

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Het raadsvoorstel is gebaseerd op de evaluatie van de pilot Lansingerlands Initiatief 2017. In de evaluatie zijn de ervaringen opgenomen van raadsleden, ambtenaren die een bijdrage hebben geleverd aan het Lansingerlands Initiatief en verschillende initiatiefnemers (initiatiefnemers die zich hebben teruggetrokken, initiatiefnemers die wél en initiatiefnemers die géén financiële bijdrage hebben ontvangen van de raad).

De evaluatie en de totstandkoming van de nieuwe procedure is tussentijds besproken met een werkgroep van de raad (bestaande uit Jurjen Dieleman (CU), Ineke den Heijer (D66), Jan Pieter Blonk (Leefbaar3B) en Johan van der Burg (CDA)). Het raadsvoorstel is voorbereid in nauwe samenwerking met de griffie.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Verordening Lansingerlands Initiatief 2018 (T18.10636)
2. Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018 (T18.10633)
3. Evaluatie Lansingerlands Initiatief 2017 (T18.10632)
4. Schematische weergave proces Lansingerlands Initiatief 2018 (T18.10638)
5. Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016 (T16.10731)

Toelichting

Beoogd maatschappelijk effect

Blijve inwoners, trotse medewerkers en een positief imago. Dit voorstel beoogt de procedure van het Lansingerlands Initiatief te verbeteren, waardoor het voor initiatiefnemers duidelijker wordt wat er van hen wordt verwacht en wat zij kunnen verwachten bij het indienen van Lansingerlands Initiatief. Een heldere en begrijpelijke procedure draagt bij aan een positief imago van de gemeente.

De kernargumenten

1.1 In de evaluatie Lansingerlands Initiatief 2017 komen diverse verbeterpunten naar voren.

Bij vaststelling van de Verordening interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief is besloten een pilot te organiseren en die te evalueren. Uit de evaluatie komen diverse verbeterpunten naar voren:

Pitch en besluitvorming

In de pilot van het Lansingerlands Initiatief zaten 7 maanden tussen pitch door de initiatiefnemers en besluitvorming door de raad. Dit werd als (te) lang ervaren. In het voorgestelde proces wordt de begeleiding voorafgaand aan de pitch geïntensiveerd, waardoor er meer voldragen initiatieven worden gepitcht. Hierdoor kan de periode tussen pitch en besluitvorming worden ingekort.

Verwachtingen over inzet

Bij veel inwoners/initiatiefnemers bestond de indruk dat het Lansingerlands Initiatief een 'ideeënbus' is, waar men goede ideeën kan achterlaten die de gemeente gaat uitvoeren. Ook bestond er onduidelijkheid over de mate van inzet die verwacht wordt van de initiatiefnemers. In het voorgestelde proces wordt de begeleiding en informatievoorziening aan de voorkant geïntensiveerd, zodat de kans op onjuiste verwachtingen wordt verkleind.

Tussentijds afvalmoment

De 9 initiatieven in 2017 zijn tussentijds door het college getoetst op juridische aspecten, kosten, financiering en haalbaarheid. Van een aantal initiatieven was toen al duidelijk dat er geen positief besluit over kon worden genomen, omdat er cruciale haken en ogen aan de initiatieven zaten. Een aantal initiatiefnemers heeft nog actief campagne gevoerd voor hun initiatief, hoewel ambtelijk al duidelijk was dat het initiatief niet kansrijk was. Dit zorgt voor onnodig werk voor de ambtelijke organisatie, voor valse verwachtingen bij initiatiefnemers en deelnemers aan de burgerpeiling en onnodig werk voor deze initiatiefnemers.

In het voorgestelde proces is een tussentijds afvalmoment ingebouwd, zodat alleen kansrijke initiatieven in de burgerpeiling worden opgenomen

Burgerpeiling

Inwoners konden via de burgerpeiling een stem uitbrengen op het initiatief dat zij het mooist, leukst, origineelst, etc. vonden. De gemeenteraad heeft deze uitslag van de peiling meegenomen in de oordeels- en besluitvorming. Bij een groot aantal initiatiefnemers en inwoners is de indruk ontstaan (ondanks communicatie hierover richting initiatiefnemers en inwoners) dat de uitslag van de peiling gevolgd wordt/leidend is bij de besluitvorming door de raad. Dit heeft geleid tot een negatief sentiment ("de raad legt de wens van de inwoners naast zich neer") en doet afbreuk aan het imago van en vertrouwen in het gemeentebestuur.

In het voorgestelde proces is de uitslag van de burgerpeiling bindend.

2.1 Ter verduidelijking is de algemene verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming gesplitst van de specifieke regels voor het Lansingerlands Initiatief.

In de vigerende Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016 zijn naast de specifieke regels voor het Lansingerlands Initiatief, ook algemene regels opgenomen over interactieve beleidsvorming en inspraak. Om onduidelijkheid te voorkomen worden deze twee onderdelen gesplitst in een verordening met specifieke regels omtrent het Lansingerlands Initiatief en een verordening met algemene regels over inspraak en interactieve beleidsvorming.

Kanttelingen

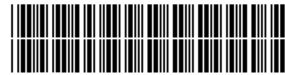
1.1 Door slechts een moment per jaar te kiezen voor het indienen van burgerinitiatieven kunnen inwoners langer moeten wachten voor ze hun initiatief kunnen indienen of hun initiatief nog niet volledig uitgewerkt hebben.

Voor een aantal initiatieven zijn er andere mogelijkheden van co-financiering, zoals het Zeilfonds, initiatieven op het gebied van Duurzaamheid en bij Wijkgericht Werken. Ook Right to Challenge kan een mogelijkheid zijn. Daarnaast wordt, met ambtelijke begeleiding, de mogelijkheid geboden de initiatieven goed uit te werken.

1.2 Het beschikbare bedrag voor de aanmoedigingsbedragen wordt niet volledig gebruikt.

Het geld dat overblijft, gaat terug naar de algemene reserve.

Raadsbesluit

Datum Raad
18 oktober 2018
Registratienummer
BR1800086

Onderwerp
Verordening Lansingerlands Initiatief 2018

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- in 2017 een pilot Lansingerlands Initiatief is georganiseerd om in te kunnen schatten hoeveel initiatieven er worden ingediend en hoeveel daaruit voortkomende werkzaamheden er zijn;
- de pilot Lansingerlands Initiatief 2017 is geëvalueerd en een aantal verbeterpunten is geformuleerd.

Gelet op

- afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB).

Besluit(en)

1. De Verordening Lansingerlands Initiatief 2018 vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016.
2. De Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018 vast te stellen.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 27 september 2018,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Decentrale regelgeving

Overheidsorganisatie	Gemeente Lansingerland
Organisatie die de regeling vaststelt	Gemeente Lansingerland
Vastgesteld door	Gemeenteraad
Titel regeling	Nadere subsidieregels inzake het Lansingerlands Initiatief behorende bij de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018
Citeertitel	Lansingerlands Initiatief 2018
Type informatie	Regeling
Onderwerp	Bestuur en recht
Wettelijke grondslag	art.149 Gemeentewet
Gedelegeerde regeling	Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018
Opmerkingen	Geen
Betreft (aard van de regeling)	Nieuwe regeling
Datum intrekking of inwerkingtreding wijziging regeling	27 september 2018
Datum inwerkingtreding van (een versie van) een regeling	27 september 2018
Datum terugwerkende kracht	
Datum ondertekening regeling	27 september 2018
Bekendmaking geplaatst	Gemeentebld
Datum bekendmaking	3 oktober 2018
Kenmerk voorstel	T18.10636

Nadere subsidieregels inzake het Lansingerlands Initiatief behorende bij de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018

Artikel 1 Begripsbepalingen

De verordening verstaat onder:

- a. Lansingerlands Initiatief: een uitgewerkt voorstel van een initiatiefgerechtigde dat binnen de gemeentegrenzen ten behoeve van de gemeente Lansingerland en haar inwoners wordt uitgevoerd.
- b. Belanghebbende: dat is de belanghebbende zoals bepaald in hoofdstuk 1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- c. Pitch: presentatie in persoon van het ingediende initiatief aan de raad;
- d. Subsidieplafond: maximum bedrag dat in een kalenderjaar voor het Lansingerlands Initiatief beschikbaar is;
- e. Burgerpeiling: op een interactieve manier de inwoners een voorkeur uit laten spreken over de initiatieven die door de raad zijn toegelaten;
- f. Openbare ruimte: ruimte die voor iedereen toegankelijk is;
- g. Commerciële activiteit: activiteit met winstoogmerk.

Artikel 2 Algemeen

De Algemene subsidieverordening Lansingerland 2018 is op het Lansingerlands Initiatief van toepassing. De nadere regels inzake het Lansingerlands Initiatief zijn in aanvulling op deze verordening opgesteld.

Artikel 3 Lansingerlands Initiatief

1. Jaarlijks wordt het Lansingerlands Initiatief georganiseerd.
2. Het college maakt jaarlijks bekend op welke datum aanvragen uiterlijk ingediend moeten worden.

Artikel 4 Initiatiefgerechtigden Lansingerlands Initiatief en indienen subsidieverzoek

1. Initiatiefgerechtigd tot het indienen van een initiatief zijn alle ingezetenen van de gemeente en belanghebbenden.
2. De situatie op de dag van indiening van de aanvraag is bepalend voor de beoordeling of iemand inwoner en/of een belanghebbende is.

Artikel 5 Indienen Lansingerlands Initiatief

1. De subsidieaanvraag voor een Lansingerlands Initiatief wordt schriftelijk ingediend bij de voorzitter van de raad.
2. Bij de aanvraag moet een volledig ingevuld aanvraagformulier worden overlegd, inclusief de daarin genoemde bijlagen.

Artikel 6 Begeleiding

Indien iemand informatie wenst over een burgerinitiatief of van plan is om een burgerinitiatief in te dienen kan er contact worden opgenomen met het communicatiepunt burgerinitiatief van de gemeente. Via het communicatiepunt zal op verzoek informatie worden geven en de totstandkoming van een burgerinitiatief worden begeleid.

Artikel 7 Subsidieplafond en verdeelsleutel

1. Het subsidieplafond voor het Lansingerlands Initiatief bedraagt 60.000 euro per kalenderjaar.
2. Indien het gekozen Lansingerlands Initiatief niet leidt tot uitputting van het subsidieplafond voor het betrokken jaar, kan het overgebleven bedrag aangewend worden voor het initiatief dat in de burgerpeiling als tweede is geëindigd, en zo verder totdat het bedrag van het subsidieplafond bereikt is.

Artikel 8 Uitgesloten onderwerpen

Een Lansingerlands Initiatief kan niet worden ingediend over de volgende aangelegenheden:

- a. De uitvoering van besluiten van hogere bestuursorganen waaromtrent de raad of het college geen beleidsvrijheid heeft;

- b. Gemeentelijke belastingen en tarieven;
- c. Vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting, de jaarrekening en de goedkeuring van de begroting;
- d. Een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad of van het college;
- e. Benoeming en functioneren van personen;
- f. Handelingen en gedragingen van collegeleden, raadsleden of ambtenaren waartegen een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend of een door de gemeenteraad of college vastgestelde klachtenregeling;
- g. Onderwerpen waartegen een bezwaar- of beroepsprocedure in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht openstaat of heeft opengestaan of onderwerpen waarover de burgerlijke rechter is gevraagd een oordeel uit te spreken of heeft uitgesproken;
- h. Een onderwerp waarover de raad korter dan 1 jaar voor indiening van het Lansingerlands Initiatief een besluit heeft genomen;
- i. Een onderwerp dat overwegend het privébelang van de indiener dient;
- j. Het ingediende initiatief mag niet overwegend een commercieel belang dienen.

Artikel 9 Criteria waaraan het Lansingerlands Initiatief moet voldoen

De aanvragen voor het Lansingerlands Initiatief moeten voldoen aan deze criteria:

- a. Er is een deugdelijke omschrijving van het doel en de inhoud van het initiatief;
- b. Er is een deugdelijke begroting waarin een realistisch en uitputtend overzicht van de kosten van het ingediende initiatief is opgenomen en deze kosten zijn onderbouwd;
- c. Als er meerjarenkosten zijn, is inzichtelijk gemaakt hoe dit structureel gefinancierd wordt;
- d. Er is een deugdelijk plan van aanpak voor de verdere bekostiging van het ingediende initiatief;
- e. Het initiatief heeft toegevoegde waarde voor Lansingerland.

Artikel 10 Procedurele voorwaarden

Naast de voorwaarden uit de Algemene Subsidieverordening moeten de aanvragen voor het Lansingerlands Initiatief voldoen aan de volgende voorwaarden:

- a. Een aanvraag moet een initiatief betreffen dat uitgevoerd wordt binnen de gemeentegrenzen ten behoeve van de gemeente Lansingerland en haar inwoners;
- b. Het ingediende initiatief wordt gepitcht aan de gemeenteraad;
- c. Het initiatief mag niet strijdig zijn met wetgeving of met gemeentelijke verordeningen;
- d. Voor het initiatief mag niet al een andere subsidie van de gemeente Lansingerland worden of zijn verstrekt;
- e. Binnen zes maanden na uitverkiezing moet een aanvang gemaakt zijn met de uitvoering van het toegekende initiatief. In bijzondere gevallen kan het college op verzoek hiervan afwijken;
- f. De subsidie voor het Lansingerlands Initiatief bedraagt nooit meer dan 50% van de totale kosten;
- g. Bij initiatieven die de openbare ruimte van de gemeente betreffen, heeft de gemeente de regie op de uitvoering;
- h. Bestuurders van de gemeente zijn uitgesloten van het indienen van een aanvraag;
- i. De gemeente mag gebruik maken van de inzendingen voor publicitaire doeleinden.

Artikel 11 Pitch

1. Indieners geven in een raadsbijeenkomst een pitch waarin zij een toelichting geven over hun ingediende initiatief.
2. Raads- en commissieleden kunnen vragen stellen aan en in gesprek gaan met de indieners.
3. In uitzonderlijke gevallen kan de pitch in een andere vorm worden aangeboden.

Artikel 12 Beoordeling van de subsidieaanvraag

1. Aanvragen voor Lansingerlands Initiatief die niet aan de gestelde voorwaarden en criteria uit art. 5, 8, 9 en 10 voldoen, kunnen buiten behandeling worden gesteld.
2. De ingediende initiatieven worden door het college getoetst aan de criteria en voorwaarden van art. 5, 8, 9 en 10.

3. Het college adviseert de raad of een initiatief deel mag nemen aan de burgerpeiling.
4. De raad besluit of een ingediend initiatief deel mag nemen aan de burgerpeiling.
5. De uitslag van de burgerpeiling bepaalt wie een bijdrage ontvangt.
6. Het college verleent op basis van de uitslag van de burgerpeiling de aangevraagde subsidie. In bijzondere gevallen kan het college hiervan afwijken.
7. Nadat de uitslag bekend gemaakt is, wordt tevens bekend gemaakt welk bedrag er nog beschikbaar is voor de nummers 2, 3 en eventueel verder.

Artikel 13 Burgerpeiling

1. De burgerpeiling is digitaal en wordt georganiseerd door de gemeente.
2. Als er wordt geconstateerd dat er oneigenlijk gebruik is van de burgerpeiling dan kan de voorzitter van de raad de burgerpeiling geheel sluiten of een initiatief uitsluiten.

Artikel 14 Beslistermijn

Het college beslist over de toekenning van een bijdrage binnen zes weken na sluiting van de burgerpeiling.

Artikel 15 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin deze regels niet voorzien of bij twijfel over de toepassing van de regels, beslist de voorzitter van de raad.

Artikel 16 Inwerkingtreding

1. Deze nadere subsidieregels treden in werking op de dag na die van bekendmaking.
2. De Verordening Interactieve besluitvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016 wordt ingetrokken.

Artikel 17 Citeertitel

Deze nadere regels worden aangehaald als 'Lansingerlands Initiatief 2018'.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van ...

De griffier

Marijke Walhout

In besluit opnemen:

Gebaseerd op de ASV, art. 3

Toelichting bij Nadere subsidieregels inzake het Lansingerlands Initiatief behorende bij de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018

Algemeen

Op 22 december 2016 heeft de raad de Verordening interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016 vastgesteld. In deze verordening is o.a. de herziene procedure rondom burgerinitiatieven vastgelegd. Deze herziening was wenselijk om indieners van burgerinitiatieven gelijke kansen te geven om initiatieven te realiseren, inwoners van Lansingerland bij burgerinitiatieven te betrekken en draagvlak voor burgerinitiatieven te meten.

Bij vaststelling van de verordening is door de raad besloten in 2017 een pilot te organiseren met één presentatiemoment om in te kunnen schatten om hoeveel initiatieven het gaat en de daaruit voortkomende werkzaamheden voor zowel raad als ambtelijke organisatie te meten. De evaluatie van het Lansingerlands Initiatief gaf aanleiding om de procedure en de verordening voor het Lansingerlands Initiatief aan te passen.

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel is een aantal definities opgenomen.

Artikel 2 Algemeen

Deze regeling is een uitwerking van de Algemene Subsidieverordening Lansingerland 2018 (ASV). In artikel 3 van de ASV is geregeld dat er nadere regelingen opgesteld kunnen worden. De ASV geeft de hoofdstructuur voor het subsidieproces en bevat de kaders en richtlijnen voor het aanvragen, weigeren, verlenen en vaststellen van subsidies.

Een bijdrage in het kader van het Lansingerlands Initiatief is een subsidie en valt daarom onder de werking van de ASV. In de ASV staat aangegeven dat op onderdelen afgeweken kan worden als dit in een specifieke subsidieregeling wordt opgenomen. Op onderdelen is dit gebeurd. Daar waar in de Nadere subsidieregels geen regeling is opgenomen, geldt dus de regeling van de ASV.

Een aantal aspecten van de ASV met direct van belang (dit is overigens niet uitputtend):

In de ASV wordt onderscheid gemaakt tussen de aanvraag van subsidies tot en met € 7.500 en subsidies vanaf € 7.501 .

In de ASV is geregeld dat als het college bij een aanvraag voor een subsidie tot en met € 7.500 een besluit tot toekenning neemt, het college gelijk ook een besluit tot vaststelling neemt. In deze situaties is verlenen gelijk ook vaststellen.

In de ASV zijn er verschillende regels opgenomen voor verlening en vaststelling voor de subsidieaanvragen van € 7.501 tot en met € 50.000 en voor subsidieaanvragen van meer dan € 50.000 .

De initiatiefnemer zorgt voor een regelmatige terugkoppeling/verantwoording over de besteding van de gelden.

Artikel 3 Lansingerlands Initiatief

Met dit artikel wordt geregeld dat het Lansingerlands Initiatief jaarlijks georganiseerd wordt. Per jaar kan verschillen wanneer het Lansingerlands Initiatief start. Bijvoorbeeld in een verkiezingsjaar wordt eerst de verkiezingen afgewacht alvorens het Initiatief start zodat er één raad bij het hele proces betrokken is.

Het college maakt jaarlijks bekend via de reguliere kanalen wanneer een aanvraag uiterlijk ingediend moet worden.

Artikel 4 Initiatiefgerechtigden Lansingerlands Initiatief en indienen subsidieverzoek

Je kan een Initiatief indienen als je inwoner bent van Lansingerland. Maar als je niet in de gemeente woont, maar wel een belanghebbende bent, dan kan je ook een aanvraag doen. Bijvoorbeeld als je niet

in Lansingerland woont, maar je initiatief wel gericht is op een activiteit voor inwoners van Lansingerland. Of je als belanghebbende aangemerkt kan worden, is hoofdstuk 1 van de Algemene wet bestuursrecht bepalend.

Artikel 5 Indienen Lansingerlands Initiatief

De burgemeester is de voorzitter van de raad. De aanvraag voor het Lansingerlands Initiatief wordt bij hem ingediend.

Het initiatief moet schriftelijk met een aanvraagformulier ingediend worden. De bijlagen bij het aanvraagformulier moeten volledig ingevuld worden.

Artikel 6 Begeleiding

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 7 Subsidieplafond en verdeelsleutel

Per jaar is er maximaal een bedrag van 60.000 euro beschikbaar. Dit bedrag kan aan één of meer initiatieven toegekend worden. Dit is afhankelijk van de uitslag van de burgerpeiling. De aanvraag met de meeste stemmen ontvangt een bijdrage (van maximaal 60.000 euro). Als er nog geld over is, komen de daaropvolgende initiatieven in aanmerking afhankelijk van hun gevraagde bijdrage.

Artikel 8 Uitgesloten onderwerpen

Dit artikel regelt over welke onderwerpen en in welke situaties er geen aanvraag voor een Lansingerlands Initiatief ingediend kan worden.

Artikel 9 Criteria waaraan het Lansingerlands Initiatief moet voldoen

Artikel 10 Voorwaarden

In deze artikelen is geregeld aan welke criteria en voorwaarden een aanvraag moet voldoen.

Het is de bedoeling dat alle aspecten van een initiatief van te voren duidelijk omschreven zijn en getoetst kunnen worden door het college. Als een initiatief toegelaten wordt tot de Burgerpeiling, moet een initiatief ook uitgevoerd kunnen worden zonder dat er nog aspecten uitgezocht moeten worden of onduidelijk zijn.

Het toe te kennen bedrag is een aanmoedigingsbedrag. Daarom stelt de raad nooit meer dan 50% van de totale kosten beschikbaar. Initiatiefnemers kunnen om het benodigde bedrag bij elkaar te krijgen voor hun initiatief gebruik maken van crowdfunding, sponsoring etc. Het initiatief blijft zo bij de initiatiefnemer.

Artikel 11 Pitch

Na sluiting van de aanvraagtermijn wordt er een raadsbijeenkomst georganiseerd waarin de deelnemers gevraagd worden een pitch te geven. Hierin moet de aanvrager in persoon de aanvraag toelichten aan de raad. De raad kan vragen stellen om een beter beeld van de aanvraag te kunnen krijgen als dat nodig is. Daarom vindt de raad het belangrijk dat de aanvrager persoonlijk de pitch komt geven.

Mocht het echt niet mogelijk zijn om persoonlijk de pitch te komen geven, dan kan in overleg bekeken worden op welke manier de pitch dan vorm gegeven kan worden.

Artikel 12 Beoordeling van de subsidieaanvraag

Het is de bedoeling dat als een Lansingerlands Initiatief meedoet aan de burgerpeiling, het initiatief zonder meer uitgevoerd kan worden. Dat betekent dat een aanvraag aan alle criteria en voorwaarden moet voldoen.

Het college toetst alle criteria en voorwaarden en adviseert aan de raad of een initiatief door mag naar de volgende stap: de burgerpeiling. De raad neemt op basis van dit advies het besluit of een initiatief mag deelnemen aan de burgerpeiling. Dit besluit wordt in een reguliere raadsvergadering genomen.

Er zijn twee afvalmomenten: het eerste moment is als duidelijk is dat een initiatief niet voldoet aan de gestelde criteria en voorwaarden, bv als er een gevraagde bijlage niet wordt ingediend, dan kan een

aanvraag buiten behandeling gesteld worden. Het tweede moment is als de raad besluit dat een aanvraag niet deel mag nemen aan de burgerpeiling.

De uitslag van de burgerpeiling is bepalend voor de toekenning van de subsidie. Het college verleent op basis van de uitslag de subsidie.

In een feestelijke raadsbijeenkomst wordt bekend gemaakt welke initiatief of initiatieven een bijdrage ontvangen.

Artikel 13 Burgerpeiling

De burgerpeiling is digitaal. Daarmee zijn handtekeningen uitgesloten. De gemeente organiseert de burgerpeiling.

De uitslag van de peiling wordt bekend gemaakt na de sluiting van de peiling waardoor tijdens de burgerpeiling niet te zien is hoeveel stemmen een initiatief ophaalt. De uitslag wordt in een feestelijke bijeenkomst bekend gemaakt.

Artikel 14 Beslistermijn

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 15 Onvoorziene omstandigheden

Bij onvoorziene omstandigheden beslist de voorzitter van de raad.

Artikel 16 Inwerkingtreding

Dit artikel spreekt voor zich.

Decentrale regelgeving

Overheidsorganisatie	Gemeente Lansingerland
Organisatie die de regeling vaststelt	Gemeente Lansingerland
Vastgesteld door	Gemeenteraad
Titel regeling	Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018
Citeertitel	Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018
Type informatie	Regeling
Onderwerp	Bestuur en recht
Wettelijke grondslag	Afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht, art. 150 Gemeentewet
Gedelegeerde regeling	Geen
Opmerkingen	Geen
Betreft (aard van de regeling)	Nieuwe regeling
Datum intrekking of inwerkingtreding wijziging regeling	
Datum inwerkingtreding van (een versie van) een regeling	27 september 2018
Datum terugwerkende kracht	
Datum ondertekening regeling	27 september 2018
Bekendmaking geplaatst	Gemeentebld
Datum bekendmaking	3 oktober 2018
Kenmerk voorstel	T18.10633

Inspraakverordening Lansingerland 2018

Artikel 1 Begripsbepalingen

De verordening verstaat onder:

- a. inspraak: het betrekken van ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid;
- b. inspraakprocedure: de wijze waarop de inspraak gestalte wordt gegeven;
- c. beleidsvoornemen: het voornemen van het bestuursorgaan tot het vaststellen of wijzigen van beleid.

Artikel 2 Onderwerp van inspraak

1. Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen bevoegdheden of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid.
2. Inspraak wordt altijd verleend indien de wet daartoe verplicht.
3. Geen inspraak wordt verleend:
 - a. Ten aanzien van ondergeschikte herzieningen van een eerder vastgesteld beleidsvoornemen;
 - b. Indien bij of krachtens wettelijke voorschriften is uitgesloten;
 - c. Indien sprake is van uitvoering van hogeren regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
 - d. Inzake de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet;
 - e. Indien de uitvoering van een beleidsvoornemen dermate spoedeisend is dat inspraak niet kan worden afgewacht;
 - f. Indien het belang van inspraak niet opweegt tegen het belang van de verantwoordelijkheid van de gemeente voor kwetsbare groepen in de samenleving.
4. Inspraak wordt verleend op ruimtelijke plannen onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) indien hierbij veel en/of grote belangen spelen. Bij omgevingsvergunningen, als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), zal geen inspraak worden verleend.

Artikel 3. Inspraakgerechtigden

Inspraak wordt verleend aan ingezetenen en belanghebbenden.

Artikel 4. Inspraakprocedure

1. Op inspraak is de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.
2. Het bestuursorgaan kan voor een of meer beleidsvoornemens een andere inspraakprocedure vaststellen.
3. De inspraakprocedure voor ruimtelijke plannen kent een termijn van terinzagelegging van vier weken. Inspraakreacties kunnen alleen schriftelijk worden ingediend.
4. Indien een inspraakavond voor een ruimtelijk plan wordt gehouden, kunnen tijdens deze avond mondelinge inspraakreacties ingediend worden.

Artikel 5. Eindverslag

1. Ter afronding van de inspraak maakt het bestuursorgaan een eindverslag op.
2. Het eindverslag bevat in elk geval:
 - a. Een overzicht van de gevolgde inspraakprocedure;
 - b. Een weergave van de inspraakreacties die tijdens de inspraak mondeling of schriftelijk naar voren zijn gebracht;
 - c. Een reactie op deze inspraakreacties, waarbij met redenen omkleed wordt aangegeven op welke punten al dan niet tot aanpassing van het beleidsvoornemen wordt overgegaan.
3. Het bestuursorgaan maakt het eindverslag op de gebruikelijke wijze openbaar.

Artikel 6. Besluit inzet interactieve beleidsvorming

Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen bevoegdheden bij de start van nieuw beleid of nieuwe planvorming op welke wijze het beleid interactief wordt vorm gegeven.

Artikel 7. Eindverslag interactieve beleidsvorming

1. Ter afronding van de interactieve beleidsvorming maakt het bestuursorgaan een eindverslag op.
2. Het eindverslag bevat in elk geval:
 - a. Een overzicht van activiteiten in het proces van interactieve beleidsvorming;
 - b. Een weergave van de bijdragen, mondeling of schriftelijk, die tijdens dit proces naar voren zijn gebracht;
 - c. Een reactie op deze bijdragen en de gevolgen daarvan op de besluitvorming.
3. Het bestuursorgaan stuurt het eindverslag ter informatie naar de raad.

Artikel 8. Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.
2. De Verordening Interactieve besluitvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2016 wordt ingetrokken met ingang van de datum waarop deze verordening van kracht wordt.

Artikel 9. Citeertitel

1. De verordening wordt aangehaald als 'Verordening Inspraak en Interactieve beleidsvorming Lansingerland 2018'.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van ...

De griffier

Marijke Walhout

Toelichting Inspraakverordening Lansingerland 2018

Artikel 4 Inspraakprocedure

Lid 1 en 2

Ter uniformering en deregulering is in het eerste lid afdeling 3.4 van de Awb van toepassing verklaard op de inspraak. In artikel 3:10 tot en met 3:18 Awb is de inspraakprocedure te vinden. Na terinzagelegging en bekendmaking van het beleidsvoornemen kunnen belanghebbenden gedurende zes weken schriftelijk of mondeling hun zienswijze naar voren brengen. In de meeste gevallen zal deze procedure passend zijn voor de inspraak. Zo niet, dan kan op grond van het tweede lid de inspraakprocedure worden aangepast.

Lid 3

Op grond van het tweede lid is een derde lid toegevoegd voor de inspraakprocedure van het beleidsveld ruimtelijke ordening. Hierbij is de termijn gesteld op vier weken. Er is voor deze termijn gekozen, in afwijking van de termijn als hierboven opgenomen onder lid 1 en 2, om de procedurele voortgang bij ruimtelijke ordening plannen te bespoedigen.

Het Lansingerlands Initiatief

Goed idee? Kom ermee!

Aanleiding

Op 22 december 2016 heeft de raad de Verordening interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief (T16.10731) vastgesteld. In deze verordening is o.a. de herziene procedure rondom burgerinitiatieven vastgelegd. Deze herziening was wenselijk om indieners van burgerinitiatieven gelijke kansen te geven om initiatieven te realiseren, inwoners van Lansingerland bij burgerinitiatieven te betrekken en draagvlak voor burgerinitiatieven te meten.

Bij vaststelling van de verordening is door de raad besloten in 2017 een pilot te organiseren met één presentatiemoment om in te kunnen schatten om hoeveel initiatieven het gaat en de daaruit voortkomende werkzaamheden voor zowel raad als ambtelijke organisatie te meten. De voorliggende evaluatie is uitgevoerd om inzicht te krijgen in het functioneren van het Lansingerlands Initiatief. Hiervoor is gekeken naar de procedure zoals deze op papier staat en zoals deze in de praktijk werkt. Ook zijn de ervaringen van raadsleden, ambtenaren en initiatiefnemers meegenomen in deze evaluatie.

De pilot in 2017

In maart 2017 zijn 21 initiatieven ingediend in het kader van het Lansingerlands Initiatief. 2 initiatieven vielen af omdat het initiatieven betrof waarvoor de raad niet bevoegd is. 10 initiatieven werden door de indieners ingetrokken nadat hen duidelijk werd dat de initiatiefnemer zelf aan zet is bij de uitwerking en uitvoering van het initiatief. De overgebleven 9 initiatieven zijn in maart door de initiatiefnemers gepitcht voor de gemeenteraad, waarbij de presentaties zijn gefilmd. In de periode na maart zijn de ingediende initiatieven ambtelijk getoetst op haalbaarheid, juridische aspecten, kosten en financiering. Uit de eerste scan bleek dat het overgrote merendeel van de initiatieven onvoldoende uitgewerkt was. Met alle initiatiefnemers is vervolgens een gesprek gevoerd om duidelijkheid te geven over de benodigde informatie en begeleiding te bieden bij de verdere uitwerking. De aangeleverde informatie is verwerkt in de toets door het college.

In september is de inwonerpeiling van het Lansingerlands Initiatief gestart. Op de gemeentelijke website konden inwoners van 4 t/m 20 september stemmen op hun favoriete initiatief. 3.378 stemmen zijn via de website uitgebracht. Daarnaast zijn 103 handtekeningen opgehaald. De uitslag van de peiling vormde samen met de toets van het college de input voor de oordeels- en besluitvorming door de gemeenteraad. Tijdens een besloten jury-overleg, bestaande uit één vertegenwoordiger van iedere fractie, zijn de negen initiatieven gewogen en is voorgesteld aan welke initiatieven een aanmoedigingsbedrag toe te kennen en ter hoogte van welk bedrag. Op 31 oktober is tijdens een korte besloten raadsvergadering het raadsvoorstel aangenomen, waarna tijdens een feestelijke en druk bezochte bijeenkomst de initiatieven die een aanmoedigingsbedrag kregen bekend zijn gemaakt.

Evaluatie

Op basis van de pilot valt te constateren dat er verbeterpunten zijn, maar de algemene conclusie is dat het Lansingerlands Initiatief een waardevol instrument is voor raad en inwoners om initiatieven te realiseren. Hieronder volgen de verbeterpunten en aanbevelingen.

Communicatie

Ideeënbus of initiatief?

In januari/februari is een brede oproep gedaan (website, social media, lokale media) om ideeën die Lansingerland leuker, mooier, groener, socialer etc. maken in te dienen. Hierbij is bij een deel van onze inwoners de impressie ontstaan dat het Lansingerlands Initiatief een soort “ideeënbus” is, waar men ideeën achter kan laten die de gemeente vervolgens uitvoert. Dit blijkt onder andere uit de 10 inwoners die een initiatief hebben ingediend, maar zich terugtrokken nadat hen duidelijk werd dat zij zelf het initiatief dienden uit te voeren.

Aanbeveling: maak bij de oproep duidelijk wat er verwacht wordt van een initiatiefnemer. Neem na indiening van een burgerinitiatief ambtelijk contact op met de initiatiefnemer om te expliciteren wat het Lansingerlands Initiatief vraagt.

Procedureel

Voorsorteren aan de poort

Er hebben 9 initiatieven meegedaan aan het Lansingerlands Initiatief. Een aantal ingediende initiatieven had ook op een andere manier tot uitvoering gebracht kunnen worden.

Aanbeveling: ga bij indiening in gesprek met de initiatiefnemer om te bepalen of het Lansingerlands Initiatief de meest kansrijke route is. Begeleid initiatiefnemers eventueel naar andere instrumenten.

Pitch en ambtelijke begeleiding

Nadat de 9 initiatieven zijn gepitcht, zijn de initiatieven ambtelijk gescand. Hieruit bleek dat de initiatieven niet allemaal voldoende uitgewerkt waren. Hierover zijn gesprekken gevoerd met de initiatiefnemers, die vervolgens – in meer of mindere mate – met de feedback aan de slag zijn gegaan. Dit heeft bijgedragen aan de lange periode tussen pitch en besluitvorming/bekendmaking. Ook heeft het ertoe geleid dat een aantal initiatieven uiteindelijk een iets andere inhoud kregen dan aanvankelijk voor de gemeenteraad gepitcht (doordat onderdelen bijvoorbeeld juridisch onmogelijk bleken, maar met een aanpassing toch doorgang konden vinden).

Aanbeveling: begeleid de initiatiefnemers bij hun initiatief, direct na indiening van het initiatief en vóór de initiatieven voor de gemeenteraad gepitcht worden. Door aan de voorkant de begeleiding te intensiveren worden meer voldragen initiatieven gepitcht voor de gemeenteraad, komen de initiatiefnemers beter beslagen ten ijs, kunnen de raadsleden de initiatiefnemers bevragen op hun initiatief en kan de periode tussen pitch en besluitvorming/bekendmaking minder lang worden gemaakt.

Frequentie

De Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016 stelt dat er 2 indien-rondes per jaar zijn. Uit de pilot blijkt dat er veel ambtelijke uren gaan zitten in de begeleiding van de initiatiefnemers bij het uitwerken van de initiatieven en in de toets van de verschillende initiatieven op juridische aspecten, kosten, financiering en haalbaarheid. O.a. een communicatieadviseur, een communicatiemedewerker, een beleidsmedewerker Groen, een beleidsmedewerker Openbare Ruimte, een beleidsmedewerker Sociaal Domein, een programmaleider Verkeer & Vervoer, een jurist Grondzaken, een secretariaatsmedewerker en twee griffie-medewerkers zijn betrokken geweest bij de toets en de begeleiding. De realisatie van de

initiatieven vraagt daarnaast ook de nodige ambtelijke begeleiding, o.a. door een communicatieadviseur die contactpersoon is voor de initiatiefnemers, maar ook van bijvoorbeeld beleidsmedewerkers op het gebied van Groen, Verkeer en Grondzaken.

Aanbeveling: organiseer 1 ronde per jaar. Indien zich initiatiefnemers melden op andere momenten gaan we in gesprek met de initiatiefnemer om te bepalen op welke manier we het initiatief verder kunnen brengen.

Vastgestelde momenten

In de Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016 zijn de maanden vastgelegd waarin de pitch, de burgerpeiling en de bekendmaking plaatsvinden. Hierdoor is de flexibiliteit binnen de procedure beperkt. In een verkiezingsjaar kan het wenselijk zijn om de pitch voor en de besluitvorming door dezelfde raad te laten plaatsvinden. Met de huidige vastgestelde maanden kan dit niet.

Aanbeveling: laat de vastgestelde maanden los en bepaal (en communiceer) jaarlijks wanneer de pitch en besluitvorming plaatsvindt.

Afvalmoment

De 9 initiatieven zijn tussentijds door het college getoetst op juridische aspecten, kosten, financiering en haalbaarheid. Van een aantal initiatieven was toen al duidelijk dat er geen positief besluit over kon worden genomen, omdat er cruciale haken en ogen aan de initiatieven zaten. De toets van het college is niet gedeeld met de initiatiefnemers en hoewel er in de begeleiding wel op deze punten is gewezen, zijn de initiatiefnemers niet formeel geïnformeerd over het te verwachten negatieve besluit door de gemeenteraad. Een aantal initiatiefnemers heeft nog actief campagne gevoerd voor hun initiatief, hoewel ambtelijk al duidelijk was dat het initiatief niet kansrijk was. Dit zorgt voor onnodig werk voor de ambtelijke organisatie, voor valse verwachtingen bij initiatiefnemers en deelnemers aan de burgerpeiling en onnodig werk voor deze initiatiefnemers.

Aanbeveling: organiseer een formeel tussentijds afvalmoment. Op basis van de toets van het college kan de raad vaststellen welke initiatieven tussentijds afvallen. Inwoners stemmen dan alleen op kansrijke initiatieven en initiatiefnemers weten eerder waar ze aan toe zijn.

Criteria

De uitslag van de burgerpeiling vormde samen met de toets van het college de input voor de oordeels- en besluitvorming door de gemeenteraad. De omschrijving van de criteria zoals die in de toets van het college worden gehanteerd biedt ruimte voor onduidelijkheid. Zo is er met een initiatiefnemer een discussie ontstaan over de aangeleverde begroting. De initiatiefnemer gaf aan dat er om een begroting wordt gevraagd en dat er verder geen eisen aan die begroting kunnen worden gesteld.

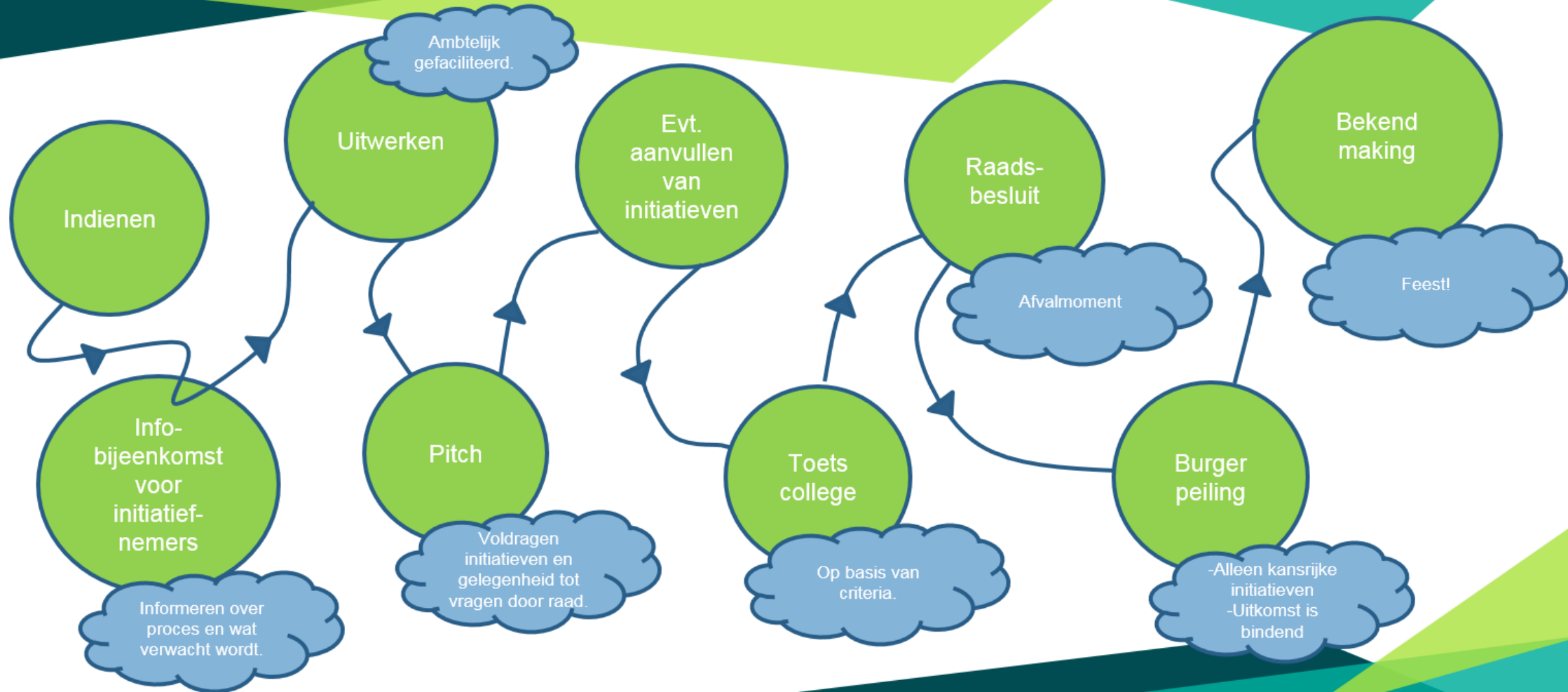
Aanbeveling: formuleer de criteria zo smart mogelijk.

Raadplegende burgerpeiling

Inwoners konden via de burgerpeiling een stem uitbrengen op het initiatief dat zij het mooist, leukst, origineelst, etc. vonden. De gemeenteraad heeft deze uitslag van de peiling meegenomen in de oordeels- en besluitvorming. Bij een groot aantal initiatiefnemers en inwoners is de indruk ontstaan (ondanks communicatie hierover richting initiatiefnemers en inwoners) dat de uitslag van de peiling gevolgd wordt/leidend is bij de besluitvorming door de raad. Dit heeft geleid tot een negatief sentiment ("de raad legt de wens van de inwoners naast zich neer") en doet afbreuk aan het imago van en vertrouwen in het gemeentebestuur.

Aanbeveling: Indien de burgerpeiling onderdeel blijft van het proces, geeft de burgerpeiling dan een bindend karakter. Op deze manier wordt tegemoetgekomen aan de verwachtingen van inwoners en initiatiefnemers.

Voorstel

Decentrale regelgeving

Overheidsorganisatie	Gemeente Lansingerland
Organisatie die de regeling vaststelt	Gemeente Lansingerland
Vastgesteld door	Gemeenteraad
Titel regeling	
Verordening Interactieve Beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016	
Citeertitel	
Verordening Interactieve Beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016	
Type informatie	Regeling
Onderwerp	Bestuur en recht
Wettelijke grondslag	Verordening Interactieve Beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016, art. Gemeentewet, lid art.149
	Nee
Gedelegeerde regelgeving	Geen
Opmerkingen	Geen
Betreft (aard van de regeling)	Nieuwe regeling
Datum intrekking of inwerkingtreding wijziging regeling	19 januari 2017
Datum inwerkingtreding van (een versie van) een regeling	01 januari 2017
Datum terugwerkende kracht	01 januari 2017
Datum ondertekening regeling	19 januari 2017
Bekendmaking geplaatst	Gemeenteblad
Datum bekendmaking	23 januari 2017
Kenmerk voorstel	T16.10731 / BR1600126

Verordening Interactieve beleidsvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1 Begripsbepalingen

De verordening verstaat onder:

- a. burgerinitiatief: een uitgewerkt voorstel van een initiatiefgerechtigde dat wordt gepresenteerd tijdens een vergadering van de raad, of een voorstel van een initiatiefgerechtigde om een concreet omschreven onderwerp tijdens een vergadering van de raad te presenteren;
- b. interactieve beleidsvorming: het betrekken van ingezetenen en belanghebbenden bij de vorming van gemeentelijk beleid;
- c. inspraak: het betrekken van ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid;
- d. inspraakprocedure: de wijze waarop de inspraak gestalte wordt gegeven;
- e. beleidsvoornemen: het voornemen van het bestuursorgaan tot het vaststellen of wijzigen van beleid;
- f. belanghebbende: dat is de belanghebbende zoals bepaald in hoofdstuk 1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- g. presentatie in de raad: tijdens een vergadering van de gemeenteraad krijgen indieners van een burgerinitiatief de mogelijkheid hun idee te pitchen voor de gemeenteraad;

Hoofdstuk 2 Burgerinitiatief

Artikel 2 Initiatiefgerechtigden burgerinitiatief

1. Initiatiefgerechtigd tot het indienen van een burgerinitiatief zijn alle ingezetenen van de gemeente en belanghebbende.
2. Voor de beoordeling of iemand inwoner is of een belanghebbende, is de situatie op de dag van indiening van het verzoek bepalend.

Artikel 3 Begeleiding

Indien iemand informatie wenst over een burgerinitiatief of van plan is om een burgerinitiatief in te dienen kan er contact worden met het communicatiepunt burgerinitiatief van de gemeente. Via het communicatiepunt zal op verzoek informatie worden gegeven en de totstandkoming van een burgerinitiatief worden begeleid.

Artikel 4 Indienen burgerinitiatief

1. Het burgerinitiatief wordt schriftelijk ingediend bij de voorzitter van de raad.
2. Het initiatief bevat ten minste:
 - a. Een nauwkeurige omschrijving van het burgerinitiatief;
 - b. Een toelichting op het burgerinitiatief;
 - c. Een omschrijving van het draagvlak voor het burgerinitiatief;
 - d. Een overzicht van mogelijke kosten en financiering van het burgerinitiatief;
 - e. De achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum en de handtekening van de initiatiefnemer(s).

Artikel 5 Uitgesloten onderwerpen

Een burgerinitiatiefvoorstel kan niet worden ingediend over de volgende aangelegenheden:

- a. De uitvoering van besluiten van hogere bestuursorganen waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft;
- b. Gemeentelijke belastingen en tarieven;
- c. Vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting, de jaarrekening en de goedkeuring van de begroting;
- d. Een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad;
- e. Benoeming en functioneren van personen;
- f. Handelingen en gedragingen van collegeleden, raadsleden of ambtenaren waartegen een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend of een door de gemeenteraad of college vastgestelde klachtenregeling;
- g. Onderwerpen waartegen een bezwaar- of beroepsprocedure in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht openstaat of heeft opengestaan of onderwerpen waarover de burgerlijke rechter is gevraagd een oordeel uit te spreken of heeft uitgesproken;
- h. Een onderwerp waarover de raad korter dan 1 jaar voor indiening van het burgerinitiatief een besluit heeft genomen;
- i. Een onderwerp dat overwegend het privébelang van de indiener dient.

Artikel 6 Behandeling in de raad

1. De voorzitter brengt de burgerinitiatieven na beoordeling onder artikel 5 onder de aandacht van de raad.
2. De gemeenteraad organiseert elk jaar in maart en oktober een moment in het kader van de verkiezing van het Lansingerlands initiatief (burgerinitiatief).
3. In maart krijgen de indieners van een burgerinitiatief de gelegenheid om hun plannen en ideeën tijdens een presentatie aan de raad van vijf minuten aan de gemeenteraad toe te lichten. De presentatie wordt gefilmd voor de verkiezing van het Lansingerlands initiatief in oktober van hetzelfde jaar.
4. In de periode tussen maart en september toetst het college de initiatieven op haalbaarheid, juridische aspecten, kosten en financiering.
5. In september volgt een publiekscampagne 'de verkiezing van het Lansingerlands initiatief', waarbij alle burgerinitiatieven op een website worden getoond. Inwoners kunnen initiatieven beoordelen en ranken en eventueel (mee)financieren in de vorm van crowdfunding. Op deze wijze wordt zichtbaar welke initiatieven kunnen rekenen op een breed draagvlak van inwoners.
6. In oktober, na de publiekscampagne 'de verkiezing van het Lansingerlands Initiatief', na bestudering van de initiatieven, de resultaten van de in artikel 6 lid 4 genoemde toetsing en de reacties van de inwoners neemt de raad een besluit welke initiatieven een aanmoedigingsbedrag ontvangen met inachtneming van artikel 8.
7. Vanaf oktober begint een publiciteitscampagne voor het indienen van burgerinitiatieven voor het komend jaar.

Artikel 7 Beraadslaging en besluitvorming

1. De voorzitter van de raad nodigt de initiatiefnemers schriftelijk uit voor de vergaderingen van de gemeenteraad van maart (presentatie) en oktober.
2. De voorzitter kan een of meerdere initiatiefnemers of de vertegenwoordiger toestemming geven om tijdens de vergadering van oktober de gelegenheid geven om deel te nemen aan de beraadslagingen in de raad over het burgerinitiatief.
3. Zo spoedig mogelijk nadat de raad over het burgerinitiatiefvoorstel een besluit heeft genomen wordt dit besluit bekendgemaakt op de website van de gemeente dan wel op een andere geschikte wijze.
4. Tegelijkertijd met de bekendmaking wordt van het besluit schriftelijke mededeling gedaan aan de initiatiefnemer(s).
5. Indien de raad geheel of gedeeltelijk overeenkomstig het burgerinitiatief besluit, deelt het college de initiatiefnemers binnen twee weken na de raadsvergadering waarin de besluitvorming over het burgerinitiatief heeft plaatsgevonden mee, wanneer de uitwerking van het raadsbesluit zal worden

gestart, bij welke medewerker van de gemeente de initiatiefnemers nadere inlichtingen kunnen inwinnen en hoe vaak en op welke termijn aan de raad terugkoppeling plaatsvindt.

Artikel 8 Budget burgerinitiatief

1. De gemeenteraad bepaalt welk initiatieven een aanmoedigingsbedrag krijgen en hoe hoog deze bedragen zijn.
2. Het toe te kennen aanmoedigingsbedrag bedraagt nooit meer dan 50% van de totale kosten.
3. De initiatiefnemers die een aanmoedigingsbedrag hebben ontvangen leggen na een jaar en bij afronding van het burgerinitiatief verantwoording af aan de gemeenteraad over de besteding van het aanmoedigingsbedrag

Hoofdstuk 3 Interactieve beleidsvorming

Artikel 9 Besluit inzet interactieve beleidsvorming

Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen bevoegdheden bij de start van nieuw beleid of nieuwe planvorming op welke wijze het beleid interactief wordt vorm gegeven.

Artikel 10. Eindverslag interactieve besluitvorming.

1. Ter afronding van de interactieve beleidsvorming maakt het bestuursorgaan een eindverslag op.
2. Het eindverslag bevat in elk geval:
 - a. Een overzicht van activiteiten in het proces van interactieve beleidsvorming;
 - b. Een weergave van de bijdragen, mondeling of schriftelijk, die tijdens dit proces naar voren zijn gebracht;
 - c. Een reactie op deze bijdragen en de gevolgen daarvan op de besluitvorming;
3. Het bestuursorgaan stuurt het eindverslag ter informatie naar de raad.

Hoofdstuk 4 Inspraak

Artikel 11 Onderwerp van inspraak

1. Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen bevoegdheden of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid.
2. Inspraak wordt altijd verleend indien de wet daartoe verplicht.
3. Geen inspraak wordt verleend:
 - a. Ten aanzien van ondergeschikte herzieningen van een eerder vastgesteld beleidsvoornemen;
 - b. Indien bij of krachtens wettelijke voorschriften is uitgesloten;
 - c. Indien sprake is van uitvoering van hogeren regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
 - d. Inzake de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet;
 - e. Indien de uitvoering van een beleidsvoornemen dermate spoedeisend is dat inspraak niet kan worden afgewacht;
 - f. Indien het belang van inspraak niet opweegt tegen het belang van de verantwoordelijkheid van de gemeente voor kwetsbare groepen in de samenleving.
4. Inspraak wordt verleend op ruimtelijke plannen onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) indien hierbij veel en/of grote belangen spelen. Bij omgevingsvergunningen, als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), zal geen inspraak worden verleend.

Artikel 12. Inspraakgerechtigden

Inspraak wordt verleend aan ingezetenen en belanghebbenden.

Artikel 13. Inspraakprocedure

1. Op inspraak is de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Wab) van toepassing.
2. Het bestuursorgaan kan voor een of meer beleidsvoornemens een anders inspraakprocedure vaststellen.
3. De inspraakprocedure voor ruimtelijke plannen kent een termijn van terinzagelegging van vier weken. Inspraakreacties kunnen alleen schriftelijk worden ingediend.
4. Indien een inspraakavond voor een ruimtelijk plan wordt gehouden, kunnen tijdens deze avond mondelinge inspraakreacties ingediend worden.

Artikel 14. Eindverslag

1. Ter afronding van de inspraak maakt het bestuursorgaan een eindverslag op.
2. Het eindverslag bevat in elk geval:
 - a. Een overzicht van de gevolgde inspraakprocedure;
 - b. Een weergave van de inspraakreacties die tijdens de inspraak mondeling of schriftelijk naar voren zijn gebracht;
 - c. Een reactie op deze inspraakreacties, waarbij met redenen omkleed wordt aangegeven op welke punten al dan niet tot aanpassing van het beleidsvoornemen wordt overgegaan.
3. Het bestuursorgaan maakt het eindverslag op de gebruikelijke wijze openbaar.

Hoofdstuk 5 Informatievoorziening aan de raad

Artikel 15 Rapportage aan de raad

1. Het college rapporteert elk jaar schriftelijk aan de raad over de werking van het recht van burgerinitiatief in de praktijk.
2. Het college rapporteert elk kwartaal schriftelijk aan de raad over het toepassen van interactieve beleidsvorming in de praktijk.

Artikel 16 Slotbepaling

1. De verordening treedt in werking op 1 januari 2017.
2. De Verordening Interactieve besluitvorming, Inspraak en Burgerinitiatief 2013 wordt ingetrokken per 1 januari 2016.
3. De verordening kan worden aangehaald als Verordening Burgerinitiatief gemeente Lansingerland 2016

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 22 december 2016

De griffier

Marijke Walhout

Toelichting verordening Interactieve besluitvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016

Algemeen

In de nota Inwoners aan zet, nota burgerinitiatief en burgerparticipatie beschrijft de gemeente Lansingerland haar ambitieniveau op het terrein van burgerinitiatief en burgerparticipatie. Het gaat om alle vormen van samenwerking tussen overheid en burgers. Concreet gaat het om inspraak, interactieve beleidsvorming en burgerinitiatief.

In december 2012 heeft de gemeenteraad van Lansingerland de verordening Interactieve besluitvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2013 vastgesteld.

De gemeenteraad heeft op 28 januari 2016 unaniem een motie (M2016-2) aangenomen, waarin ze het college uitnodigt in samenwerking met de raad met een voorstel te komen om kaders voor burgerinitiatieven op te stellen en dit voor te bereiden met een delegatie vanuit de raad. Een wijziging is wenselijk om indieners van burgerinitiatieven gelijke kansen te geven om initiatieven te realiseren, bewoners van Lansingerland bij burgerinitiatieven te betrekken en draagvlak voor burgerinitiatieven te meten.

Op 25 mei en 5 juli heeft een delegatie van de raad samen met medewerkers van het team communicatie en de griffie van gedachten gewisseld over uitvoering van deze motie. Uit deze besprekingen kwam de een wijziging van de Nota Inwoners aan zet naar voren luidend:

Om alle burgerinitiatieven dezelfde kansen tot succes te bieden en de raad en inwoners de kans te geven de meest aansprekende burgerinitiatieven tot uitvoering te brengen, organiseert de gemeenteraad elk jaar in maart en oktober een moment in het kader van De Verkiezing van het Lansingerlands Initiatief. Inwoners kunnen een pitch houden, waarop na toetsing van de initiatieven gestemd kan worden. De raad beslist uiteindelijk welke initiatieven een aanmoedigingsbedrag ontvangen van maximaal 50% van de totale kosten.

Daarnaast is de verordening Burgerinitiatief gemeente Lansingerland 2013 aangepast in de vorm van de verordening Interactieve besluitvorming, Inspraak en Burgerinitiatief Lansingerland 2016. Onderstaand worden de wijzigingen besproken tussen de oude en de nieuwe verordening.

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel is een aantal definities opgenomen. Nieuw ten opzichte van de verordening van 2013 zijn de begrippen *pitch* en *pitch in de raad*. De definitie van het begrip burgerinitiatief is aangepast aan de nieuwe werkwijze.

Artikel 2 Initiatiefgerechtigden burgerinitiatief

Dit artikel is ongewijzigd gebleven.

Artikel 3 Begeleiding

Dit artikel is aangepast aangezien de functie van accountmanager burgerparticipatie en interactieve beleidsvorming van de gemeente is komen te vervallen en deels is overgenomen door het team communicatie.

Artikel 4 Indienen burgerinitiatief

Omdat de burgemeester de voorzitter van de raad is, ligt het voor de hand om het burgerinitiatief bij hem te laten indienen. Ten opzichte van de vorige verordening is in artikel 4, lid 2, sub d toegevoegd, dat de indiener van het burgerinitiatief tevens moet aangeven op welke wijze de financiering van het burgerinitiatief zou kunnen worden geregeld.

Artikel 5 Uitgesloten onderwerpen

Dit artikel is ongewijzigd gebleven.

Artikel 6 Behandeling in de raad.

Dit artikel is geheel vernieuwd en beschrijft de nieuwe werkwijze van de gemeenteraad ten aanzien van burgerinitiatieven.

Artikel 7 Beraadslaging en besluitvorming

Artikel 7 is op een aantal kleine punten aangepast. Ten eerste worden de initiatiefnemers door de voorzitter uitgenodigd voor de vergaderingen van de gemeenteraad in maart (pitch) en oktober (artikel 7, lid 2).

Ten tweede is artikel 7, lid 3 aangepast, daar de lokale nieuwsbladen niet meer worden gebruikt voor het publiceren van besluiten van de gemeente. Deze taak is overgenomen door de website van de gemeente.

Artikel 8 Budget burgerinitiatief

Dit is een nieuw artikel waarin de budgettaire aspecten met betrekking tot burgerinitiatieven worden geregeld.

Het toe te kennen bedrag is een aanmoedigingsbedrag. Daarom stelt de raad nooit meer dan 50% van de totale kosten beschikbaar. Initiatiefnemers kunnen om het benodigde bedrag bij elkaar te krijgen voor hun initiatief gebruik maken van crowdfunding, sponsoring etc. Het initiatief blijft zo bij de initiatiefnemer. De initiatiefnemer zorgt voor een regelmatige terugkoppeling/verantwoording over de besteding van de gelden.

Artikel 9 tot en met 15

Deze artikelen zijn ongewijzigd gebleven.

Artikel 16 Slotbepaling

Dit artikel spreekt voor zich

Raadsvoorstel

Datum Raad
27 september 2018

Portefeuillehouder
Albert Abee

Registratienummer
BR1800087

Onderwerp
Zomerrapportage 2018

Gevraagde beslissing

1. De zomerrapportage 2018 vast te stellen.
2. Het saldo van de zomerrapportage 2018 van afgerond € 6.044.000 toe te voegen aan het voorlopig rekeningresultaat 2018.
3. De begrotingswijziging vast te stellen.

Samenvatting

Voor u ligt de zomerrapportage 2018. De structurele effecten van de zomerrapportage 2018 zijn opgenomen in de Begroting 2019-2022. Conform onze financiële verordening worden afwijkingen per beleidsveld groter dan € 100.000 en afwijkingen kleiner dan € 100.000, maar groter dan 10% van de begrote lasten op het betreffende beleidsveld toegelicht (zie artikel 6 van de financiële verordening). Voor het beleidsveld grondexploitaties geldt een afwijkende grens van € 1.000.000 (zie artikel 6 - lid f).

1. Zomerrapportage

In de nieuwe P&C cyclus vindt voortaan nog één tussentijdse rapportage plaats, namelijk de zomerrapportage. Met dit document legt het college verantwoording af aan de Raad over de behaalde resultaten van dit jaar tot nu toe en de verwachte resultaten tot aan het einde van het jaar. Dat gebeurt zowel op beleidsmatig als op financieel vlak. De zomerrapportage is een uitzonderingsrapportage. Dit betekent dat zaken die conform begroting lopen niet worden benoemd; alleen indien er beleidsmatige of financiële afwijkingen zijn gerealiseerd of nog zijn te verwachten, worden deze opgenomen.

2. Saldo zomerrapportage 2018

De primitieve Begroting 2018-2021 sloot met een voordelig saldo van € 0,9 miljoen. Het resultaat na verwerking van de mutaties van de zomerrapportage 2018 laat een voordelig saldo van afgerond € 7,1 miljoen zien. Dit saldo wordt onder meer verklaard door de volgende grote posten:

- De totale legesinkomsten zijn naar verwachting circa € 1.850.000 hoger dan begroot, zoals ook gemeld is in brief U18.04836. Deze bijstelling kent 2 oorzaken:
 - o De woningbouwmarkt is vanaf het laatste kwartaal in 2017 sneller aangetrokken dan eerder voorzien. Door deze versnelling zijn er in 2018 meer woningbouw(deel)projecten dan waar rekening mee is gehouden bij het opstellen van de begroting vorig jaar (de geschatte extra opbrengsten zijn ongeveer € 350.000);
 - o Enkele excessief grote aanvragen zorgen voor een substantiële verhoging van de leges (geschatte extra inkomsten € 1.500.000);

- Vanuit het coalitieakkoord is de opdracht gegeven te bekijken in hoeverre er door scherper begroten ruimte in de begroting gecreëerd kan worden. Omdat veel van deze posten ook al op 2018 betrekking hebben zijn ze nu in de zomerrapportage vast verwerkt. In totaal is er voor circa € 1,3 miljoen aan extra ruimte gecreëerd;
- In 2017 zijn er uiteindelijk minder investeringen afgerond dan eerder begroot was. Aangezien de kapitaallasten (rente en afschrijvingskosten) pas gaan lopen het jaar volgend op het jaar waarin de investering afgerond wordt, betekent dit dat veel van de kapitaallasten die in 2018 begroot waren daarmee komen te vervallen. In totaal bedraagt dit circa € 1,1 miljoen. Aangezien het uitgangspunt is dat deze investeringen op een later moment nog wel afgerond gaan worden, is dit voornamelijk een verschuiving.

Financiële consequenties

Na verwerking van de mutaties uit de Zomerrapportage 2018 ziet de stand van de Begroting 2018-2021 er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

	2018
Saldo begroting 2018 (incl. reservemutaties)	867
Tussentijdse mutaties	148
Actuele begroting 2018 (A)	1.016
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	103
Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs	493
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	-731
Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig	2.095
Programma 5 Lansingerland onwikkelt	2.450
Programma 6 Grondzaken	74
Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen	1.046
Overzicht Overhead	-
Totaal mutaties zomerrapportage (B)	6.044
Begroting 2018 na verwerking ZR (C)	7.060
Toevoeging aan reserves (D)	-600
Onttrekking aan reserves (E)	-553
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	5.908

Het verwachte resultaat van de Begroting 2018, voordat de mutaties van de Zomerrapportage worden verwerkt, bedraagt € 1,0 miljoen (A). Door de mutaties uit de Zomerrapportage 2018 stijgt het saldo van de Begroting 2018 naar € 7,1 miljoen (C).

Verdere procedure

Deze zomerrapportage zal tegelijk met het publiceren van de stukken voor de Raad, ook beschikbaar zijn in Pepperflow (te bereiken via www.lansingerland.nl/financien), zodat inwoners dit kunnen raadplegen.

Juridische aspecten

Conform artikel 6 van de verordening informeert het college de raad door middel van een zomerrapportage over de realisatie van de begroting van de gemeente.

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

- Zomerrapportage 2018 (T18.09828)

Raadsbesluit

Datum Raad
27 september 2018
Registratienummer
BR1800087

Onderwerp
Zomerrapportage 2018

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- het wenselijk is een actueel beeld van het huidige begrotingsjaar te hebben.

Gelet op

- artikel 108 lid 1 van de Gemeentewet;
- artikel 6 van de Financiële verordening van de gemeente Lansingerland.

Besluit(en)

1. De zomerrapportage 2018 vast te stellen.
2. Het saldo van de zomerrapportage 2018 van afgerond € 6.044.000 toe te voegen aan het voorlopig rekeningresultaat 2018.
3. De begrotingswijziging vast te stellen.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 27 september 2018,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Zomerrapportage 2018

Afdeling: Financiën
Datum: September 2018
Coursnummer: T18.09828

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Uitkomsten Zomerrapportage 2018	4
2.1	Mutaties Zomerrapportage 2018	4
3	Afwijkingenrapportage	5
3.1	Programma 1 Bestuur en dienstverlening	6
3.2	Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs	7
3.3	Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	9
3.4	Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig	11
3.5	Programma 5 Lansingerland ontwikkelt	13
3.6	Programma 6 Grondzaken	16
3.7	Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	17
3.8	Overzicht Overhead	19
4	Coalitieakkoord.....	20
	Bijlage 1 Overzicht faseringen investeringen	21
	B1.1 Investerings Beheer en Onderhoud	21
	B1.2 Investerings Automatisering, Onderwijs en Ruimtelijke Ordening.....	29

1 Inleiding

Voor u ligt de zomerrapportage 2018. De Zomerrapportage is een afwijkingenrapportage. Met dit document actualiseren wij het in de Begroting 2018-2021 gepresenteerde financiële beeld. De opgenomen afwijkingen kunnen zowel beleidsmatig als financieel van aard zijn. Het betreft mutaties die reeds zijn gerealiseerd, dan wel mutaties die in de loop van het jaar worden voorzien. Het resultaat van de zomerrapportage geeft een beeld van het te verwachten resultaat bij de jaarrekening 2018.

Deze zomerrapportage wordt voorafgaand aan de Begroting 2019-2022 door de raad behandeld. De structurele effecten van de zomerrapportage 2018 zijn opgenomen in de Begroting 2019-2022.

Resultaat Zomerrapportage 2018

De primitieve Begroting 2018-2021 sloot met een voordelig saldo van € 0,9 miljoen. Na de verwerking van verschillende tussentijdse mutaties is het saldo toegenomen naar € 1,0 miljoen. Deze wijzigingen hebben te maken met de systematiek van het doorbelasten van de uren op met name de grondexploitaties (er zijn meer uren doorbelast naar de grondexploitaties). Anderzijds heeft dit een nadelig effect op de raming van de grondexploitatie. Na verwerking van de mutaties van de Zomerrapportage 2018 is er een voordelig saldo van € 5,9 miljoen te zien.

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord is de afspraak gemaakt dat door scherper te begroten, de vrije begrotingsruimte met minimaal € 1 miljoen structureel toeneemt. Om aan deze afspraak invulling te geven is een uitwerking gemaakt door te kijken welke posten ruimte bevatten en daarmee (zonder beleid aan te passen, uitvoering te verminderen etc.) afgeraamd kunnen worden. Aangezien veel van deze posten al betrekking hebben op 2018, is deze verwerking meegenomen in deze zomerrapportage. Een overzicht van de ruimte per programma met een korte toelichting op de grootste posten is opgenomen in hoofdstuk 4.

Kapitaallasten

In 2017 zijn er uiteindelijk minder investeringen afgerond dan eerder begroot was. Aangezien de kapitaallasten (rente en afschrijvingskosten) pas gaan lopen het jaar volgend op het jaar waarin de investering afgerond wordt, betekent dit dat veel van de kapitaallasten die in 2018 begroot waren daarmee komen te vervallen. In totaal bedraagt dit circa € 1,1 miljoen. Deze afwijking valt op verschillende beleidsvelden, en komt daardoor meerdere keren terug in de afwijkingenrapportage. Aangezien het uitgangspunt vooralsnog is dat deze investeringen op een later moment nog wel afgerond gaan worden, is dit voornamelijk een verschuiving, maar voor 2018 een incidenteel voordeel.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 van de Zomerrapportage 2018 begint met een samenvatting van de financiële uitkomsten. In hoofdstuk 3 treft u de rapportage aan waarin per programma de afwijkingen en voorgestelde begrotingswijzigingen gepresenteerd worden. In de tabellen worden voordelen voor de begroting als positief bedrag gepresenteerd. Negatieve bijstellingen voor de begroting worden in de tabellen met een minteken (-) aangegeven. Tot slot geeft hoofdstuk 4 een overzicht van de ruimte die uit de begroting is gehaald als gevolg van de afspraken uit het coalitieakkoord. Als bijlage is een overzicht van de verschuivingen in lopende investeringen toegevoegd.

2 Uitkomsten Zomerrapportage 2018

In november 2017 heeft de raad de Begroting 2018-2021 vastgesteld. Hierbij was het geraamde saldo voor het jaar 2018 € 0,9 miljoen positief. Sindsdien heeft een aantal wijzigingen geleid tot mutaties in de stand van de begroting. Deze wijzigingen hebben te maken met de systematiek van het doorbelasten van de uren op met name de grondexploitaties (er zijn meer uren doorbelast naar de grondexploitaties). Anderzijds heeft dit een nadelig effect op de raming van de grondexploitatie. De actuele stand van de begroting bedraagt circa € 1,0 miljoen.

bedragen x € 1.000

	2018
Saldo begroting 2018 (incl. reservemutaties)*	867
Tussentijdse mutaties	148
Actuele begroting 2018	1.016

* Het saldo van de begroting 2018 is € 40.000 lager dan in het boekwerk van de begroting is opgenomen. Dit komt door het aangenomen amendement "Jeugdwerk op straat".

2.1 Mutaties Zomerrapportage 2018

Na verwerking van de mutaties uit de Zomerrapportage 2018 ziet de stand van de Begroting 2018 er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

	2018
Saldo begroting 2018 (incl. reservemutaties) (A)	1.016
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	103
Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs	493
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	-731
Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig	2.095
Programma 5 Lansingerland onwikkelt	2.450
Programma 6 Grondzaken	74
Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen	1.046
Overzicht Overhead	515
Totaal mutaties zomerrapportage (B)	6.044
Begroting 2018 na verwerking ZR (C)	7.060
Toevoeging aan reserves uit ZR (D)	-600
Onttrekking aan reserves uit ZR (E)	-553
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	5.908

Het verwachte resultaat van de Begroting 2018, voordat de mutaties van de Zomerrapportage worden verwerkt, bedraagt € 1,0 miljoen (A). Door de mutaties uit de Zomerrapportage 2018 stijgt het saldo van de Begroting 2018 naar € 7,0 miljoen (C). In hoofdstuk 3 worden de mutaties per programma verklaard.

De mutaties voor het jaar 2018 (B) zijn zowel incidenteel als structureel. Het overzicht hieronder is exclusief de reservemutaties:

bedragen x € 1.000

Incidenteel vs structureel excl reservemutaties	2018
Incidentele wijzigingen zomerrapportage 2018	2.182
Structurele wijzigingen zomerrapportage 2018	3.863
Totaal mutaties zomerrapportage 2018	6.044

3 *Afwijkingenrapportage*

Hieronder volgt per programma een overzicht van de afwijkingen op tijd, kwaliteit en financiën. Conform onze vigerende financiële verordening worden afwijkingen (inkomsten of uitgaven, niet gesaldeerd) per beleidsveld groter dan € 100.000 en afwijkingen kleiner dan € 100.000, maar groter dan 10% van de begrote lasten op het betreffende beleidsveld toegelicht (zie artikel 6 van de financiële verordening). Voor het beleidsveld grondexploitatie geldt een afwijkende grens van € 1.000.000 (zie artikel 6 - lid f). In de tabellen zijn ook de mutaties onder deze bedragen aangegeven, maar deze worden niet toegelicht. Daarnaast zijn ook financiële mutaties opgenomen die programma overstijgend zijn. Zaken die conform de begroting lopen worden niet vermeld.

3.1 Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Programma 1 - Bestuur en dienstverlening	bedragen x € 1.000
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-4.439
Tussentijdse mutaties	-93
Actuele begroting 2018	-4.532
Mutaties zomerrapportage	
B1.1 Gemeenteraad, college en griffier	-65
B1.2 Samenwerking	9
B1.3 Dienstverlening	159
Totaal mutaties zomerrapportage	103
Begroting 2018 na verwerking ZR	-4.429
Toevoeging aan reserves uit ZR	-
Onttrekking aan reserves uit ZR	-
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-4.429

Beleidsveld 3 Dienstverlening

Financiële mutaties

- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 1.3 voor circa € 101.000 structureel afgeraad (voordeel);
- Door de uitgifte van meer rijbewijzen dan begroot vallen de te ontvangen gemeentelijke leges op rijbewijzen naar verwachting € 35.000 hoger uit. Ook het aantal gesloten huwelijken en opgevraagde uittreksels burgerlijke stand ligt hoger dan verwacht, dit geeft een hogere opbrengst van leges burgerlijke stand van € 33.000. Per saldo leveren deze ontwikkelingen een begrotingsvoordeel op van € 68.000;
- Het restant van € 11.000 nadeel bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

3.2 Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs

Programma 2 - Sport, cultuur en onderwijs	bedragen x € 1.000
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-12.547
Tussentijdse mutaties	-665
Actuele begroting 2018	-13.212
Mutaties zomerrapportage	
B2.1 Sport	346
B2.2 Cultuur	6
B2.3 Onderwijs en kinderopvang	140
Totaal mutaties zomerrapportage	493
Begroting 2018 na verwerking ZR	-12.720
Toevoeging aan reserves uit ZR	0
Onttrekking aan reserves uit ZR	-504
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-13.223

Beleidsveld 1 Sport

Financiële mutaties

- Vanuit de gemeente wordt een plan opgesteld om gemeentelijke panden te verduurzamen. Om deze reden stellen we de geplande werkzaamheden uit om in de toekomst een duurzame maatregel toe te passen. Hierdoor schuiven we € 567.000 door naar 2019 (via de bestemmingsreserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen) en ontstaat er voor dit bedrag een voordeel in 2018;
- Na toetsing begin dit jaar en eind vorig jaar bleek dat bij verschillende sporthallen de brandscheiding niet meer voldeed aan de huidige wettelijke eisen. Dit dienden wij direct te herstellen. Hierdoor hebben wij een overschrijding van € 20.000 bij sporthal de Sterrehal, € 37.000 bij sporthal De Ackers en € 50.000 bij Sporthal Rijnveen. Tezamen bedraagt dit nadeel circa € 107.000;
- Tijdens werkzaamheden in 2017 troffen wij in Sporthal Berghonk bij werkzaamheden asbest aan, dit is destijds direct verwijderd. Vervolgonderzoek eind vorig jaar en begin dit jaar toonde aan dat er meer asbest aanwezig was in de sporthal. Gezien ook dit asbest niet vezel gebonden is, is het ook noodzakelijk om te saneren. Aanvullend waren ook in deze sporthal aanpassingen aan brandscheiding noodzakelijk. Hierdoor hebben wij een nadeel van € 120.000;
- Bij sporthal de Oostmeerhal brengen we LED verlichting aan. Dit stond gepland in 2017 maar wegens verhuur was uitvoering toen niet mogelijk. Hierdoor onttrekken we nu € 41.000 (nadeel) uit bestemmingsreserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 31.000;
- Het restant van circa € 17.000 (voordeel) bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Beleidsveld 3 Onderwijs en kinderopvang

Financiële mutaties

- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 2.3 voor circa € 108.000 afgeraamd aan lasten voor 2018, € 149.000 voor 2019, € 184.000 voor 2020 en € 126.000 voor 2021 en verder. Daarnaast is structureel circa € 15.000 afgeraamd aan baten;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 159.000;
- Voor de rijksbijdrage voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) geldt een terugbetalingsverplichting (middelen die we niet uitgeven moeten we terugbetalen aan het Rijk). De inkomsten vanuit het Rijk vallen in 2018 circa € 74.000 hoger uit dan begroot. Om deze reden passen we ook de kosten aan met € 74.000;

- In 2011 is met het schoolbestuur voor Christelijk Voortgezet Onderwijs (CVO) een aanvullende overeenkomst tot doordecentralisatie gesloten voor het schoolgebouw van de Melanchthon Bergschenhoek. Conform deze overeenkomst betaalt de gemeente de kosten voor de levering van grond en de overdrachtsbelasting. De kosten hiervoor zijn € 64.000 (nadeel). Voor deze kosten is in 2011 geen reservering gemaakt. We staan nu op het punt van afronding van deze grondtransactie;
- In 2018 wordt de dakbedekking van het pand aan de Stampioendreef 1-3 vervangen. Kinderopvang De Droomplaats Okidoki en Smallsteps maken gebruik van deze locatie. Het onderhoud stond deels gepland in 2017 maar was toen nog niet noodzakelijk. Hiervoor wordt € 16.000 (nadeel) uit bestemmingsreserve gebouwen gehaald;
- Om de leerlingen voldoende speelruimte op het schoolplein (Westpolder 3 school) te bieden is het noodzakelijk dat de fietsenstalling op een strook groen wordt gesitueerd. Hiervoor dient een strook grond te worden aangekocht. De kosten hiervoor bedragen circa € 18.500 (nadeel);
- Deze zomer starten wij met de voorbereidingen voor de actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO). Voor de (technische) uitwerking van dit IHP PO geven wij een opdracht aan een bureau. Hiervoor hebben wij € 60.000 nodig. Circa € 14.000 (nadeel) heeft betrekking op programma 2, het restant is geboekt op andere programma's.

3.3 Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning

Programma 3 - Maatschappelijke ondersteuning bedragen x € 1.000	
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-24.921
Tussentijdse mutaties	-700
Actuele begroting 2018	-25.620
Mutaties zomerrapportage	
B3.1 Jeugd	-286
B3.2 Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	-497
B3.3 Werk en inkomen	52
Totaal mutaties zomerrapportage	-731
Begroting 2018 na verwerking ZR	-26.352
Toevoeging aan reserves uit ZR	-
Onttrekking aan reserves uit ZR	91
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-26.260

Beleidsveld 1 Jeugd

Financiële mutaties

- Door bijstelling van de begroting van de gemeenschappelijke regeling jeugd Rotterdam-Rijnmond (GRJR), toegelicht in raadsbrief U18.01810, is onze bijdrage over 2018 met circa € 279.000 verhoogd (nadeel). Het betreft de volgende onderwerpen:
 - Bijstelling inleg 2018 gemeenten op basis van de definitieve afrekening 2016;
 - Verhoging van de bijdrage aan de Gecertificeerde Instellingen;
 - Extra middelen Stichting Veilig Thuis.
- Het restant van circa € 8.000 (nadeel) bedraagt een kleine afwijking.

Beleidsveld 2 Maatschappelijke ondersteuning

Financiële mutaties

- Uit het budget huishoudelijke hulp bekostigen we naast de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden ook ondersteuning van mantelzorgers; huishoudelijke mantelzorghulp (hnh) en Take Care. In 2016/2017 hadden we in totaal € 800.000 beschikbaar uit de regeling huishoudelijke hulp toelage (HHT). Hiermee hebben we de zeer succesvolle pilots Take Care en huishoudelijke mantelzorghulp opgezet. Vanwege het succes hebben we de pilots in onze Lansingerlandse standaard opgenomen, mede voor € 500.000 aan subsidie voor Take Care. Dit besluit hebben we genomen op grond van de aannames dat:
 - Het rijk structureel € 200.000 beschikbaar stelt voor HHT;
 - Er ruimte was binnen de budgetten voor Huishoudelijke hulp en begeleiding;
 - We een afname van de groei verwachten door aangescherpte criteria en door het begrenzen van de ureninzet.

Nu blijkt dat we toch een tekort hebben voor HNH en Take Care door de volgende onvoorziene omstandigheden:

- een toenemend beroep op begeleiding
- de tariefstijging als gevolg van een loonkostenstijging in de CAO
- een langere overgangsperiode dan voorzien voor huishoudelijke mantelzorghulp
- het gelijktrekken van de tarieven voor Huishoudelijke mantelzorghulp aan de reguliere huishoudelijke hulp,
- afbouw van de alphaconstructie doordat deze niet meer is

De verhoging van de huishoudelijke hulp wordt voor € 7.000 gecompenseerd door de maartcirculaire 2018 van de algemene uitkering. Zie raadsbrief U18.04262. Deze inkomsten zijn geboekt bij algemene dekkingsmiddelen. Dit tezamen leidt tot een nadeel van circa € 303.000;

- In de septembercirculaire 2017 van de algemene uitkering is € 98.000 beschikbaar gesteld (nadeel) om aan de vraag naar afbouw dan wel (een vorm van) continuering van bestaande projecten in de zorginfrastructuur te kunnen voldoen. Deze middelen worden voor dit doel ingezet, de inkomsten zijn geboekt bij algemene dekkingsmiddelen. Zie raadsbrief U17.13521;
- Conform raadsbesluit BR1700137 is besloten een extra budget van € 65.000 (nadeel) voor het uitvoeren van de steunfunctie bij Huize Sint Petrus te verstrekken;
- In de septembercirculaire 2017 van de algemene uitkering is € 15.000 (nadeel) beschikbaar gesteld om taken met betrekking tot de anonieme hulplijn incidenteel in 2018 zelf te blijven organiseren. Deze middelen worden voor dit doel ingezet, de inkomsten zijn geboekt bij algemene dekkingsmiddelen. Zie raadsbrief U17.13521;
- We vragen de raad het subsidieplafond van doel 3 (Volwassen) van de Lansingerlandse Standaard te verhogen met € 9.300, van € 1.147.879 naar € 1.157.179. De subsidie is bedoeld voor de activiteit De Kledingbank. De dekking voor de verhoging van het subsidieplafond wordt gevonden binnen de eigen middelen van de Wmo en is daarmee saldo neutraal;
- Het restant van circa € 10.000 (nadeel) aan lasten en circa € 6.000 (nadeel) aan baten bedraagt enkele kleine afwijkingen;

Beleidsveld 3 Werk en inkomen

Financiële mutaties

- Vanuit het Rijk ontvangt de gemeente middelen om bijstandsuitkeringen te betalen, het zogenaamde BUIG-budget. Afgelopen jaren kwamen we tekort op dit budget omdat we meer uitkeringen verstrekten dan waar we geld voor kregen. Voor dit tekort kunnen we een compensatie bij het Rijk aanvragen, de Vangnetuitkering. Een voorwaarde om de Vangnetuitkering te krijgen is dat de gemeente een gedeelte van de uitkeringslasten, ter hoogte van een percentage van het BUIG-budget, zelf betaalt. Dit noemen we het eigen risico. De voorlopige BUIG-beschikking 2018 is hoger dan eerder bekend was gemaakt. Dit betekent dat het tekort tussen wat we ontvangen voor de uitkeringen en wat we uitgeven kleiner wordt, ook omdat het aantal uitkeringen daalt. Dit zijn positieve ontwikkelingen. Tegelijkertijd betekent het ook dat ons eigen risico voor het krijgen van de Vangnetuitkering omhoog gaat, aangezien het eigen risico een percentage is van het beschikkingsbedrag. Naar verwachting zullen we nog slechts voor een gering bedrag compensatie vanuit de Vangnetuitkering nodig hebben. De lagere uitkeringslasten leveren een voordeel op van € 610.000. De hogere BUIG-beschikking levert een voordeel op van € 780.000, de lagere Vangnetuitkering levert een nadeel op van € 1.458.000. Per saldo hebben we een nadeel van € 68.000;
- Uit de halfjaarrapportage 2018 van het Regionaal Bureau Zelfstandigen, de instantie die het Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz) voor Lansingerland uitvoert, blijkt dat er naar verwachting minder verstrekkingen zijn (€ 130.000) en meer ontvangsten (€ 22.524). Het totale voordeel bedraagt € 152.524;
- Op de balans is de reserve participatie van € 91.000 opgenomen om kosten voor bijzondere doelgroepen te dekken. Gevraagd wordt om deze reserve in te zetten voor extra re-integratietrajecten asielgerechtigden in 2018. De inkomst uit de reserve wordt verwerkt via het programma Algemene dekkingsmiddelen en vormt op programma 3 een nadeel;
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 3.3 voor circa € 66.000 voor 2018 afgeamd en € 81.000 structureel voor 2019 en verder;
- Het restant van circa € 8.000 (nadeel) bedraagt enkele kleine afwijkingen;

3.4 Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig

Programma 4 - Lansingerland schoon, heel en veilig bedragen x € 1.000	
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-16.767
Tussentijdse mutaties	-322
Actuele begroting 2018	-17.088
Mutaties zomerrapportage	
B4.1 Beheer openbare ruimte	2.194
B4.2 Veiligheid en leefbaarheid	65
B4.3 Afval- en afvalwatermanagement	-164
Totaal mutaties zomerrapportage	2.095
Begroting 2018 na verwerking ZR	-14.994
Toevoeging aan reserves uit ZR	195
Onttrekking aan reserves uit ZR	-683
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-15.482

Beleidsveld 1 Beheer openbare ruimte

Financiële mutaties

- Voor het product water zijn er diverse mutaties:
 - Het baggeren van een aantal baggervakken is uitgesteld na overleg met de hoogheemraadschappen. Samen met de hoogheemraadschappen bereiden we dit uitgestelde baggerwerk wel in 2018 voor. De gezamenlijke aanpak biedt voordelen op het gebied van kosten, kwaliteit en vermindering van overlast. Ook is het budget geactualiseerd en hierdoor wordt er in totaal in 2018 € 1,4 miljoen minder onttrokken dan begroot aan de reserve baggeren.
 - De reserve baggeren verlagen we eenmalig met € 600.000 en dit voegen we toe aan de algemene reserve. Dit is op basis van de huidige ervaring en een doorkijk naar de toekomst over de uitputting van de reserve.
 - Het budget klein onderhoud is in 2018 met € 170.000 verlaagd (en structureel vanaf 2019 met € 85.000 verlaagd), dit levert in 2018 € 85.000 voordeel op voor het begrotingssaldo, het restant gaat naar de bestemmingsreserve baggeren. Dit is een correctie op een mutatie uit de najaarsnota 2017.
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 705.000;
- In 2018 nemen we nieuw areaal in beheer. Daarom maken we aanspraak op de stelpost areaaluitbreiding ter grootte van € 140.132 (van dit bedrag zit € 134.000 (nadeel) in beleidsveld 4.1, het restant zit op andere beleidsvelden). Het betreft een structureel bedrag. Onder andere de volgende projecten nemen we in beheer: delen van Westpolder, Meerpolder, Prisma en de Tuinen Oost. Het resterende bedrag van € 295.000 ramen we incidenteel af van de stelpost. Deze stelpost staat op programma 7;
- Door een aantal grootschalige projecten van nutsbedrijven voeren we dit jaar meer herstelwerkzaamheden uit van door nutsbedrijven aangebrachte schade aan wegen (zogenaamde degeneratiekosten). Om de werkzaamheden uit te voeren, ramen we € 150.000 (nadeel) bij aan kosten. Van de nutsbedrijven ontvangen we hier een vergoeding voor en ramen we € 200.000 (voordeel) aan inkomsten bij;
- Eind 2017 verkocht de gemeente de aula op de begraafplaats van Bleiswijk. Hiermee vervallen structurele kosten van € 17.000 (voordeel) en huurinkomsten van € 15.000 (nadeel);
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 4.1 voor circa € 52.000 structureel afgeraamd;
- Voor het project 'Tuin van de Toekomst' ramen we € 48.000 bij (nadeel) op het product groen;
- In 2018 vervangen we de dakbedekking van de loodsen op de gemeentewerf. Dit stond gepland in 2017 maar was toen nog niet noodzakelijk. De kosten hiervoor bedragen € 30.000, dit onttrekken

we uit de bestemmingsreserve gebouwen. Hiervan heeft € 18.000 betrekking op beleidsveld 4.1 (nadeel), het restant staat op andere beleidsvelden.

- Van het budget dieren in de openbare ruimte ramen we incidenteel € 25.000 af op basis van de cijfers van de afgelopen jaren. In de begroting 2019 wordt het budget structureel aangepast;
- Het restant van circa € 9.000 (nadeel) bedraagt enkele kleine afwijkingen.

Beleidsveld 3 Afval- en afvalwatermanagement

Financiële mutaties

- Bij de jaarrekening 2016 is € 194.769 te veel in de reserve voor afval gestort. Het bedrag aan toe te rekenen BTW waarmee in de berekening rekening is gehouden was te laag. We corrigeren dit door het saldo van de egaliseringsreserve aan te passen ten gunste van de algemene reserve. Deze mutatie is daarmee neutraal;
- Het restant van de subsidie Nedvang dat we in eerdere jaren hebben ontvangen staat op de balans. Een deel van deze subsidie, € 175.000, gaan we besteden aan het versneld vervangen van de afvalbakken. Deze mutatie is budget neutraal;
- De opbrengsten voor papier zijn in 2018 lager dan begroot, daarom ramen we € 150.000 van de inkomsten af. Dit komt doordat de tarieven door de marktwerking lager zijn geworden. Dit budget komt ten laste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);
- We zetten in op hogere service door de inzet van een servicewagen van Renewi, dit kost € 55.000 extra. Daarnaast verhogen we bij diverse containers, waar veel meldingen zijn van overlast, de ledigingsfrequentie tegen een vergoeding van € 40.000. Tezamen leidt dit tot een nadeel van circa € 95.000. Dit budget komt ten laste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);
- We zamelen minder PMD in dan verwacht waardoor we € 60.000 minder kosten hebben dan geraamd (voordeel). Dit budget komt ten gunste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);
- Op de communicatie omtrent verbeteren scheidingsgedrag ramen we een bedrag van € 50.000 (voordeel) af in verband met het deels vertragen van een grootschalig project van 2018 naar 2019. Dit budget komt ten gunste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);
- In 2018 is extra onderhoud aan verouderde containers nodig voor een bedrag van € 50.000 (nadeel). Dit budget komt ten laste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);
- De inkomsten van de afvalstoffenheffing stellen we met € 40.000 (nadeel) naar beneden bij. Dit komt door een lager aantal aansluitingen waarop inwoners afvalstoffenheffing betaalden ten opzichte van de begroting. Daarnaast was in de begroting geen bedrag opgenomen voor restitutie op afvalstoffenheffing. Daarom ramen we een bedrag van € 10.000 (nadeel) bij. Dit budget komt ten laste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 49.000;
- Na evaluatie van de registratie van de papierinzameling kwam naar voren dat het aantal aansluitingen door de inzamelaar niet correct was geregistreerd. Na correctie zijn er € 25.000 minder kosten (voordeel). Dit budget komt ten gunste van de egaliseringsreserve afval (programma 7);
- Door de inzet van vaste medewerkers is minder inhuur nodig. We ramen een bedrag van € 10.000 af. Dit budget komt ten gunste van de egaliseringsreserve afval;
- Het restant van circa € 12.000 (nadeel) bedraagt enkele kleine afwijkingen.

3.5 Programma 5 Lansingerland ontwikkelt

Programma 5 - Lansingerland ontwikkelt	bedragen x € 1.000
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-5.498
Tussentijdse mutaties	-689
Actuele begroting 2018	-6.187
Mutaties zomerrapportage	
B5.1 Ruimtelijke ordening	2.358
B5.2 Infrastructuur en mobiliteit	15
B5.3 Economische ontwikkeling	5
B5.4 Duurzaamheid	71
Totaal mutaties zomerrapportage	2.450
Begroting 2018 na verwerking ZR	-3.737
Toevoeging aan reserves uit ZR	0
Onttrekking aan reserves uit ZR	443
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-3.294

Beleidsveld 1 Ruimtelijke ordening

Financiële mutaties

- De totale legesinkomsten zijn naar verwachting circa € 1.850.000 hoger dan begroot (voordeel), zoals ook gemeld is in brief U18.04836. Deze bijstelling kent 2 oorzaken:
 - De woningbouwmarkt is vanaf het laatste kwartaal in 2017 sneller aangetrokken dan eerder voorzien. Door deze versnelling zijn er in 2018 meer woningbouw(deel)projecten dan waar rekening mee is gehouden bij het opstellen van de begroting vorig jaar (de geschatte extra opbrengsten zijn ongeveer € 350.000);
 - Enkele excessief grote aanvragen zorgen voor een substantiële verhoging van de leges (geschatte extra inkomsten € 1.500.000);
- Conform eerder besluit gaan we het Polderhuis verkopen. Om tot een verkoop te komen, moeten we kosten maken, zoals een goede nieuwe afscheiding met de burens en een verplicht bodemonderzoek. De incidentele opbrengsten van de verkoop bedragen € 800.000 (voordeel). Het verplichte bodemonderzoek kost circa € 20.000 (nadeel);
- Vanuit de reserve fonds bovenwijks kan er € 450.000 vrij vallen. De geplande investeringen vanuit het fonds bovenwijks zijn over de afgelopen jaren grotendeels uitgevoerd (ruim 7 miljoen) en voor het overige deel van de investeringen is nog een bedrag van ongeveer € 800.000 benodigd. Het voordeel van € 450.000, wat over de jaren ontstaan is in de reserve, is met name veroorzaakt door efficiëntere investeringen. Deze vrijval heeft geen effect op het saldo van het beleidsveld, alleen op de reserve;
- Het saneren van asbestverspreiding na een brand kost naar verwachting € 200.000, we passen hier last onder bestuursdwang toe. Dit houdt in dat we deze kosten verhalen op de eigenaar. Daarom hebben we hetzelfde bedrag als inkomsten opgenomen;
- In 2016 en 2017 was sprake van een overschrijding van ons werkplanbudget bij de DCMR, vanwege de economische groei en de toevoeging van nieuwe wettelijke taken en 'weestaken' als gevolg van de beëindiging van de Stadsregio Rotterdam. De huidige doorkijk van het werkplan laat ook voor 2018 een overschrijding zien van circa € 100.000. In het verleden vingen we fluctuaties in de afrekening van het werkplan op met het bij de DCMR opgebouwde 'Voorschot met een specifiek bestedingsdoel'. Als gevolg van de overschrijding van het werkplanbudget in 2017 is dit voorschot nagenoeg op. Voor 2018 is circa € 100.000 benodigd (nadeel). Bij de jaarrekening 2017 in de paragraaf verbonden partijen is deze bijraming reeds aangekondigd. Bij de begroting 2019 vragen we om een structurele verhoging van het werkplanbudget;
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 5.1 voor circa € 92.000 structureel afgeraamd (waarvan € 154.000 aan lasten en € 61.000 aan baten);

- Uit recente jurisprudentie blijkt dat de redengevende omschrijvingen, die bij de aanwijzing van de gemeentelijke monumenten zijn afgegeven, te algemeen zijn. Daardoor beschermen deze omschrijvingen als toetsingskader voor aanvragen voor ‘monumentactiviteiten’ mogelijk niet alle cultuurhistorische waarden. Op dit moment missen we derhalve een concreet en actueel toetsingskader, waaraan we omgevingsvergunningen voor een monumentactiviteit kunnen toetsen. Het weigeren van een monumentactiviteit is daardoor juridisch niet altijd mogelijk, terwijl door het uitvoeren van die activiteit wel cultuurhistorische waarden kunnen worden geraakt die we hadden willen beschermen.

Het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen, ook bij monumenten, neemt sneller toe dan we verwachtten bij het opstellen van de begroting 2018. Daarom is het noodzakelijk om voor alle monumenten een waardestelling op te laten stellen en deze gebundeld door het college te laten vaststellen. Met de waardestellingen verkrijgen wij een concreet en actueel toetsingskader voor de behandeling van aanvragen omgevingsvergunningen voor deze monumentale panden en geven we eigenaren duidelijkheid over welke elementen van hun eigendom bepalend zijn voor de monumentale waarde.

De hiermee gepaard gaande kosten bedragen circa € 85.000 (nadeel). Dit is nodig om de waardestelling een juridisch bindend onderdeel te maken van de monumentaanwijzing. Zo voorzien we alsnog in een concreet en actueel toetsingskader voor aanvragen voor monumentactiviteiten;

- Het proces van het opstellen van een omgevingsvisie beslaat langer dan een jaar. Daarvoor is het noodzakelijk het budget van € 145.000 over een langere periode te spreiden, namelijk € 93.000 in 2018, € 35.000 in 2019 en € 18.000 in 2020;
- Voor Lansingerland is het van belang om in regionale overleggen over bijv. Glastuinbouw, RTHA, A16, studie Middengebied etc. vertegenwoordigd te zijn. Deze overlegverbanden vragen ook in een aantal gevallen om externe adviezen en onderzoeken. Om daarin met de noodzakelijk slagkracht te kunnen opereren is het noodzakelijk hiervoor een budget te hebben. Naar verwachting is circa € 80.000 (nadeel) benodigd;
- Door de stijging in (grote) aanvragen omgevingsvergunningen nemen de welstandskosten toe met circa € 59.000 (nadeel). Deze kosten worden 1 op 1 verhaald bij de aanvragers, en maken deel uit van de (eveneens bijgestelde) legesinkomsten;
- De binnentuin bij de woningen aan de Leeuwerikstraat wordt overgedragen aan de eigenaar van de woningen. Het groenonderhoud komt daarmee definitief bij de bewoners. Het dak is relatief oud, en de nieuwe eigenaar wil het dak alleen in goede staat overnemen. Vóór de overdracht is het dus noodzakelijk om het dak in goede staat te brengen. Zoals reeds besloten (BW1700262), worden de kosten van circa € 53.857 (nadeel) gedekt uit het positieve resultaat van de aanbesteding van de exploitatie en het beheer van het maatschappelijk vastgoed;
- In 2017 is toegezegd jaarlijks budget beschikbaar te stellen voor externe specialistische ondersteuning bij de inventarisatie, marktverkenning of businesscase van snel internet in buitengebieden. De uitgaven zijn geraamd op € 50.000 (nadeel);
- In afwachting van de toekomstplannen van gebouw De Snip stellen wij de niet noodzakelijk werkzaamheden uit. Hierdoor schuiven we € 34.000 (voordeel) door in de bestemmingsreserve gebouwen.
- Jaarlijks worden het budget voor onderzoek en advies op het gebied van Grondzaken en Vastgoed overschreden door noodzakelijk extra juridische kosten en waardebepalingskosten. Voor 2018 is er extra expertise nodig voor het onderzoek naar de mogelijkheden voor de verhuur van het perceel aan het Bosland voor Geothermie. De ophoging bedraagt structureel € 29.180 (nadeel);
- We voeren samen met Rotterdam, RWS en PZH een verkeersmodelonderzoek uit naar de effecten van de A16 en de autonome groei op het onderliggend wegennet. Deze kosten bedragen circa € 25.000 (nadeel) en dit dekken wij uit de uitvoeringsovereenkomst die wij met deze partijen gesloten hebben. Dit bedrag wordt conform afspraak onttrokken uit de algemene reserve;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 17.000;
- Het restant van circa € 23.000 (voordeel) bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Beleidsveld 3 Economische ontwikkeling

Beleidsmatige mutaties

- De opleveringen van nieuwbouwwoningen zijn lager dan de schatting in de begroting van 2018. In 2018 verwachten we circa 260 woningen op te leveren. Bij het MPG was het aantal al bijgesteld naar circa 350. Nu zijn het vooral particuliere plannen die een jaar doorschuiven.
De huidige woningbouwplanning staat onder druk. Dit betekent niet dat ontwikkelaars in totaal minder woningen gaan bouwen. Alleen het tempo ligt lager dan verwacht. Gezien de ontwikkelingen in de markt (tekort aan materiaal en menskracht, gasloos bouwen), is het de vraag of deze daling in 2018 (volledig) wordt gecompenseerd in 2019 t/m 2021. Dit is een risico en geldt voor zowel de gemeentelijke grondexploitaties als de particuliere ontwikkelingen. Voor de komende 5 jaar gaan we op dit moment nog steeds uit van een gemiddelde planning van 400-500 woningen per jaar.

3.6 Programma 6 Grondzaken

Programma 6 - Grondzaken	bedragen x € 1.000
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	-971
Tussentijdse mutaties	-222
Actuele begroting 2018	-1.193
Mutaties zomerrapportage	
B6.1 Vastgoedbeleid	27
B6.2 Grondexploitatie	47
Totaal mutaties zomerrapportage	74
Begroting 2018 na verwerking ZR	-1.119
Toevoeging aan reserves uit ZR	-
Onttrekking aan reserves uit ZR	70
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	-1.050

Beleidsveld 2 Grondexploitatie

Beleidsmatige mutaties

- Voor de grondexploitaties is op hoofdlijnen gekeken naar (verwachte) afwijkingen tussen de begroting van de jaarschijf 2018, de gerealiseerde kosten tot nu toe en een prognose van de nog te maken kosten. Hierbij voorzien wij een aantal afwijkingen voor zowel de kosten als de opbrengsten kant. Niet alle afwijkingen zijn een financieel voor- of nadeel. Meestal betreft het enkel een verschuiving tussen jaren en is het financiële effect op het resultaat van de grondexploitaties beperkt. Het definitieve resultaat wordt verwerkt bij de eerstvolgende actualisatie (MPG 2019 / JR 2018). Wel informeren we u nu al over de verwachte bijstellingen. Aan de kostenkant zien we een onvoorziene saneringsopgave bij slootdempings-werkzaamheden in Oudeland en een doorschuiving van de kosten naar 2019 voor civieltechnische werken in De Tuinen en Landscheidingspark met per saldo een verschil van ca. € 50.000 in 2018. Aan de opbrengstenkant zien we een groot verschil van per saldo ca. € 15,1 miljoen voor 2018. Dit betreft vooral de verkoop van kavel A3 in Oudeland die naar verwachting dit jaar plaatsvindt en niet, zoals opgenomen in de huidige grex verspreid over meerdere jaren. Daarmee neemt het totaal van de opbrengsten in Oudeland niet toe, maar wel het moment van ontvangen wordt eerder. Hierdoor verbetert onze liquiditeitspositie wat uiteindelijk kan leiden tot een afname van onze schulden. Conform ons beleid vindt vertaling naar de grondexploitatie pas plaats na ondertekening van de verkoopovereenkomst.

Financiële mutaties

- Voor de afronding van het Landscheidingspark is bij de voorjaarsnota 2017 een restantbudget opgenomen voor onder meer civieltechnische werkzaamheden en saneringsonderzoek en de aanleg van een groene corridor. Deze werkzaamheden hebben niet geheel plaats gevonden in 2017 maar lopen door in 2018 en worden gedekt vanuit de reserve Landscheidingspark. Hiervoor is € 69.840 aan onttrekking geraamd in 2018. Dit is een nadeel in dit beleidsveld en een voordeel in programma 7;
- De kosten (belastingen, onderhoud en advies) voor Bosland zijn circa € 88.000 hoger dan geraamd (nadeel). Daarnaast zijn de nieuwe opbrengsten (verhuur) voor Bosland ook hoger dan geraamd (circa € 73.000 voordeel). Beide zijn structureel opgenomen op basis van de huidige gegevens;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 132.000;

3.7 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Programma 7 - Algemene dekkingsmiddelen	bedragen x € 1.000
	2018
Saldo primitieve begroting 2018	80.399
Tussentijdse mutaties	2.808
Actuele begroting 2018	83.206
Mutaties zomerrapportage	
B7.1 Lokale heffingen	-21
B7.2 Algemene uitkering gemeentefonds	1.001
B7.3 Dividend	-242
B7.4 Financieringsfunctie	15
B7.5 Algemene dekkingsmiddelen en saldo kostenplaatsen	1.296
B7.6 Mutaties reserves	-1.153
B7.7 Stelpost onvoorzien	150
Totaal mutaties zomerrapportage	1.046
Begroting 2018 na verwerking ZR	84.253
Toevoeging aan reserves uit ZR	-795
Onttrekking aan reserves uit ZR	-
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves	83.458

Beleidsveld 2 Algemene uitkering gemeentefonds

- In de zomerrapportage zijn de effecten van de septembercirculaire 2017, decembercirculaire 2017, maartcirculaire 2018 en meicirculaire 2018 verwerkt. De raad is geïnformeerd over de effecten van deze circulaires door middel van de volgende brieven:
U18.07148 - Meicirculaire 2018
U18.04262 - Maartcirculaire 2018
U17.16573 - Decemercirculaire 2017
U17.13521 - Septemercirculaire 2017

Beleidsveld 3 Dividend

Financiële mutaties

- Het dividend van Eneco over boekjaar 2017 is vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 28 maart 2018 en inmiddels ook uitgekeerd in 2018. Dit dividend van Eneco over 2017 bedraagt voor Lansingerland € 2.095.923 is daarmee hoger dan de raming zoals opgenomen in de begroting 2018 van Lansingerland. Dit voordeel over 2018 bedraagt € 496.000. De achtergrond is dat het definitieve resultaat over 2017 van Eneco beïnvloed is door een groot aantal externe factoren waarbij Eneco actief is op een commerciële markt met het bijbehorende risicoprofiel;
- Het dividend van Stedin over boekjaar 2017 is vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 13 april 2018 en inmiddels ook uitgekeerd in 2018. Dit dividend van Stedin over 2017 bedraagt voor Lansingerland € 947.551 en is daarmee lager dan de raming zoals opgenomen in de begroting 2018 van Lansingerland. Het nadeel over 2018 bedraagt € 659.000. Het definitieve resultaat 2017 wordt met name veroorzaakt door een tweetal incidentele tegenvallers alsmede de (incidentele) kosten van de splitsing (tussen Eneco en Stedin). De verwachting is daarom dat het resultaat 2018 zich weer herstelt naar een niveau van rond de € 96 miljoen;
- Sinds 1 maart 2017 huurt de gemeente Lansingerland een consultant in om het traject omtrent het verkopen van de aandelen van Eneco te begeleiden. Naar verwachting bedragen de kosten voor deze inhuur circa € 100.000 in 2018. Op het moment van vaststellen van de begroting was nog geen besluit genomen of de gemeente Lansingerland haar aandelen zou verkopen of niet. Daarom was in de begroting nog geen bedrag voor deze inhuur opgenomen;

- In het kader van het scherper begroten ramen we in beleidsveld 7.3 voor circa € 21.000 voor 2018 en € 8.000 structureel aan inkomsten bij.

Beleidsveld 4 Financieringsfunctie

- Onze meerjarige liquiditeitsprognose is geactualiseerd op basis van de laatst bekende cijfers over onze grondexploitatie, investeringen, leningenportefeuille en kasstromen. We verwachten op basis hiervan dat wij in 2018 geen nieuwe leningen hoeven af te sluiten. Hierdoor vervallen de begrote lasten voor herfinanciering. De liquiditeitsprognose heeft een structurele impact op onze begroting, de mutaties voor de jaren 2019, 2020, 2021 en 2022 worden verwerkt en toegelicht in de Begroting 2019-2022. Het voordeel voor het jaar 2018 bedraagt circa € 282.000. Dit voordeel wordt toegerekend aan de producten. Per saldo is het resultaat circa € 15.000 op programma 7.

Beleidsveld 5 Algemene dekkingsmiddelen en saldo kostenplaatsen

Financiële mutaties

- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 7.5 voor circa € 235.000 structureel afgeraamd;
- De ontwikkeling van de Notaris Kruytstraat en de daarmee verband houdende kosten en opbrengsten waren al voorzien in de begroting 2017, maar zijn abusievelijk niet meegenomen in de begroting 2018. De opbrengsten uit de verkoop bedragen € 225.000 (voordeel). Het nadeel voor 2018 bedraagt per saldo € 38.000 en komt voort uit het aframen van de stelpost, het aframen van de beheerskosten en incidentele kosten voor het opnieuw bouwrijp maken;
- Zoals bij beleidsveld 4.1 ook toegelicht, nemen we in 2018 nieuw areaal in beheer. Daarom maken we aanspraak op de stelpost areaaluitbreiding ter grootte van € 140.132 (voordeel). Het betreft een structureel bedrag. Onder andere de volgende projecten nemen we in beheer: delen van Westpolder, Meerpolder, Prisma en de Tuinen Oost. Het resterende bedrag van € 295.000 ramen we incidenteel af;
- De raad heeft vanaf 2018 een structureel budget opgenomen voor het in dienst nemen van mensen met een arbeidshandicap. Inmiddels is een plan van aanpak opgesteld en zijn de nodige acties in gang gezet om deze mensen binnen onze organisatie te plaatsen. Per 1 juli hebben wij een medewerker aangesteld op grond van de Wet Banenafspraken en per 1 september stellen wij een tweede medewerker aan. Een voltijd baan voor deze werkplekken is 25 uur, en doordat beiden 36 uur werken vullen zij samen 2,8 banen. Door de afhankelijkheid van externe instanties heeft dit langer geduurd dan beoogd. Inmiddels zijn ook acties in gang gezet om bij andere onderdelen binnen de gemeentelijke organisatie mensen met een arbeidshandicap plaatsen en streven we ernaar deze eind Q3/begin Q4 te plaatsen. Een en ander heeft tot gevolg dat het beschikbare budget in 2018 niet volledig wordt benut en er € 135.000 afgeraamd wordt;
- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 122.000;
- Het restant van circa € 182.000 bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

Beleidsveld Mutaties reserves

Financiële mutaties

De afwijkingen in dit beleidsveld hebben een tegenhanger binnen de programma's 1 t/m 6. De afwijkingen hierop zijn op deze programma's toegelicht.

3.8 Overzicht Overhead

PG9 Overzicht Overhead		bedragen x € 1.000
		2018
Saldo primitieve begroting 2018		-14.389
Tussentijdse mutaties		31
Actuele begroting 2018		-14.357
Mutaties zomerrapportage		-
B9.1 Overhead		515
Totaal mutaties zomerrapportage		515
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		-13.842
Toevoeging aan reserves uit ZR		-0
Onttrekking aan reserves uit ZR		30
Begroting 2018 na verwerking ZR en afwikkeling reserves		-13.812

Financiële mutaties

- Doordat er in 2017 minder projecten gereed zijn gekomen dan begroot, vallen de kapitaallasten in 2018 ook lager uit. Het voordeel hierop is circa € 208.000;
- In het kader van het scherper begroten is in beleidsveld 9.1 voor circa € 216.000 voor 2018, en € 266.000 voor 2019 en verder afgeraamd;
- De verhuur van het gemeentehuis verloopt goed. Om aan de wensen van de nieuwe huurders te voldoen zijn wel aanpassingen nodig geweest van onder meer de kantoorruimtes en het trappenhuis. De kosten hiervoor waren circa € 60.000 (nadeel). De lange termijn inkomsten zijn bijgesteld (vanaf 2019) op basis van de gesloten huurcontracten;
- Het restant van circa € 29.000 bedraagt verschillende kleine afwijkingen.

4 Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord is de afspraak gemaakt dat door scherper te begroten, de vrije begrotingsruimte met minimaal € 1 miljoen toeneemt. Om aan deze afspraak invulling te geven is een uitwerking gemaakt door te kijken welke posten ruimte bevatten en daarmee (zonder beleid aan te passen, uitvoering te verminderen etc.) afgeraamd kunnen worden. Het zijn dus nadrukkelijk geen bezuinigingen. Door scherper te begroten wordt de ruimte om tegenvallers op te vangen binnen de begroting beperkt. Het college realiseert zich dit, waarbij het uiteraard belangrijk blijft dergelijke tekorten binnen de perken te houden en hier adequaat op te reageren. Onderstaande tabel geeft per programma de voorgestelde ruimte weer die afgeraamd is.

Rijlabels	Begroot2018	Begroot2019	Begroot2020	Begroot2021
PG1 Bestuur en dienstverlening	-115.848	-116.785	-116.785	-116.785
PG2 Sport, cultuur en onderwijs	-73.752	-115.298	-149.530	-92.477
PG3 Maatschappelijke ondersteuning	-71.842	-86.987	-86.987	-86.987
PG4 Lansingerland schoon, heel en veilig	-129.300	-136.005	-136.005	-136.005
PG5 Lansingerland ontwikkelt	-111.848	-116.819	-116.819	-116.819
PG7 Algemene dekkingsmiddelen	-380.715	-628.068	-628.068	-628.068
PG8 Kostenplaatsen	-	-1.188	-1.188	-1.188
PG9 Overzicht Overhead	-395.803	-446.798	-446.798	-446.798
PG99 Begrotingssaldo	1.275.251	1.647.948	1.682.180	1.625.127

Een aantal posten waar een grote aframing op heeft plaats gevonden zijn de volgende:

- Sportfondsen: Wegens de voordelige aanbesteding van het beheer en de exploitatie van ons sociaal maatschappelijk vastgoed ontstaat een voordeel. Dit is nu opgenomen voor € 371.000 structureel;
- Reserve baggeren: Vanaf 2019 wordt de dotatie aan de reserve baggeren structureel circa € 255.000 lager. Dit is op basis van de huidige ervaring en een doorkijk naar de toekomst betreft de uitputting van de reserve;
- Onderhoud gebouwen: De kosten voor het onderhoud en vervangen van het kantoor meubilair zijn de afgelopen jaren lager dan begroot. Voorstel is dit bedrag met € 150.000 af te ramen. Daartegenover staat wel dat naar verwachting met de zomerrapportage en de begroting twee investeringskredieten aangevraagd worden voor de aanschaf van inventaris en kantoor meubilair (onder meer projectkamers, geluidsmaatregelen en sta-bureaus in het kader van Top-werken). Het investeringsbedrag is circa € 150.000. De verwachte kapitaallasten van deze investeringen bedragen naar verwachting circa € 20.000;
- Stelpost onvoorzien: De stelpost bedroeg € 250.000. De afgelopen jaren is de stelpost onvoorzien niet aangewend. Het college heeft de keuze gemaakt deze nog niet eerder af te ramen, voorstel is deze nu bij te stellen naar € 100.000.

Bijlage 1 Overzicht faseringen investeringen

In de begroting 2018-2021 heeft de Raad het Meerjarig Investeringsprogramma (MIP) vastgesteld. In deze bijlage wordt specifiek ingegaan op afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde MIP en de huidige lopende projecten. Er wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen in Beheer en Onderhoud, Automatisering, Onderwijs en Ruimtelijke Ordening. De financiële effecten (kapitaallasten) op de begroting staan reeds verwerkt bij de individuele programma's. Deze bijlage geeft een integraal beeld van de wijzigingen in de faseringen op de investeringen.

	Begr. 2018	Begr. 2018 Nieuw	Begr. 2019	Begr. 2019 Nieuw	Begr. 2020	Begr. 2020 Nieuw	Begr. 2021	Begr. 2021 Nieuw	Begr. 2022	Begr. 2022 Nieuw
Sport	1.831.312	1.364.400	1.523.000	2.342.500	25.000	-	-	-	-	-
Riolering	4.055.155	275.000	1.809.000	2.765.549	567.000	2.349.008	-	609.405	-	-
Civiel	4.501.225	1.528.293	1.020.500	3.305.431	1.240.000	1.876.000	453.000	1.215.000	-	-
Afval	1.184.023	445.000	-	750.000	-	-	-	-	-	-
Groen/spelen	296.500	286.500	-	40.000	-	-	-	-	-	-
Buitendienst	755.556	40.056	-	665.500	-	50.000	-	-	-	-
Ruimtelijke Ontwikkeling	1.951.166	2.096.016	-	337.500	-	-	-	-	-	-
Onderwijs	4.131.437	418.501	338.405	3.500.000	-	500.000	-	50.000	-	-
Automatisering	1.994.405	664.405	-	1.330.000	-	-	-	-	-	-
(leeg)	-	25.000	-	82.500	-	-	-	-	-	-
Eindtotaal	20.700.779	7.143.171	4.690.905	15.118.980	1.832.000	4.775.008	453.000	1.874.405	-	-

B1.1 Investerings Beheer en Onderhoud

In deze Zomerrapportage wordt over de voortgang en de mutaties van projecten gerapporteerd ten opzichte van het krediet per 1 januari 2018 gefaseerd over de jaren heen.

Sport

Investerings nummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7531038	ATV (baan 1 tm 10) + mini tennisbaan (1+2)	28.000	15.000	358.000	371.000	-	-	-	-	-	-
7531041	CVV (veld 4)	32.000	62.000	-	-	-	-	-	-	-	-
7531042	CVV (veld 5)	28.000	15.000	282.000	322.000	-	-	-	-	-	-
7531043	HBR (veld 2) - Zandrenovatie	25.000	-	25.000	-	-	-	-	-	-	-
7531044	SV Soccer Boys (veld 3)	48.500	51.700	-	-	-	-	-	-	-	-
7531045	SV Soccer Boys (veld 4)	49.500	51.700	-	-	-	-	-	-	-	-
7531047	TOGB (veld 2)	96.500	100.500	-	-	-	-	-	-	-	-
7531048	Weidevogels (kunstgras) - zand en ovalen reno	28.000	-	28.000	-	-	-	-	-	-	-
7531128	Kunstgrasvoetbalveld TOGB Veld 5 (B)	298.786	395.500	-	-	-	-	-	-	-	-
7531129	Grasvoetbalveld BVCB Veld 4 (A)	23.500	15.000	283.000	381.500	-	-	-	-	-	-
7531131	Honkbalveld Orioles (F)	97.118	127.500	-	-	-	-	-	-	-	-
7531132	Softbalveld Orioles (F)	73.143	79.500	-	-	-	-	-	-	-	-
7531133	Kunstgrasvoetbalveld BVCB Veld 2 (B)	303.265	321.000	-	-	-	-	-	-	-	-
7531137	Led verlichting sportvelden	700.000	80.000	620.000	-	-	-	-	-	-	-
nieuw1	HBR (veld 4) - Zandrenovatie	-	25.000	-	-	25.000	-	-	-	-	-
nieuw2	nieuw kunstgrasveld HBR	-	25.000	600.000	595.000	-	-	-	-	-	-

ATV tennisbanen

In 2019 renoveren we de tennisvelden van ATV Berkenrode. De voorbereiding start in 2018 en loopt door in 2019. De fasering van het voorbereidingskrediet wijkt af van de prognose. Het resterende budget uit 2018 van € 13.000 besteden we in 2019.

CVV veld 4

Tijdens de renovatie van het grasveld 4 van CVV Berkel bleek het noodzakelijk te zijn om drainage wegens een storende laag in de bodem eerder te vervangen. Hierdoor verwachten wij een overschrijding van € 30.000

CVV veld 5

In 2019 renoveren we kunstgrasveld 5 van CVV Berkel. De voorbereiding start in 2018 en loopt door in 2019. De fasering van het voorbereidingskrediet wijkt af van de prognose. Het resterende budget van € 13.000 besteden we in 2019. Door toepassing van duurzaam opvulmateriaal verwachten wij daarnaast een overschrijding van € 25.000 in 2019. Zie raadsbrieven U17.04741 en U18.01139.

HBR veld 2 en veld 4 zandrenovatie

Na hevige regenbuien heeft HBR wateroverlast op kunstgrasveld 4 en niet op kunstgrasveld 2. Daarom voeren wij in samenspraak met HBR de zandrenovatie van kunstgrasveld 4 een jaar eerder uit en de zandrenovatie van kunstgrasveld 2 een jaar later uit.

SV Soccer Boys veld 3

De renovatie van het grasveld 3 van Soccer Boys leveren we conform MIP in 2018 op. Door meerwerk tijdens de werkzaamheden verwachten wij een overschrijding van € 3.200.

SV Soccer Boys veld 4

De renovatie van het grasveld 4 van Soccer Boys leveren we conform MIP in 2018 op. Door meerwerk tijdens de werkzaamheden verwachten wij een overschrijding van € 2.200.

TOGB veld 2

De renovatie van TOGB grasveld 2 is conform MIP in 2018 uitgevoerd en afgerond. We verwachten overschrijding van € 4.000. Dit wordt veroorzaakt door meerwerk tijdens de werkzaamheden.

Weidevogels zandrenovatie

Uit een technische keuring van kunstgrasveld van de Weidevogels blijkt dat we de zandrenovatie van 2018 een jaar uit kunnen stellen. De kosten bedragen naar verwachting € 28.000.

TOGB veld 5

Door toepassing van duurzaam opvulmateriaal verwachten wij een overschrijding van € 96.750. Zie raadsbrieven U17.04741 en U18.01139.

BVCB veld 4

In 2019 renoveren we kunstgrasveld 4 van BVCB.

De voorbereiding start in 2018 en loopt door in 2019. De fasering van het voorbereidingskrediet wijkt af van de prognose. Het resterende budget van € 8.500 besteden we in 2019. Door toepassing van duurzaam opvulmateriaal verwachten wij een overschrijding van € 90.000. Zie raadsbrieven U17.04741 en U18.01139.

Honk- en softbalveld Orioles

Het gras heeft door extreme weersomstandigheden tijdens de renovatie van het soft- en honkbalveld van Orioles onvoldoende kunnen groeien. Om het veld speelklaar te krijgen voor de start van het sportseizoen was het noodzakelijk om graszoden toe te passen. Hierdoor verwachten wij een overschrijding van € 6.400 voor het softbalveld en € 30.000 voor het honkbalveld.

BVCB veld 2

Bij een technische keuring tijdens de renovatie van kunstgrasveld 2 van BVCB bleek de bestaande onderconstructie niet te voldoen aan de gestelde eisen. Hierdoor verwachten wij een overschrijding van € 18.000.

Led Verlichting sportvelden

Door een combinatie van werkdruk en noodzakelijk uitgebreider vooronderzoek is de voorbereiding van werkzaamheden later gestart. Om deze reden verplaatsen wij € 620.000 naar 2019.

Nieuw HBR zandveld

In 2019 wordt een nieuw zand kunstgras hockeyveld aangelegd. Om de werkzaamheden gereed te krijgen start de voorbereiding in 2018. Hiervoor voeren wij een fasering in het budget van € 25.000 van 2019 naar 2018 door. Tijdens de aanleg wordt de naastgelegen voorbelasting voor de zetting van de grond vergroot. Het aanleggen van een extra veld past hierdoor beter in de totaal inrichting van het sportpark. Hiervoor

wordt het totaal budget met € 20.000 in 2019 verhoogd. Omdat het veld uitgevoerd wordt als zandkunstgrasveld wordt afschrijvingstermijn aangepast naar 16 jaar.

Riolering

Investeringsnummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7722003	Uitvoering ahv riolaanslpl. buitengeb. 2004 (bl)	28.561	5.000	80.000	-	-	-	-	-	-	-
7722069	Aansl. ongeriol.panden restgebieden (br)	91.745	-	40.000	-	-	-	-	-	-	-
7722083	Verv./verbet. vrijverval riool Vogelbuurt (br)	1.777.599	100.000	1.506.500	1.750.549	567.000	1.750.550	-	250.000	-	-
7722093	Vervanging riool Gerberasingel (br)	155.308	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7722097	Vervanging riool Anthuriumweg (bw)	95.911	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7722099	Nazorg/afrond.aansl.ongerioleerde panden B&R	148.657	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7722100	Vervanging en renovatie riool Dorp Noord-Oost (bg)	464.055	65.000	22.500	300.000	-	121.554	-	-	-	-
7722145	Renovatie hoofd- en gebiedsrioolgemalen 2018 7st	236.000	-	30.000	236.000	-	30.000	-	-	-	-
7722146	Verv.pompen en datatransmissie drukriolering 2018	246.500	-	82.500	246.500	-	82.500	-	-	-	-
7722701	Verv. en rioolrenovaties Bloemenbuurt (br)	628.500	50.000	35.000	50.000	-	359.404	-	359.405	-	-
7722703	Verv. en rioolrenovaties Bomenbuurt (bl)	232.500	50.000	5.000	182.500	-	5.000	-	-	-	-
7722705	Vervanging riool Nieuwstraat (br)	-50.181	5.000	7.500	-	-	-	-	-	-	-

Uitvoering ahv riolaansluitingsplan Buitengebieden 2004

Het project is afgerond, in 2018 verwachten we alleen nog kosten voor de nazorg. Het krediet ramen we af met € 23.561 en het krediet sluiten we af bij de jaarrekening.

Aansluiting ongerioleerde panden restgebieden

Dit krediet is uit 2009 en is niet meer noodzakelijk. Werkzaamheden die hier mee gemoeid zijn nemen we mee in diverse andere investeringen. Hierdoor ramen we in 2018 € 91.745 en in 2019 € 40.000 af. Dit krediet sluiten we af bij de jaarrekening.

Verv./verbet. Vrijverval riool Vogelbuurt

Voor het Pilot project "Techniek en beleving voor het realiseren van een plus in de wijk" volgen we dit jaar een intensief proces met bewoners. De uitvoering van de werkzaamheden start in 2019. Hierdoor passen we de fasering van de investering aan door in 2018 € 1.677.599 minder te investeren en in 2019 € 244.049 meer en in 2020 € 1.183.550 meer en in 2021 € 250.000 meer.

Vervanging riool Gerberasingel

Dit project voegen we samen met het project Vervangen en rioolrenovaties Bloemenbuurt. Het resterende krediet van € 155.308 wordt daaraan toegevoegd.

Vervanging riool Anthuriumweg

Dit project is afgerond. Het resterende krediet van € 95.911 ramen we af en we sluiten het krediet bij de jaarrekening.

Nazorg/afronding aansluiten ongerioleerde panden Berkel en Rodenrijs

Dit krediet is uit 2015 en is niet meer noodzakelijk. Werkzaamheden die hier mee gemoeid zijn nemen we mee in diverse andere investeringen. Hierdoor ramen we in 2018 € 148.657 af. Dit krediet sluiten we af bij de jaarrekening.

Vervanging en renovatie riool Dorp Noord-Oost

De aanbesteding vindt plaats in 2018, de uitvoering en nazorg in 2019 en 2020. Lokale omstandigheden zorgden voor extra onderzoek. N.a.v. de resultaten is de scope uitgebreid met een klimaat- en duurzaamheidsopgave en bewonersparticipatie. Hierdoor passen we de fasering van het krediet aan, in 2018 investeren we € 399.055 minder, in 2019 € 277.500 meer en in 2020 € 121.554 meer.

Renovatie hoofd- en gebiedsrioolgemalen 2018 7 stuks

Door de inhaalslag van oude werkzaamheden in 2018 stellen we de uitvoering van deze investering uit. De verwachte uitvoering vindt plaats in 2019. Hierdoor passen we de fasering van het krediet aan, in 2018 investeren we € 236.000 minder, in 2019 € 206.000 meer en in 2020 € 30.000 meer.

Vervangen pompen en datatransmissie drukriolering 2018

Door de inhaalslag van oude werkzaamheden in 2018 stellen we de uitvoering van deze investering uit. De verwachte uitvoering vindt plaats in 2019. Hierdoor passen we de fasering van het krediet aan, in 2018 investeren we € 246.500 minder, in 2019 € 163.000 meer en in 2020 € 82.500 meer.

Vervangen en rioolrenovaties Bloemenbuurt

We stemmen onze plannen af op de planning van de bouw van de nieuwe school op de Anjerdreef en nieuwe inspectiegegevens. De uitvoering start in 2020. Hierdoor passen we de fasering van het krediet aan en daarnaast wordt het krediet van het project vervanging riool Gerberasingel hieraan toegevoegd. In 2018 wordt deze investering hiervoor € 578.500 lager, in 2019 € 15.000 hoger, in 2020 € 359.404 hoger en in 2021 € 359.405 hoger.

Vervangen en rioolrenovaties Bomenbuurt

Dit project loopt vertraging op. Netbeheerder Stedin geeft aan dat de huidige gasleiding voor 2030 vervangen moet zijn. Momenteel onderzoeken we of we de wijk gasloos kunnen maken. Daarnaast onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn om werkzaamheden integraal af te stemmen. Hierdoor passen we de fasering van het krediet aan, in 2018 investeren we € 182.500 minder, in 2019 € 177.500 meer en in 2020 € 5.000 meer.

Vervanging riool Nieuwstraat

Het project is afgerond, in 2018 verwachten we alleen nog kosten voor de nazorg. Het krediet ramen we af met € 55.181 in 2018 en € 7.500 in 2019 en het krediet sluiten we af bij de jaarrekening.

Civil

Investeringsnummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7210034	Vervangen brug Bergweg-noord (bh)	152.500	207.500	-	-	-	-	-	-	-	-
7210035	Vervangen brug Noordeindseweg BR-BB060	20.000	25.000	210.000	240.000	-	-	-	-	-	-
7210036	Vervangen brug Rodenrijseweg BR-BB027	15.000	25.000	60.500	75.500	-	-	-	-	-	-
7210173	Renovatie Vogelwijk	397.932	70.000	-	1.037.931	-	1.115.000	-	453.000	-	-
7210183	Herinrichting Noordersingel	415.820	315.820	-	-	-	-	-	-	-	-
7210184	Reconstructie Dorpsstraat (bh)	280.613	280.613	-	65.000	-	-	-	-	-	-
7210185	Reconstructie Julianalaan	99.463	99.463	-	65.000	-	-	-	-	-	-
7210195	Herinrichting Ds.van Couwenhovelaan e.o. (bh)	639.085	54.085	-	335.000	-	300.000	-	-	-	-
7210220	Vervanging bebording 2017	127.319	45.319	-	-	-	-	-	-	-	-
7210517	Verv masten en armaturen Ds.v Couwenhovelaan e.o bh	79.000	-	-	40.000	-	39.000	-	-	-	-
7210827	Reconstructie Bloemenwijk (br)	58.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7210852	Reconstructie Bomenbuurt (bl)	921.000	50.000	10.000	881.000	-	-	-	-	-	-
7210853	Reconstructie Bloemenbuurt (br)	464.000	50.000	10.000	50.000	-	422.000	-	762.000	-	-
7210854	Reconstructie Anjerweg (bl)	466.000	50.000	-	416.000	-	-	-	-	-	-
7210858	Renovatie Vogelwijk (br)@	10.000	-	730.000	-	1.240.000	-	453.000	-	-	-
7240015	Vervangen beschoeiing (bl)	355.493	255.493	-	100.000	-	-	-	-	-	-

Vervangen brug Bergweg Noord

Uit vooronderzoek blijkt dat er sprake is van bodemverontreiniging. Ook hebben we te maken met prijsstijgingen. Op basis van deze nieuwe inzichten is een nieuwe raming opgesteld, waarbij de kosten circa € 55.000 hoger zijn.

Vervangen brug Noordeindseweg

We hebben te maken met prijsstijgingen. Op basis van dit nieuwe inzicht is een nieuwe raming opgesteld.

Vervangen brug Rodenrijseweg

We hebben te maken met prijsstijgingen Op basis van dit nieuwe inzicht is een nieuwe raming opgesteld.

Renovatie Vogelwijk

Voor de Pilot "Techniek en beleving voor het realiseren van een plus in de wijk" volgen we dit jaar een intensief proces met bewoners. De uitvoering van de werkzaamheden start in 2019.

Herinrichting Noordersingel

Tijdens de herinrichting voerden wij saneringswerkzaamheden uit. Wij troffen minder vervuiling aan dan verwacht, waardoor de projectkosten lager zijn dan geraamd. Wij ramen de investering daarom af met € 100.000.

Reconstructie Dorpsstraat (bh)

De start van het project is doorgeschoven naar 2018. We starten met de werkzaamheden als de waterleiding en stroomkabels door respectievelijk Dunea en Stedin zijn vervangen. De uitvoering loopt door tot in 2019. In de planning houden we rekening met de decembermaand voor de winkeliers. In het ontwerp is extra aandacht besteed aan de uitstraling van het centrumgebied. Hiervoor ramen we in 2019 € 65.000 bij.

Reconstructie Julianalaan (bh)

De start van het project is doorgeschoven naar 2018. We starten met de werkzaamheden als de waterleiding en stroomkabels door respectievelijk Dunea en Stedin zijn vervangen. De uitvoering loopt door tot in 2019. In de planning houden we rekening met de decembermaand voor de winkeliers. In het ontwerp is extra aandacht besteed aan de uitstraling van het centrumgebied. Hiervoor ramen we in 2019 € 65.000 bij.

Herinrichting Ds. V Couwenhoveln e.o. (dorp Noord Oost)

Het betreft een integraal project, de voorbereiding van het project duurt langer dan voorzien. Lokale omstandigheden zorgden voor extra onderzoek. N.a.v. de resultaten breidden we de scope uit met een klimaat- en duurzaamheidsopgave en bewonersparticipatie. Dit betekent dat de uitvoering doorschuift naar 2019 en 2020. Om de duurzaamheidsmaatregel te realiseren ramen we in 2019 € 50.000 bij.

Vervangen bebording 2017

Op grond van nieuwe inzichten uit inspectiegegevens ramen we het krediet af met € 82.000.

Vervangen masten en armaturen Ds. V Couwenhoveln e.o. (dorp Noord Oost)

Het betreft een integraal project, de voorbereiding van het project duurt langer dan voorzien. Lokale omstandigheden zorgden voor extra onderzoek. N.a.v. de resultaten breidden we de scope uit met een klimaat- en duurzaamheidsopgave en bewonersparticipatie. Dit betekent dat de uitvoering doorschuift naar 2019 en 2020.

Reconstructie Bomenbuurt

Dit project loopt vertraging op. Netbeheerder Stedin geeft aan dat de huidige gasleiding voor 2030 vervangen moet zijn. Momenteel onderzoeken we samen met Stedin hoe we de gasleiding kunnen vervangen en welke mogelijkheden er zijn om de werkzaamheden integraal af te stemmen.

Reconstructie bloemenwijk

Dit krediet voegen we administratief samen met de investering Reconstructie Bloemenbuurt.

Reconstructie Bloemenbuurt

We stemmen onze plannen af op de planning van de bouw van de nieuwe school op de Anjerdreef en nieuwe inspectiegegevens. De uitvoering start in 2020.

Reconstructie Anjerweg

De start van de uitvoering van het project schuiven we door naar 2019. Rioleringswerkzaamheden die voorafgaand in de grond zijn uitgevoerd zijn vertraagd. Om de grond voldoende kans te geven in te zakken, wachten we tot 2019 met de reconstructie.

Renovatie vogelbuurt

Dit krediet is administratief samengevoegd met de investering 7210858 renovatie Vogelbuurt. Voor de Pilot “Techniek en beleving voor het realiseren van een plus in de wijk” volgen we dit jaar een intensief proces met bewoners. De uitvoering van de werkzaamheden start in 2019. De fasering van het krediet is daarom aangepast.

Daarnaast is in het project € 300.000 beschikbaar voor “plus in de wijk”. De initiatieven van de buurtbewoners zijn bekend en past binnen het budget. Echter kunnen niet alle kosten om de initiatieven uit te werken vallen onder het investeringsbudget van de Vogelbuurt. Daarom brengen het krediet in 2018 met € 30.000 omlaag en komt dit budget bij de investeringen van Groen en Spelen in 2018. In 2020 wordt de investering met € 125.000 naar beneden bij gesteld, dit wordt in de MIP 2020 weer aangevraagd bij de investering van groen. Daarnaast nemen we diverse kleine exploitatiebudgetten op voor de uitvoer van de initiatieven in de jaren 2018 t/m 2021.

Vervangen beschoeiing Bleiswijk

Een deel van de uitvoering schuiven we door van 2018 naar 2019. De vertraging komt door een uitbreiding van de projectscope met klimaatadaptieve maatregelen. Het project benutten we ook om de waterkwaliteit ter plekke te verbeteren. Hiervoor vormen we de beschoeiingen waar mogelijk om naar natuurlijke oevers. Het realiseren van een breed gedragen ontwerp kost extra tijd.

Groen/spelen

Investeringsnummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7560019	Groen investering 2018	50.000	70.000	-	-	-	-	-	-	-	-
7580020	Vervangen speeltoestellen 2018	246.500	216.500	-	40.000	-	-	-	-	-	-

Groen investering 2018

Het krediet verhogen we met € 20.000 voor de initiatieven Tiny Forest en het vogelparadijs uit het project de Vogelbuurt.

Vervangen speeltoestellen 2018

In 2018 schuiven we een bedrag van € 40.000 door naar 2019. Dit bedrag zit gekoppeld aan de bewonersparticipatie van de Vogelbuurt. Dit jaar organiseren we een participatietraject met inwoners waarbij ideeën worden gepitcht voor de speeltoestellen.

Vervangen speeltoestellen 2017

Wij realiseerden de geplande projecten alsnog dit jaar. Het restant van het krediet sluiten we af.

Afval

Investeringsnummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7721002	Ondergrondse containers milieuparken	1.094.023	155.000								
7721004	Vervanging zuilen afvalcontainers	90.000	200.000								
7721005	Verzamelcontainers		90.000		685.000						
7721006	Putten ondergrondse containers				65.000						

Ondergrondse (containers) milieuparken

We splitsen deze investering in een krediet ondergrondse milieuparken, een krediet verzamelcontainers en een krediet putten ondergrondse containers. We plaatsten in 2018 diverse ondergrondse milieuparken, voor het einde van het jaar worden deze voorlopig laatste milieuparken aangelegd. Dit realiseren we tegen lagere kosten dan verwacht, daarom ramen we een bedrag van € 100.000 af. Daarnaast gaat er i.v.m. de splitsing van het krediet € 775.000 naar het krediet verzamelcontainers en € 65.000 naar het krediet putten ondergronds containers.

Vervanging zuilen afvalcontainers

Na evaluatie in 2018 van het totale bestand aan ondergrondse containers op basis van bouwjaar en staat van onderhoud, ramen we € 110.000 bij voor de vervanging van zuilen in 2018.

Verzamelcontainers

Onder de investering verzamelcontainers vallen de verzamelcontainers voor de hoogbouwlocaties. Ten behoeve van dit project draaiden wij in de eerste helft van 2018 een pilot. Nu de pilot is afgerond gaan we door met de voorbereidingen en uitvoering. Hiervoor is in 2018 € 90.000 benodigd en in 2020 € 685.000.

Putten ondergrondse containers

Onder de investering putten ondergrondse containers vallen de putten van de verzamelcontainers voor de hoogbouwlocaties. Ten behoeve van dit project draaiden wij in de eerste helft van 2018 een pilot. Nu de pilot is afgerond gaan we door met de voorbereidingen en uitvoering. Hiervoor is in 2019 € 65.000 benodigd.

Buitendienst

Investerings nummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7723002	Openbare laadpalen	140.056	40.056	-	50.000	-	50.000	-	-	-	-
7947043	Vervanging voor DAF BX-FX-96	160.000	-	-	160.000	-	-	-	-	-	-
7947044	Vervanging voor Ford Transit 7-VDB-06	60.000	-	-	60.000	-	-	-	-	-	-
7947045	Vervanging voor Ford Transitbus 6-VDL-83	52.500	-	-	52.500	-	-	-	-	-	-
7947046	Vervanging voor VW 7-VDG-64	52.500	-	-	52.500	-	-	-	-	-	-
7947047	Vervanging voor Ford Connect 6-VBS-81	35.000	-	-	35.000	-	-	-	-	-	-
7947048	Rioned Hogedruksput aanhangwagen	25.500	-	-	25.500	-	-	-	-	-	-
7947050	Vervanging voor Daf BX-NZ-92	160.000	-	-	160.000	-	-	-	-	-	-
7947051	Vervanging voor Goupil 35-LBT-8	35.000	-	-	35.000	-	-	-	-	-	-
7947052	Vervanging voor Goupil 56-LBT-2	35.000	-	-	35.000	-	-	-	-	-	-

Openbare laadpalen

In 2017 is een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor het realiseren van strategische openbare laadpalen. Op dit moment zijn er nauwelijks strategisch geplaatste laadpalen bijgekomen, waardoor dit krediet nog niet is afgerond en het project is opgeschoven naar 2019 en 2020 en open blijft staan. Hierdoor zijn er in 2018 nog geen kapitaallasten.

Vervanging voertuigen Buitendienst

De aanschaf van de voertuigen besteden we Europees aan. Door de aantrekkende economie zijn de levertijden opgelopen naar 35 tot 45 weken. Hierdoor kan levering en betaling pas in 2019 plaatsvinden.

320 Zonnepanelen op gemeentehuis

In 2018 plaatsen wij extra zonnepanelen op het gemeentehuis. Uit de directieraming blijkt dat de realisatie van de zonnepanelen lager uitvalt dan geraamd. Van het resterende budget plaatsen wij in 2019 extra zonnepanelen op andere gebouwen van de gemeente. Nader onderzoek naar de meest geschikte daken is gestart.

220 Zonnepanelen op Sporthal de Ackers

Uit onderzoek naar de draagkracht van de dakconstructie blijkt dat het niet mogelijk is om zonnepanelen te plaatsen op sporthal de Ackers. Van het budget plaatsen wij in 2019 zonnepanelen op andere gebouwen van de gemeente. Nader onderzoek naar de meest geschikte daken is gestart.

110 Zonnepanelen op Gemeentewerf

In 2018 plaatsen wij zonnepanelen op het dak van de gemeentewerf. Uit de directieraming blijkt dat de realisatie van de zonnepanelen lager uitvalt dan geraamd. Van het resterende budget plaatsen wij in 2019 extra zonnepanelen op andere gebouwen van de gemeente. Nader onderzoek naar de meest geschikte daken is gestart.

B1.2 Investerings Automatisering, Onderwijs en Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke ordening

Investerings nummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7210219	Bushalte Boterdorpsweg voor het gemeentehuis	-24.334	26.741	-	-	-	-	-	-	-	-
7210859	Renovatie Berkel Centrum 't Vierkantje	1.835.500	1.635.500	-	200.000	-	-	-	-	-	-
7560018	Landscheidingspark Groene corridor	140.000	70.000	-	70.000	-	-	-	-	-	-
NIEUW3	Investering bebording fietsnetwerk	-	78.651	-	-	-	-	-	-	-	-
NIEUW4	Investering bebording autonetwerk	-	210.124	-	-	-	-	-	-	-	-
NIEUW5	Investerings in huis van de samenleving	-	50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
NIEUW6	Investerings afronden Landscheidingspark	-	50.000	-	150.000	-	-	-	-	-	-

Bushalte Boterdorpsweg

de bushalte bij het gemeentehuis is duurder uitgevallen dan begroot

Renovatie 't Vierkantje

Een klein deel van de kosten zijn voor de afronding van de werkzaamheden verschoven naar 2019.

Investering groene corridor

Omdat de uitvoering van dit project vertraagd is, wordt een deel van het budget doorgeschoven naar 2019.

Investering bebording fietsnetwerk en autonetwerk

Doormiddel van het raadsvoorstel BR1600121 is de raad akkoord gegaan met de investeringen vanuit het fonds bovenwijks. In dit voorstel zit een investering in de bebording autonetwerk en fietsnetwerk. In deze zomerrapportage stellen we voor beide een krediet ten laste van het fonds bovenwijks.

Investerings in huis van de samenleving

Krediet ten behoeve van het verbouwen/aanpassen van de publiekshal zodat het gemeentehuis ook qua aanzien en faciliteiten meer als Huis van de Samenleving kan worden ingezet en ook als zodanig wordt ervaren door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Realisatie in 2018, met mogelijk uitloop in eerste kwartaal 2019.

Landscheidingspark

Om het Annie M.G. Schmidtpark beter aan te laten sluiten op het gewenste gebruik, onderzochten we een aantal maatregelen. We willen het park groen houden en ruimte geven voor evenementen op het evenemententerrein. Hiervoor ontbreken momenteel nog bepaalde noodzakelijke randfaciliteiten. Te denken valt aan een afvalwatertank, nutsvoorzieningen en betere ontsluiting voor zwaar verkeer. Met het toevoegen en aanpassen van sportvoorzieningen maken we het park aantrekkelijker. Door het plaatsen van informatiepanelen en bewegwijzering informeren wij bezoekers over de voorzieningen die het park biedt en waar deze te vinden zijn. Middels een raadsinformatiebrief bent u hier inhoudelijk aanvullend over geïnformeerd. Voor bovengenoemde investeringen is in totaal een krediet van € 200.000 benodigd, € 92.500 voor het evenemententerrein en € 107.500 voor sportvoorzieningen. Op basis van de verwachte levensduur rekenen we met 10 jaar afschrijven. De investeringen leveren hiermee een jaarlijkse kapitaallast op van € 21.800. In de begroting is geen directe dekking. Echter, de reserve Landscheidingspark kan bij de jaarrekening dus worden afgesloten, waarbij het restant van € 2,3 miljoen vrijvalt.

Onderwijs

Investerings nummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7421002	Kindcentrum Rodenrijs (br)	4.130.096	418.501	338.405	3.500.000	-	500.000	-	50.000	-	-
7423037	Bouwkosten perm. 2e WP-school	1.341	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kindcentrum Rodenrijs (br)

De planning voor Kindcentrum Rodenrijs is dat deze per augustus 2020 in gebruik genomen gaat worden. Op dat moment is de investering grotendeels gedaan, maar zullen we nog diverse werkzaamheden uitvoeren qua inrichting schoolterrein en aangrenzend openbaar gebied, dit heeft mogelijk uitloop naar 2021. De fasering van het investeringskrediet hebben we op deze planning aangesloten.

Bouwkosten perm. 2e WP-school

Dit krediet is afgerond en kan afgesloten worden.

Automatisering

Investeringen nummer	Omschrijving activa	Begr. 2018		Begr. 2019		Begr. 2020		Begr. 2021		Begr. 2022	
		Begr. 2018	Nieuw	Begr. 2019	Nieuw	Begr. 2020	Nieuw	Begr. 2021	Nieuw	Begr. 2022	Nieuw
7903023	Investeringen ICT 2017	434.405	384.405	-	50.000	-	-	-	-	-	-
7903024	Investeringen ICT 2018	380.000	100.000	-	280.000	-	-	-	-	-	-
7903025	Investeringen TOP-werken mobiele apparaten	405.000	105.000	-	300.000	-	-	-	-	-	-
7903026	Investeringen TOP-werken Software	315.000	15.000	-	300.000	-	-	-	-	-	-
7903027	Investeringen TOP-werken Hardware	460.000	60.000	-	400.000	-	-	-	-	-	-

Door de ontwikkelingen in de organisatie, techniek en wettelijke maatregelen hebben wij de ICT investeringen opnieuw geactualiseerd en geprioriteerd. Sommige investeringen zullen wij niet meer uitvoeren omdat een andere oplossing gevonden is. Dit geldt bijvoorbeeld voor de koppeling BAG-BGT, hier is intekenen efficiënter. Een aantal investeringen (zoals vervanging telefooncentrale en WiFi) schuiven wij door naar 2019 omdat dit goed aansluit op de investeringen rondom flexibel werken. Tenslotte zijn er ook nieuwe investeringen als gevolg van ontwikkelingen en eisen waar wij op voorhand geen of onvoldoende rekening mee konden houden. Zo is uitbreiding van de opslagcapaciteit noodzakelijk als gevolg van de start van de rioolinspecties met video-opnamen. Per saldo komt het totaal aan geactualiseerde investeringen in ICT voor de jaren 2017 en 2018 overeen met het geraamde bedrag in de begroting. Kortom, de investeringskredieten zijn tot nu toe toereikend.

Raadsvoorstel

Datum Raad
27 september 2018

Portefeuillehouder
Pieter van de Stadt

Registratienummer
BR1800066

Onderwerp
Raadsconsultatie Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie

Gevraagde beslissing

De zienswijze over het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 van de politie eenheid Rotterdam vast te stellen en deze te versturen.

Samenvatting

Op 12 juni ontvingen wij het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 van de politie, Eenheid Rotterdam. De regiogemeenten kunnen tot 15 oktober 2018 hun zienswijze op het Meerjarenbeleidsplan geven.

Het Meerjarenbeleidsplan beschrijft de trends en ontwikkelingen die naar verwachting de komende jaren de meeste impact hebben op de openbare orde en criminaliteit in de eenheid Rotterdam en daarmee op de taakstelling en inzet van de politie en partners.

Financiële consequenties

Aan dit voorstel zitten geen financiële consequenties voor Lansingerland vast.

Verdere procedure

Na instemming met de inhoud van de zienswijze versturen wij de brief naar de eenheidschef de heer F. Paauw. De definitieve behandeling van en besluitvorming over het Meerjarenbeleidsplan vindt plaats in het Regionaal Veiligheidsoverleg op 12 november 2018.

Juridische aspecten

Artikel 38b jo. 39 lid 1 Politiewet 2012

Extern draagvlak/burgerparticipatie

De integrale veiligheidsplannen van de gemeenten en het jaarplan van het Openbaar Ministerie vormen de basis van het veiligheidsbeleid in de eenheid. De integrale veiligheidsplannen van de gemeente stemden we af met de gemeenteraad, inwoners en externe partners. Bovendien vonden er meerdere overleggen met de politie en andere regiogemeenten plaats over de thema's en ontwikkelingen die in het Meerjarenbeleidsplan aan de orde komen.

Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen

1. Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie (I18.24218)
2. Zienswijze Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie (U18.07100)

Toelichting

Inleiding

Iedere vier jaar verschijnt een meerjarig beleidsplan van de politie. Iedere eenheid maakt dit op voor de eigen regio en stemt dit af binnen het Regionaal Veiligheids Overleg (RVO) onder voorzitterschap van de regioburgemeester. Op basis van de politiewet consulteert iedere burgemeester binnen de eenheid de gemeenteraad over het ontwerpplan of concept van het meerjarig beleidsplan.

Inhoud Meerjarenbeleidsplan

Het Meerjarenbeleidsplan beschrijft de ambitie, thema's en speerpunten voor de komende jaren. De thema's zijn vooral op hoofdlijnen, omdat lokale invulling per gemeente kan verschillen.

De integrale veiligheidsplannen van de regiegemeenten en het jaarplan van het Openbaar Ministerie vormen de basis van het veiligheidsbeleid in de Eenheid Rotterdam. In het Meerjarenbeleidsplan vinden we de prioriteiten uit het Integrale Veiligheidsbeleid van Lansingerland dan ook terug. Bovendien toetsen we de resultaten meermalen per jaar middels monitoren en veiligheidsbeelden van verschillende instanties. Dit geeft bij elkaar voldoende inzicht om regiobrede thema's en ontwikkelingen vast te stellen.

Eén van de regiobrede speerpunten is het intensiveren van de samenwerking. Voor een effectieve samenwerking is het delen van relevante informatie binnen de gestelde wettelijke kaders en op de juiste momenten, een vereiste. Inhoudelijk maakt het Meerjarenbeleidsplan echter niet duidelijk op welke wijze de samenwerking gezocht wordt en het delen en uitwisselen van informatie komt niet of nauwelijks aan de orde. Daarom uiten we in de zienswijze onze zorg hierover.

Raadsbesluit

Datum Raad
27 september 2018
Registratienummer
BR1800066

Onderwerp
Raadsconsultatie Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 gebaseerd is op de speerpunten uit de lokale integrale veiligheidsplannen;
- het Meerjarenbeleidsplan voldoende ruimte laat voor lokaal maatwerk.

Gelet op

- artikel 38b jo. 39 lid 1 Politiewet 2012.

Besluit(en)

De zienswijze over het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 van de politie eenheid Rotterdam vast te stellen en deze te versturen.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 27 september 2018,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Strategische thema's veiligheid 2019 – 2022

**Eenheid
Rotterdam**

Consultatieversie
gemeenteraden.

Inhoud

	Voorwoord	5
	Samenvatting	6
	Leden van het Regionaal Veiligheidsoverleg	8
1	Nieuwe uitdagingen op het gebied van veiligheid	11
2	Opdrachten voor de eenheid voor 2019 - 2022	15
3	Zes veiligheids-thema's voor 2022	19
4	Inzetbaarheid	29
	Bijlagen	33
	Bijlage 1: Formatieplan eenheid Rotterdam	34
	Bijlage 2: Eenheidsmonitorset 2019 – 2022	38

Voorwoord

PM

Samenvatting

De Nederlandse samenleving vormt een snel veranderende en steeds dynamischere omgeving waar de politie deel van uit maakt en in werkzaam is. Gezien de trends en ontwikkelingen die naar verwachting de komende jaren de meeste impact hebben op de openbare orde en criminaliteit in de eenheid Rotterdam hebben, formuleert het Regionaal Veiligheidsoverleg de volgende ambitie voor de politie voor de periode 2019 – 2022:

1. Blijf in verbinding met de samenleving: investeer in een *politie voor iedereen*. In 2022 staat de eenheid Rotterdam in verbinding met alle geledingen in de samenleving. Intern biedt de politie een werkklimaat waarin medewerkers graag willen (blijven) werken, waar je jezelf kunt zijn, je talent kunt ontwikkelen en je vakmanschap kunt inzetten. Daartoe werkt de politie in divers samengestelde teams waarin verschillen in achtergrond, perspectief, vaardigheden, ervaringen en kennis een verrijking en functioneel zijn. Daarnaast pakt de eenheid Rotterdam samen met haar partners discriminatie efficiënter en effectiever aan met meer aandacht voor slachtoffers.

2. Zet in op *contraterrorisme*: investeer in het voorkomen van een terroristische aanslag en in een snelle en doeltreffende reactie in het geval er een aanslag gepleegd wordt of een dreiging zich voordoet. De afgelopen jaren heeft er veel voorbereiding plaatsgevonden om handelingskaders te ontwikkelen met daarbij behorende draaiboeken, preparatie door specialistische eenheden etc. In 2022 is de aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme in alle reguliere werkprocessen binnen de eenheid Rotterdam geborgd. Dit betekent vakmanschap in het signaleren van dreigingen, alertheid bij het voorkomen en operationeel inzetbaar in geval van. In het bijzonder wordt er aandacht besteed aan het tijdig signaleren van vormen van gewelddadig extremisme en radicalisering.

3. Voorkom, verhandel of breng *ondermijnende criminaliteit* aan het licht; investeer in nauwe samenwerking met partners in een sluitende aanpak. De politie-eenheid Rotterdam werkt in 2022 bij het aanpakken van ondermijnende criminaliteit structureel samen met

(veiligheids-)partners en burgers. Deze integrale aanpak wordt ondersteund door een gedegen integrale informatiepositie en kenmerkt zich door actiegerichte planmatige ontzetting van ondermijnende criminele bedrijfsvoering door het gebruik van een combinatie van maatschappelijke, bestuurlijke, justitiële en fiscale instrumenten. Waar mogelijk worden alle middelen ingezet om crimineel verworven vermogen af te pakken. Het resultaat is dat een samenwerkende lokale overheid en haar partners een onaantrekkelijk klimaat voor ondermijnende criminaliteit binnen de eenheid Rotterdam creëren.

4. Ontwikkel samen met publieke en private partners cyberbewustzijn en cyberresilience bij relevante doelgroepen: investeer in de aanpak van *cybercrime*. In 2022 is de eenheid Rotterdam binnen de Nederlandse politie toonaangevend in de aanpak van cybercrime en behaalt het aansprekende resultaten. Dit betekent samenwerking met publieke en private organisaties om de digitale kwetsbaarheid te

verlagen en de weerbaarheid tegen cybercrime te verhogen. Daarnaast voert de politie in afstemming en samenwerking met de relevante publieke en/of private partners betekenisvolle onderzoeken uit, waarbij daders worden opgespoord en vervolgd, en werpen we barrières op om schade te voorkomen en te beperken. Ook zal de politie over de volle breedte van de organisatie optimaal gebruik moeten maken van digitale middelen en kennis moeten hebben over het digitale domein.

5. Zet de burger centraal: investeer in extra bescherming van slachtoffers en andere kwetsbare groepen in de samenleving en een goede dienstverlening. De burger weet op welke dienstverlening van de politie hij of zij kan rekenen en ervaart meer maatwerk, samenwerking en wederkerigheid. Slachtoffers en kwetsbare doelgroepen staan hierbij centraal en krijgen van de politie en van partners de bescherming die nodig is voor hun veiligheid. De burger die initiatief neemt, ervaart daarbij een participerende politie die zowel een versterkende als begrenzendende rol heeft.

6. Prepareer op vraagstukken, zoals polarisatie en gebeurtenissen of conflicten in andere delen van de wereld, die een risico kunnen vormen voor de openbare orde; investeer in kennis van wijk, web tot wereld en in paraatheid. Om ook in 2022 zal de politie in staat moeten zijn om maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen die in potentie een risico voor de openbare orde kunnen vormen snel waar te nemen, te duiden en het gezag te adviseren over te treffen maatregelen. Het is verder de ambitie om de opschaling op orde en de operationele slagkracht op hoog niveau te houden en politiemedewerkers in te zetten die goed op de hoogte zijn van hun bevoegdheden in relatie tot demonstraties e.d.

De medewerkers in de organisatie maken dagelijks het verschil. Voor de eenheid is het daarom van belang om de eenheid op sterkte te houden, in te zetten op vitaliteit en weerbaarheid van medewerkers en optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden van capaciteitsmanagement.

Leden van het Regionaal Veiligheidsoverleg

Regionaal Veiligheidsoverleg van de politie Rotterdam

De politie treedt bij de handhaving van de openbare orde en bij hulpverlening in een gemeente op onder gezag van de burgemeester. Bij strafrechtelijke handhaving staat de politie onder gezag van de (hoofd)officier van justitie. De politiechef is belast met de dagelijkse aansturing van de politie-eenheid. De burgemeesters en de hoofdofficier van justitie bepalen samen met de politiechef de prioriteiten voor de politie, verdelen de politiesterkte over de onderdelen van de politie-eenheid en stellen jaarlijks het jaarverslag van de politie vast. Ook voeren zij het beheer over de gezamenlijke veiligheidsvoorzieningen, zoals het Regionaal Informatie- en Expertise-centrum (RIEC), Veiligheidshuizen en de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam (VAR). Zij komen bijeen in het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO) onder voorzitterschap van de regioburgemeester.

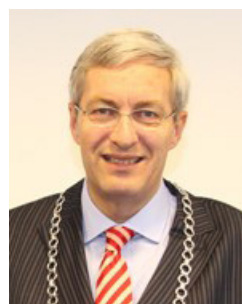
J. Paans
Alblaserdam

H. Wagner
Albrandswaard

J. van Belzen
Barendrecht

A. Borgdorff
Binnenmaas

G. Rensen
Brielle

P. Oskam
Cappele a/d IJssel

J. Luteijn
Cromstrijen

W. Kolff
Dordrecht

W. ten Kate
Giessenlanden

A. Grootenboer
Goeree-Overflakkee

R. Melissant
Gorinchem

D. Heijkoop
Hardinxveld-Giessendam

M. Junius
Hellevoetsluis

J. Heijkoop
Hendrik Ido Ambacht

M. van Nimwegen
Hoofdofficier van Justitie

S. Stoop
Korendijk

M. Vroom
Krimpen a/d IJssel

P. van der Stadt
Lansingerland

T. Bruinsma
Leerdam

T.J. Haan
Maassluis

M. Salet
Nissewaard

D. van der Borg
Molenwaard

J. Hermans-Vloedveld
Oud-Beijerland

A.J. Moerkerke
Papendrecht

F. Paauw
Politiechef

A. Attema
Ridderkerk

A. Aboutaleb
Rotterdam/Regioburgemeester

C. Lamers
Schiedam

B. van Hemmen
Slidrecht

J. Waaijer
Strijen

A. Jetten
Vlaardingen

P. de Jong
Westvoorne

A. Bonthuis
Zederik

D. Schrijer
Zwijndrecht

1

Nieuwe uitdagingen op het gebied van veiligheid

Nieuwe uitdagingen op het gebied van veiligheid

De Nederlandse samenleving vormt een snel veranderende en steeds dynamischere omgeving waar de politie deel van uit maakt en in werkzaam is. Trends en ontwikkelingen die naar verwachting de komende jaren de meeste impact hebben op de openbare orde en criminaliteit in de eenheid Rotterdam en daarmee op de taakstelling en inzet van de politie en partners, zijn¹:

1. Groei van (sociale) tegenstellingen in de samenleving

De politie ziet een toenemende afstand tussen bevolkingsgroepen in Nederland en meer sociale spanningen. Spanningen die bij een incident hevig tot ontbranding kunnen komen. Dit is in het kader van mogelijke openbare ordeverstoringen verontrustend. Polarisatie kan ook leiden tot verwijdering en tot afname van vertrouwen in instituties. De politie vindt het daarom van groot belang om in verbinding te blijven met alle burgers van Nederland en een politie voor iedereen te zijn.

2. Blijvende dreiging van terrorisme

De verwachting is dat de dreiging van terrorisme de komende vijf jaar onverminderd hoog blijft. Dit vergt blijvende aandacht van de politie en partners op o.a. signalen van gewelddadig politiek of religieus extremisme en radicalisering, zicht op terugkeerders en preparatie op een mogelijke aanslag.

3. De criminaliteit verandert

Een meerjarige trend is dat de geregistreeerde criminaliteit over de volle breedte daalt. Overvallen, straatroven en woninginbraken, de zogenaamde High Impact Criminaliteit, zijn de afgelopen jaren met de helft afgenomen. Tegelijkertijd is er in toenemende mate zorg over de effecten van ondermijnende criminaliteit in wijken en buurten. Een centrale rol is hierbij weggelegd voor de smokkel, veelal via de Rotterdamse haven, en productie van en handel in verdovende middelen. Een andere belangrijke ontwikkeling is criminaliteit binnen het digitale domein. Dit biedt nieuwe (internationale) mogelijkheden om illegale winsten te vergaren, verandert de organisatiestructuur van de criminaliteit en biedt volop uitdagingen voor de aanpak en bestrijding.

4. Burger centraal

De overheid moet kwetsbare personen beschermen. De afgelopen jaren is gebleken dat slachtoffers, o.a. van relationeel geweld, niet altijd voldoende bescherming krijgen. Een andere kwetsbare groep zijn personen met verward gedrag gezien het toenemende aantal, soms ook ernstige, incidenten. In een vergrijzende samenleving zijn verder ouderen extra kwetsbaar voor bepaalde vormen van criminaliteit. Een andere kwetsbare groep blijven jongeren, zowel als dader als slachtoffer. De politie ziet dat burgers steeds zelfredzamer en actiever worden, bijvoorbeeld door het zelf opsporen van gestolen

goederen, het organiseren van zoekacties bij vermissingen en betrokkenheid bij buurtpreventie of opsporingscollectieven als Bellingcat. Deze toegenomen burgerparticipatie biedt nieuwe kansen voor samenwerking. Daarnaast verwacht de burger meer regie en inspraak over de eigen melding, een passende reactie van de overheid in het algemeen en meer (digitale) interactie, terugkoppeling en service.

5. Ontstaan van mondiale samenleving

Gebeurtenissen en conflicten in de wereld zorgen steeds vaker voor sociale onrust in de Nederlandse samenleving. Hiermee hangt samen de dreiging die uitgaat van buitenlandse mogendheden met diasporagemeenschappen in Nederland die trachten op afstand controle uit te oefenen over die gemeenschappen. Bij de beheersing van openbare orde risico's is het van belang dat de politie zicht blijft houden op ontwikkelingen binnen de wijk, op het web en in de wereld, het belang hiervan kan duiden en paraat is om op de juiste manier op te treden. Ook hier wordt het belang zichtbaar van verbinding van de politie met alle geledingen van de samenleving.

6. Onverminderde druk op de politie

De vraag naar politie-inzet overstijgt sinds jaar en dag de beschikbare capaciteit. Zowel binnen de gebiedsgebonden politiezorg als binnen de opsporing is het van belang om te investeren in duurzame inzetbaarheid van de medewerkers om het hoofd te bieden aan actuele en toekomstige uitdagingen.

Beschrijving van de eenheid Rotterdam

Het gebied van politie-eenheid Rotterdam strekt zich uit van Gorinchem in het oosten tot Hoek van Holland in het westen (80 km) en van Lansingerland in het noorden tot Goeree-Overflakkee in het zuiden (60 km). In dit gebied wonen 1,75 miljoen mensen in 32 (25 per 1 januari 2019) gemeenten. De grootste gemeente is Rotterdam met 616.000 inwoners, de kleinste gemeente is Westvoorne met 14.000 inwoners. De eenheid kent landelijke gebieden en zware petrochemische industrie in de Botlek, er zijn historische stadjes, VINEX-locaties en toeristische trekpleisters. Binnen de eenheid zijn er meerdere betaald voetbalorganisaties, jaarlijks vele grote en kleine evenementen en talloze winkel- en uitgaansgebieden. Cruciale verkeersaders als de A4, A15, A16 en A29, de Nieuwe Waterweg en belangrijke spoorroutes doorsnijden het gebied. Dit zorgt voor dynamiek en diversiteit.

Uniek is de aanwezigheid van een wereldhaven. Het havengebied is één van de belangrijkste logistieke knooppunten van Europa. Het belang van de haven voor de Nederlandse economische sector en voor de logistieke keten is groot. Veiligheid is ook hier van belang. Criminaliteit tast de integriteit en het imago van de haven aan. Dit heeft schadelijke gevolgen voor de Nederlandse economie en is gevaarlijk voor de mensen die in de haven werken.

Ruim 6000 politieprofessionals werken 24 uur per dag, zeven dagen per week aan veiligheid in de eenheid Rotterdam. Zij zetten zich dagelijks in om hulp te bieden aan hen die dit nodig hebben, handhaven de openbare orde, doen opsporingsonderzoeken en verrichten talloze andere taken. Aanpak van onveiligheid en bestrijding van criminaliteit is allang geen taak meer van alleen de politie. De politie werkt nauw samen met gemeenten en (semi)private partners zoals RET, NS, woningcorporaties en het havenbedrijf. Tevens participeert de politie in regionale samenwerkingsverbanden als Veiligheidshuizen, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, Veiligheidsregio's en de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam.

Tussen 2015 en 2018 daalden de aangiftecijfers en het zelf gerapporteerd slachtofferschap fors en stegen de subjectieve veiligheidsbeleving en de tevredenheid over het functioneren van de politie. Tegelijkertijd doen zich nieuwe ontwikkelingen voor die meer en een andere inzet van de politie vragen. De strategische reactie daarop van de politie en externe partners is hieronder toegelicht en op hoofdlijnen uitgewerkt.

¹. Deze veranderingen zijn beschreven in het rapport: Grote bewegingen, grote impact: eerste verkennende studie naar belangrijke trends en maatschappelijke vraagstukken voor de politie; The Hague Centre for strategic studies, 2017, en: Trendwatch 2017; politie eenheid Rotterdam, vastgesteld in het RVO van 6 november 2017.

2

**Opdrachten
voor de eenheid
voor 2019 - 2022**

Opdrachten voor de eenheid voor 2019 - 2022

De politie zorgt voor veiligheid in wijken en buurten en pakt criminaliteit aan. De lokale inzet van de politie bepalen de gemeenten in de gemeentelijke veiligheidsplannen en het Openbaar Ministerie bepaalt de inzet bij de bestrijding van de criminaliteit.

Inzet op lokale veiligheidsproblemen

De integrale veiligheidsplannen van de gemeenten en het jaarplan van het Openbaar Ministerie vormen de basis van het veiligheidsbeleid in de eenheid. De opdracht van de politie en veiligheids-partners wat betreft inzet en activiteiten staat primair in die plannen beschreven en wordt conform de afspraken met het gezag uitgevoerd. Een overzicht van de gemeentelijke prioriteiten staat op de volgende pagina. Het basisteam vormt de verankering met en zichtbare aanwezigheid van de politie in de lokale gemeenschap. Bij de aanpak van de problemen die daar spelen en bij de inzet op de gemeentelijke prioriteiten is primair het basisteam betrokken en zo nodig worden andere teams van het district of eenheid ingezet.

De eenheid Rotterdam kent een grote diversiteit aan lokale veiligheids- en criminaliteitsproblemen, waarvan sommige ook bovenlokaal spelen. Om deze en andere redenen kan coördinatie op regionaal niveau gewenst zijn, zoals momenteel het geval is bij o.a. evenementen en bij de aanpak van High Impact Delicten. Dergelijke coördinatie zal in afstemming met het gezag ook de komende periode – indien nodig– worden toegepast.

Tevens zijn op eenheidsniveau afspraken gemaakt met het gezag over het niveau van dienstverlening, zoals over aanrijdtijden. De eenheid wil verder in overleg met het gezag en gekoppeld aan lokale veiligheidsproblemen meer aandacht besteden aan actieve handhaving in het publieke domein.

**Ontwikkelopdracht voor de
eenheid Rotterdam voor de
periode 2019 – 2022**

Gezien de in hoofdstuk 1 beschreven trends formuleert het Regionaal Veiligheidsoverleg de volgende ontwikkelopdracht voor de politie voor de periode 2019 – 2022:

1. Blijf in verbinding met de samenleving: investeer in een *politie voor iedereen*.
2. Zet in op *contraterrorisme*: investeer in het voorkomen van een terroristische aanslag en in een snelle en doeltreffende reactie in het geval er een aanslag gepleegd wordt of een dreiging zich voordoet.
3. Voorkom, verhinder of breng *ondermijnende criminaliteit* aan het licht; investeer in nauwe samenwerking met partners in een sluitende aanpak.

4. Ontwikkel samen met publieke en private partners cyberbewustzijn en cyberresilience bij relevante doelgroepen: investeer in de aanpak van *cybercrime*.
5. Zet de burger centraal: investeer in extra *bescherming van slachtoffers en andere kwetsbare groepen* in de samenleving en een goede dienstverlening.
6. Prepareer op vraagstukken, zoals polarisatie en gebeurtenissen of conflicten in andere delen van de wereld, die een risico kunnen vormen voor de *openbare orde*; investeer in kennis van wijk, web tot wereld en in paraatheid.

In hoofdstuk 3 is voor elk van deze thema's de ambitie en de contouren geschetst van een aanpak voor de komende jaren. In hoofdstuk 4 staat beschreven hoe deze ambities ondersteund worden door capaciteitsmanagement.

Elk jaar stelt de politie een jaarschijf op, waarin de aanpak vertaald wordt naar concrete activiteiten en doelstellingen. De politie legt hiervoor verantwoording af in het jaarverslag dat het Regionaal Veiligheidsoverleg vaststelt. In het voorjaar 2021 volgt een tussentijdse evaluatie van de zes thema's.

Tabel 1. Prioriteiten uit de gemeentelijke veiligheidsplannen

[illegible]

3

**Zes veiligheids-
thema's voor 2022**

Zes veiligheidsthema's voor 2022

1. Politie voor iedereen

De eenheid Rotterdam streeft naar een inclusieve politie die in verbinding is met de samenleving. Een politie die in de ogen van de burger waakzaam, dienstbaar, betrouwbaar en rechtvaardig is.

Waar willen we in 2022 staan?

In 2022 staat de eenheid Rotterdam in verbinding met alle geledingen in de samenleving. Intern biedt de politie een werkklimaat waarin medewerkers graag willen (blijven) werken, waar je jezelf kunt zijn, je talent kunt ontwikkelen en je vakmanschap kunt inzetten. Daartoe werken we in divers samengestelde teams waarin verschillen in achtergrond, perspectief, vaardigheden, ervaringen en kennis een verrijking en functioneel zijn. Daarnaast pakt de eenheid Rotterdam samen met haar partners discriminatie efficiënter en effectiever aan met meer aandacht voor slachtoffers. Om deze ambitie te realiseren heeft de eenheid Rotterdam het programma 'Kracht van het Verschil'.

Hoe gaan we dit bereiken?

Het programma 'Kracht van het Verschil' werkt in 4 pijlers:

Meer verbinding met de samenleving.

De netwerken en allianties met zowel bewoners als gemeenten en andere partners worden verbreed en verder uitgediept. We werken vanuit vakmanschap en een open houding aan bondgenootschappen die ook tijdens crises overeind blijven. Tegelijkertijd verbeteren we de interactie tussen politie en burgers zodat zij een benaderbare en aanspreekbare politie

ervaren. Een politie die professioneel selecteert en controleert en het eigen handelen uitlegt.

Meer inclusieve werkcultuur

De eenheid Rotterdam wil het werkplezier van politiemedewerkers verhogen en de onderlinge verbondenheid versterken. Dat doen we o.a. door aandacht te hebben voor hoe we met elkaar omgaan, welke normen we met elkaar stellen en hoe we elkaar vanuit collegialiteit begrenzen en beschermen. Een veilige werkomgeving en gestimuleerd worden om jezelf en je talent te ontwikkelen staan in deze pijler centraal.

Variëteit: meer divers samengestelde teams

De eenheid Rotterdam maakt de komende jaren werk van 'diverse' teams. De teamsamenstellingen worden beter afgestemd op de taakuitvoering. Dat begint bij het aannemen van aspiranten. We werken aan een meer diverse instroom, in het bijzonder van collega's met een niet westerse achtergrond. Tegelijkertijd is er in de eenheid sprake van talentmanagement en maken we werk van de doorstroom van divers talent, o.a. naar leidinggevende posities.

Betere aanpak met partners van discriminatie

De komende jaren investeert de eenheid Rotterdam in het eenduidig opnemen en opvolgen van aangiften en meldingen en een verbeterde verantwoording. De eenheid heeft daarnaast de ambitie om samen met burgers en partners, zoals gemeenten en RADAR, (pro)actief te zoeken naar oplossingen voor problemen die te maken hebben met discriminatie.

Belang van vakmanschap & vakontwikkeling

Bij het realiseren van deze ambitie in 2022 is het bekrachtigen en gericht versterken van het vakmanschap van medewerkers van belang. In het bijzonder gaat het om het versterken van het verbindend vermogen van de medewerkers. Verder is het de bedoeling om reflectie op het eigen referentiekader en handelen te versterken en de mentale weerbaarheid en de dialoogvaardigheden te vergroten.

2. Contraterrorisme, extremisme en radicalisering

De dreiging van terrorisme zal de komende vijf jaar onverminderd hoog blijven. De grootste terroristische dreiging voor Nederland komt van gewelddadige, jihadistische organisaties in de vorm van aanslagen van door hen geregisseerde, gestimuleerde of geïnspireerde personen. Ondanks de val van het kalifaat is de dreiging van terreur tegen het Westen niet afgenomen. De verwachting is dat de komende jaren strijders en hun gezinsleden naar Nederland zullen terugkeren. Er gaat een serieuze dreiging van deze personen uit die vaak lang in het strijdgebied hebben verbleven². Ook zijn er zorgen over bepaalde personen in Nederland met extremistische ideeën. Vanuit religieuze motieven, maar ook uit anti-democratische of persoonlijke overwegingen kunnen zij tot extreme vormen van geweld overgaan.

Waar willen we in 2022 staan?

De afgelopen jaren heeft er veel voorbereiding plaatsgevonden om handelingskaders te ontwikkelen met daarbij behorende draaiboeken, preparatie door specialistische eenheden etc. In 2022 is de aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme in alle reguliere werkprocessen binnen de eenheid Rotterdam geborgd. Dit betekent vakmanschap in het signaleren van dreigingen, alertheid bij het voorkomen en operationeel inzetbaar in geval van. In het bijzonder wordt er aandacht besteed aan het tijdig signaleren van vormen van gewelddadig extremisme en radicalisering.

Hoe gaan we dit bereiken?

Bovenstaand effect wordt bereikt langs drie pijlers:

Alertheid bij het voorkomen

De eenheid blijft alert op het voorkomen van een aanslag en/of het tijdig onderkennen van een dreiging. De eenheid Rotterdam kan alle noodzakelijke maatregelen nemen, waaronder de inzet van specialistische eenheden, indien dit in het kader van bestrijding van terrorisme nodig is. Hierbij treedt de politie op onder aansturing van het bevoegd gezag. De komende jaren investeert de eenheid in extra capaciteit en vakmanschap op het vlak van contraterrorisme. Hiervoor worden de districtsrecherches en basisteams extra getraind. Daarnaast zal het regionale expertiseteam, naast het verrichten van grootschalige opsporingsonderzoeken meer een kennisfunctie gaan vervullen, zodat er meer onderzoeken gedaan kunnen worden door de basisteams en districtsrecherches.

Operationeel inzetbaar in geval van

1. In het geval van een aanslag of een dreiging geeft het operationeel centrum sturing aan alle politieactiviteiten tot dat de opschaling of crisisorganisatie operationeel is. De komende jaren worden de medewerkers van het operationeel centrum verder opgeleid.
2. Ten behoeve van de preparatie was er de afgelopen jaren een apart SGB0 actief. De komende jaren worden de geprepareerde maatregelen overgedragen aan de staande SGB0-organisatie. Voor alle leden worden beknopte handelingskaders opgesteld over hoe daadkrachtig en veilig te handelen.
3. Gedurende de afhandeling van een aanslag of dreiging vindt er samenwerking plaats met operationele partners, zoals NCTV, VRR, Koninklijke Marechaussee, defensie, BOA's van gemeenten, maar ook met inlichtingendiensten zoals AIVD. De komende jaren wordt de samenwerking verder versterkt door het maken van nadere afspraken over rollen, taken en sleutelbesluiten en gezamenlijke oefeningen.
4. Een aanslag of dreiging (zichtbaar voor publiek) heeft grote maatschappelijke en bestuurlijke impact. Hiervoor is een communicatiestrategie ontwikkeld die de komende jaren actueel zal worden gehouden en indien nodig worden bijgesteld. Daarnaast beschikken de wijkagenten en de medewerkers van de basisteams over netwerken die zij in tijden van crises kunnen inzetten. Het belang van in verbinding zijn met de wijk komt de komende jaren op verschillende wijzen aan de orde, zoals tijdens trainingsdagen en workshops.

Zicht op extremisme en radicalisering

Binnen de eenheid zijn er extremistische groeperingen en individuen. Prioriteit blijft bij het tijdig onderkennen van potentiële terroristen. Passende maatregelen kunnen strafrechtelijk van aard zijn, maar ook bestuurlijke interventies of civielrechtelijke maatregelen zijn denkbaar. Een belangrijke rol is hierin weggelegd voor gemeenten en het Veiligheidshuis.

In elk district wordt er zicht gehouden op eventuele signalen van radicalisering. De wijkagenten en medewerkers van de basisteams en districtsrecherches zijn opgeleid om deze signalen te herkennen, net als ambtenaren van de gemeenten en anders belangrijke partners zoals scholen. Signalen kunnen worden besproken in het casusoverleg van het Veiligheidshuis. De komende jaren wordt deze samenwerking verder verstevigd. Zorgen zijn er over de terugkeerders uit strijdgebieden als Syrië en Irak. In samenwerking met partners als het Veiligheidshuis zal de politie naast opsporing inzetten op deradicaliserings- en integratietrajecten.

Vakmanschap, alertheid en weerbaarheid

Om zicht te krijgen op de aard van de dreiging is goede informatie en duiding van groot belang. Het vergaren van informatie over potentiële terroristische dreigingen en de duiding daarvan is echter een complex proces. Informatie is vaak niet eenduidig en kan afkomstig zijn uit een verscheidenheid aan bronnen: internet, internationaal, bondgenoten of sleutelfiguren, partners, inlichtingendiensten. Professioneel vakmanschap van politieambtenaren en partners is bepalend bij het inschatten van een dreiging.

². Jaarverslag AIVD 2017.

Het vakmanschap dat hiervoor nodig is, vormt samen met alertheid, het verder verhogen van de operationele inzetbaarheid en het zicht houden op gewelddadig extremisme de kern-opgave van contraterrorisme binnen de eenheid voor de komende jaren.

3. Ondermijning

Ondermijnende criminaliteit³ heeft maar één doel en dat is financieel gewin. Volgens ruwe schattingen is hier tussen de 2 en 10 miljard euro mee gemoeid, waarmee er sprake is van een omvangrijke criminele bedrijfsvoering. Met dit geld kunnen criminele organisaties legale structuren ondergraven en stevige illegale structuren opzetten. Daarnaast gaat ondermijnende criminaliteit vaak gepaard met (dreigen met) excessief geweld en het gebruik van (automatische) vuurwapens. Vanwege zijn de aard is deze vorm van criminaliteit bedreigend voor een democratische en veilige samenleving.

Het creëren van angst wordt gebruikt om de concurrentie op afstand te houden en mensen/groepen onder druk te zetten om een bijdrage te leveren aan ondermijnende activiteiten. Ondermijnende criminaliteit verweeft de onderwereld en bovenwereld. De onderwereld heeft de bovenwereld nodig voor hulpbronnen (transport-middelen, bedrijfspanden, juridische en financiële dienstverleners) en voor het witwassen van crimineel vermogen. Ondermijnende criminaliteit is geen hypothetisch probleem, maar een dagelijkse realiteit in onze eenheid.

De aanpak op Rotterdam-Zuid, het project Holsteiner, het programma Integere Haven, de ervaring uit de fieldlabs Maasgeld en Gun factor en een veelheid aan onderzoeken en casussen tonen dit aan. Daarom is systematische strategische aandacht nodig voor dit fenomeen, niet alleen bij de politie, maar bij alle overheden, private ondernemers en burgers. Naast een strafrechtelijke aanpak van ondermijning is ook focus op onderliggende economische en sociale structuren noodzakelijk. Het economische proces is een basis voor ondermijnende activiteiten, waarin geld en organisatievermogen de bindende factoren zijn. Daarnaast is aandacht voor de sociale kant van groot belang, omdat ondermijnende criminaliteit de wijk en de buurtbewoners beïnvloedt.

De eenheid Rotterdam heeft te maken met een aantal (unieke) criminogene factoren die bijdragen aan gelegenhedsstructuren voor ondermijnende criminaliteit. Zo speelt de Rotterdamse haven mondiaal een cruciale rol als het gaat om de handel in verdovende middelen. Criminelen gebruiken de beschikbare logistieke processen om grote hoeveelheden verdovende middelen in- of door te voeren. De drugshandel gaat gepaard met grote illegale geldstromen, (ambtelijke) corruptie, ondermijning van sociale structuren in wijken en excessief geweld. Daarnaast is het een voedingsbodem voor andere vormen van ondermijnende criminaliteit, zoals wapenhandel, of ondermijnende fenomenen, zoals misbruiken van branches voor witwassen van crimineel geld en de toeleiding van jongeren naar criminele carrières. Drugs, zeker in relatie met de aanwezigheid van

de grootste haven van Europa, is de “motor” achter het ontstaan van dit criminele gedrag met de beschreven ernstige, ondermijnende effecten als gevolg, niet alleen voor de eenheid Rotterdam, maar ook voor Nederland en Europa.

Er zijn in de eenheid Rotterdam geografische gebieden die qua sociaal-economische omstandigheden (sterk) negatief afwijken van de rest van Nederland. Deze gebieden, net als een aantal industrie-terreinen en (delen van) winkelgebieden, blijken kwetsbaar voor ondermijnende activiteiten. Naast de handel in en het vervaardigen van verdovende middelen (met name ook softdrugs) zijn er diverse andere vormen van ondermijnende criminaliteit zichtbaar in onze eenheid, zoals wapenhandel, mensenhandel, illegaal gokken, milieucriminaliteit, zorgfraude en cybercrime (digitale ondermijning).

Waar willen wij in 2022 staan?

De politie-eenheid Rotterdam werkt in 2022 bij het aanpakken van ondermijnende criminaliteit structureel samen met (veiligheids-)partners en burgers. Deze integrale aanpak wordt ondersteund door een gedegen integrale informatiepositie en kenmerkt zich door actiegerichte planmatige ontworpen van de ondermijnende criminele bedrijfsvoering door gebruik van een combinatie van maatschappelijke, bestuurlijke, justitiële en fiscale instrumenten. Waar mogelijk worden alle middelen ingezet om crimineel verworven vermogen af te pakken. Het resultaat is dat een samenwerkende lokale overheid en haar partners een onaantrekkelijk klimaat voor ondermijnende criminaliteit binnen de eenheid Rotterdam creëren.

Hoe gaan we dit bereiken?

De ervaring van de afgelopen jaren leert dat een integrale aanpak met partners noodzakelijk is om een sluitend systeem (de kracht van één overheid) tegenover krachtige criminele structuren te zetten en de criminaliteit op verschillende vlakken te bestrijden. Bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit moet een multidisciplinaire aanpak, onder andere in RIEC-verband, de norm zijn in onze eenheid (gedeeld eigenaarschap van het probleem).

De hoofdlijnen van de aanpak van ondermijnende criminaliteit de komende jaren zijn:

1. De politie formuleert voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit samen met het OM, gemeenten en de belastingdienst integrale uitgangspunten en integrale werkafspraken op strategisch niveau.
 - a. Ondermijnende fenomenen worden integraal aangepakt, onder andere in het RIEC samenwerkingsverband. De aanpak vindt plaats op basis van een integraal dreigingsbeeld ondermijning op basis waarvan het gezag kiest welke dreigingen moeten worden aangepakt. De genoemde samenwerkende organisaties maken gebruik van elkaars informatie/kennis, instrumenten en resources.
 - b. De aanpak concentreert zich op het zo effectief mogelijk verstoren van de criminele ondermijnende bedrijfsvoering. Signaleren, voorkomen, opsporen en aanpakken van ondermijnende fenomenen, het afpakken van

het bijbehorende criminele geld en het stimuleren van bonafide branches. Hiermee is de aanpak een combinatie van maatschappelijke, bestuurlijke, justitiële en fiscale instrumenten

- c. De politie levert haar informatie/kennis, instrumenten en resources als “service” aan haar (veiligheids)partners als die daardoor beter of gericht in staat worden gesteld om ondermijnende vraagstukken aan te pakken.

2. De politie ontwikkelt operationele methodieken/interventies om ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Zij maakt hierbij gebruik van de ervaringen die zijn en worden opgedaan in de doorlopende ‘proeftuinen’; “Hartcore”-Rotterdam-Zuid, project Holsteiner, programma Integere Haven, integrale aanpak van hennepkwekerijen o.l.v. bestuurlijke werkgroep en Fieldlabs voor excessiefgeweld/wapenbezit en illegale financiële stromen.
 - a. De aanpak richt zich op vitale elementen van de achterliggende (machts)structuren: vermogen, faciliterende systemen, invloedrijke personen en families en netwerken.
 - b. Financiële processen van criminele verbanden worden in kaart gebracht. De hierop volgende gerichte integrale interventies richten zich op de plaatsen waar deze processen de bovenwereld raken.
 - c. Ontwikkelen van methodieken om criminele familieverbanden met kenmerken van intergenerationele overdracht te verstoren

3. De aanpak van ondermijnende criminaliteit wordt ondersteund door een gedegen (integrale) informatiepositie; dit is een basisvoorwaarde voor de aanpak.
 - a. De eenheid levert jaarlijks een dreigingsbeeld op. Dit dreigingsbeeld is richtinggevend voor de aanpak.
 - b. De komende jaren zal geïnvesteerd worden op initiatieven die leiden tot een hoger niveau van een integrale informatiepositie.
4. Zowel intern als met partners wordt geïnvesteerd op het bevorderen van deskundigheid op het gebied van de aanpak van ondermijning.
 - a. Het SGB O Ondermijning verzorgt trainingen/bewustwordings-sessies in de eenheid
 - b. Lopende en nieuwe trajecten worden ondersteund door wetenschappelijke begeleidings-groepen
 - c. Er wordt geïnvesteerd in trainingen/opleidingen op het gebied van samenwerkingsrelaties over organisatiegrenzen heen (integraal samenwerken)
 - d. AGORA biedt een digitale leer/kennisomgeving voor de aanpak. Deze omgeving zal verder worden geprofessionaliseerd door het SGB O. Het doel is om de komende jaren te komen tot een integrale leer/kennisomgeving.
 - e. Ervaringen uit proeftuinen en andere nieuwe toegepaste methodieken worden verwerkt in leerdossiers. Deze leerdossiers worden aangeboden in de leer/kennisomgeving.

³ Tops en Van der Torre (2014) definiëren ondermijnende criminaliteit als criminaliteit die de formele (rechtsstaat) of de informele grondslag (fatsoenlijke verhoudingen) van onze samenleving systematisch aantast.

⁴ Ondermijning ondermijnd, NSOB 2016

- 5. De aanpak van ondermijnende criminaliteit vraagt om brede maatschappelijke coalities.
 - a. Branches (o.a. via bonafide brancheverenigingen) worden nadrukkelijk betrokken bij het bestrijden van malafide facilitators.
 - b. Bewoners en private partijen worden betrokken bij de signalering en versterking van ondermijnende activiteiten.
- 6. De aanpak van ondermijnende criminaliteit vraagt om innovatie en verbetering/vernieuwing van bestaande (integrale) processen. In dit kader adviseren wij over gewenste aanpassingen van wet- en regelgeving die in hun aard of werking ruimte bieden voor ondermijnd gedrag.

4. Cybercrime

Nieuwe technieken, diensten en aanbieders vergroten de maatschappelijke afhankelijkheid van internet en ICT-middelen. Dit biedt kansen, maar brengt ook bedreigingen en kwetsbaarheden met zich mee. Trends zijn o.a. Internet of Things, waarbij steeds meer apparaten aan internet worden gekoppeld, en blockchaintechnologie. Daarnaast zien we de opkomst van technieken als Do-it-Yourself (DIY), 3D-printen en crime-as-a-Service. Iets anders is het plaatsen van fake news en/of opruiende teksten op internet die gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde en veiligheid. Ook zien we veranderingen in de samenwerkingsstructuur van criminelen

onder invloed van de digitale ontwikkeling. Zo verschuift bijvoorbeeld het zwaartepunt in daderschap van groepen naar individuen, die niet meer *face to face* contact onderhouden, maar via internet, m.n. het Darkweb. Het contact is niet meer plaatsgebonden; de criminele samenwerking internationaliseert.

Voorbeelden van cybercrime, ook binnen de eenheid Rotterdam, zijn het gebruik van ransomware, DDoS aanvallen en hacks. Daarnaast is er digitale criminaliteit waarbij ICT in meer of mindere mate een rol speelt. Voorbeelden hiervan zijn internet-oplichting, cyberpesten en phishing (nepwebsites).

De kunst is om voortdurend in te blijven spelen op nieuwe ontwikkelingen en de kennis te vergroten die nodig is. Het risico is immers dat de ontwikkelingen in cybercrime sneller gaan dan de kennis en de kunde bij de politie en andere veiligheidspartners zich ontwikkelt. Dit vraagt een andere wijze van opsporing en een aanpak waarin - nog meer dan bij traditionele vormen van criminaliteit - samenwerking en weerbaarheid centraal staan.

Waar willen we in 2022 staan?
In 2022 is de eenheid Rotterdam binnen de Nederlandse politie toonaangevend in de aanpak van cybercrime en behaalt het aansprekende resultaten. Dit betekent dat wij met publieke en private organisaties moeten samenwerken om de digitale kwetsbaarheid te verlagen en de weerbaarheid tegen cybercrime te verhogen. Daarnaast voert de politie in afstemming en samenwerking met de relevante publieke en/of private partners

betekenisvolle onderzoeken uit, waarbij daders worden opgespoord en vervolgd, en werpen we barrières op om schade te voorkomen en te beperken. Ook zal de politie over de volle breedte van de organisatie optimaal gebruik moeten maken van digitale middelen en kennis moeten hebben over het digitale domein.

- Hoe gaan we dit bereiken?**
Vanuit Publiek Private Samenwerking willen we een gezamenlijke/integrale en innovatieve interventiestrategie ontwikkelen die bestaat uit de volgende elementen:
- 1. Versteven van de opsporing, o.a. door de inrichting van het Thematisch Cybercrime Team en een Robuust Cyberteam bij het Openbaar Ministerie. Het Thematisch Cybercrime Team heeft ook een aanjaagfunctie voor de districten om cybercrime zaken op te pakken.
 - 2. Het basiskennissniveau van de medewerkers binnen basisteams en opsporing wordt verder verhoogd en actueel gehouden. Daarnaast is er speciale aandacht voor medewerkers van het Regionaal Service Centrum en Intake&Service ten behoeve van de kwaliteit van het aangifteproces en dienstverlening.
 - 3. Inzet op versterking van verdienmodellen van cybercriminelen.
 - 4. Informatieveiligheid van veiligheidspartners op orde brengen en kennis en ervaring delen.
 - 5. Initiëren en deelnemen aan algemene en doelgroepgerichte campagnes ter verhoging van het bewustzijn en de weerbaarheid van MKB en burgers en het geven van preventieve tips.
 - 6. Gevraagd en ongevraagd geven van advies over geconstateerde

- kwetsbaarheden in de digitale infrastructuur van publieke en private partijen.
- 7. Vanuit goede informatiepositie inspelen op nieuwe ontwikkelingen om gezamenlijk maatregelen te kunnen treffen. Om de kennis- en informatiepositie over fenomenen, dadergroepen, slachtoffers en modus operandi te verstevigen wordt ingezet op:
 - a. Het jaarlijks uitbrengen van een Eenheid Cybercrime Beeld.
 - b. Opleiden, trainen en oefenen.
 - c. Verbetering van kwaliteit in het aangifteproces.
 - d. Verrichten van (wetenschappelijk) onderzoek gericht op het vergroten van kennis over aard en omvang van de problematiek en mogelijkheden voor een aanpak.
- 8. In afstemming en samenwerking met publieke en/of private partners geven we aangevers van cybercrime een advies ter voorkoming van herhaald slachtofferschap.
- 9. Preparatie op cyberincidenten die maatschappelijke ontwrichting kunnen veroorzaken (in het kader van conflict- en crisisbeheersing).
- 10. Actieve communicatie over succesvolle interventies en resultaten.
- 11. Onderzoek naar betekenisvolle Kritieke Prestatie Indicatoren op het gebied van cybercrime.

5. Burger centraal, slachtoffer voorop

De verwachting van de burger ten aanzien van de dienstverlening van de politie is divers en aan verandering onderhevig. Als politie willen we

continuïteit bieden in onze basisdienstverlening en daarnaast flexibel inspelen op veranderende behoeftes waar mogelijk. Indien de burger een beroep op ons doet, willen we een interventie doen die daarop een passend antwoord vormt, al of niet samen met andere instanties. In het bijzonder richt de politie zich de komende jaren op het bieden van extra bescherming aan slachtoffers en het voorkomen van (secundair) slachtofferschap. Hierbij richten we ons vooral op kwetsbare doelgroepen: jeugd, slachtoffers van huiselijk- of eengerelateerd geweld of van kindermishandeling en personen met verward gedrag.

In de maatschappij is een ontwikkeling zichtbaar waarin burgers zelf verantwoordelijkheid en regie nemen voor opsporingsactiviteiten en veiligheidsvraagstukken. Als politie willen wij deze burgerinitiatieven omarmen en de samenwerking actief faciliteren, kanaliseren en coördineren.

Waar willen we in 2022 staan?
De burger weet op welke dienstverlening van de politie hij of zij kan rekenen en ervaart meer maatwerk, samenwerking en wederkerigheid. Slachtoffers en kwetsbare doelgroepen staan hierbij centraal en krijgen van de politie en van partners de bescherming die nodig is voor hun veiligheid. De burger die initiatief neemt, ervaart daarbij een participerende politie die zowel een versterkende als begrenzendende rol heeft.

Hoe gaan we dit bereiken?
Maatwerk in dienstverlening en bescherming
Wij gaan ons inzicht in de behoefte van de burger en de verschuivingen

daarin vergroten. Dit doen wij door te meten en door te kijken naar de tevredenheid van burgers over de dienstverlening op teamniveau en aan te sluiten bij de lokale behoeften. Deze input gebruiken we om hierover het gesprek en de dialoog met burgers aan te gaan en te onderhouden.

- Slachtofferzorg wordt concreet vormgegeven door:
- 1. Het consequent beoordelen van de kwetsbaarheid van aangevers en het treffen van beschermende maatregelen als dat nodig is.
 - 2. Het realiseren van een toename van geld- en waardebeslag bij verdachten ten behoeve van schadeloosstelling van slachtoffers.
 - 3. De implementatie van (landelijke) projecten ter versteviging van de positie van slachtoffer. Dit vooral op de items erkennen, informeren, beschermen en herstellen.

Bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen
In navolging op het programma Kwetsbare Doelgroepen zal er verder geïnvesteerd worden op:

- 1. Bewustwording en eigenaarschap
- 2. Vakontwikkeling en deskundigheidsbevordering
- 3. Multidisciplinaire samenwerking tussen vakmensen in de operatie

Bij elke zaak van *ex-partner stalking of eer gerelateerd geweld* vindt er een risicotaxatie door politie plaats. Naar aanleiding daarvan kunnen interventies worden gepleegd door politie, Justitie, Veilig Thuisorganisaties en/of andere partijen. Wij maken bij ieder incident van huiselijk geweld een Veilig Thuis formulier op.

- Ten aanzien van *kindermishandeling*
1. Alle kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld en/of zelf mishandeld krijgen de juiste hulpverlening. Politie maakt bij ieder incident van huiselijk geweld een Veilig Thuis formulier op. De Veilig Thuisorganisaties zorgen voor de inzet van passende hulpverlening voor zowel de ouders als de kinderen.
 2. In het opsporingsonderzoek bij kindermishandeling is er gedurende het proces afstemming met Veilig Thuisorganisaties en het Openbaar Ministerie om enerzijds duurzame veiligheid en anderzijds een succesvol opsporingsonderzoek te realiseren.

- Ten aanzien van *personen met verward gedrag*
1. De betrokkene krijgt de juiste zorg binnen zijn directe omgeving (in samenwerking en afstemming met sociale partners).
 2. De politie voert niet langer oneigenlijke taken uit ten aanzien van vervoer en verblijf.
 3. De ketenpartners zijn vanuit hun eigen professionaliteit in positie en met de politie in verbinding.

- Ten aanzien van de *Jeugdtaak*
1. De politie is in verbinding met de jeugd, zowel online als op straat. We doen dat primair vanuit een positieve insteek.
 2. Daar waar overlast en/of criminaliteit door jeugd(groepen) wordt gesignaleerd, al dan niet gekoppeld aan bepaalde locaties; wordt de methodiek van de groepsaankpak onder regie van de gemeente of Openbaar Ministerie ingezet.

- Betekenisvol interveniëren**
- Bij hulpvragen van burgers of partners zet de politie interventies in vanuit de verantwoordelijkheid om te beschermen, te begrenzen en te bekrachtigen. Zowel binnen- als buiten de strafrechtketen zijn de afgelopen jaren ervaringen opgedaan om alternatieve en meer effectieve interventies in te zetten dan sec het opnemen van een aangifte en daaropvolgende strafrechtelijke proces. Deze beweging zetten we voort door voor de collega’s beter inzichtelijk te maken welke interventiemogelijkheden er zijn (‘toolbox’). Daarnaast brengen we in beeld welke belemmeringen (juridisch of anderszins) een passende interventie mogelijk in de weg staan en streven we er naar deze in samenwerking met partners weg te nemen. Tot slot gaan we in onze plannings- en verantwoordingscyclus doelstellingen op nemen over andere dan strafrechtelijke interventies

- Participerende politie**
- We willen een beweging maken van burgerparticipatie naar een participerende politie. Dit biedt ruimte aan burgers om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Daarnaast vereist het een politie die burgers en partners serieus neemt vanuit een wederkerige relatie. Dit moet het leidende principe zijn bij diverse vormen van samenwerking met burgers.

Of het nu gaat om lokale initiatieven van wijkagenten, preventieve communicatie-campagnes, initiatieven als ‘Buurt bestuurt’ of om burgerinitiatieven op het gebied van vermissingen of opsporingsonderzoek. De burgers ervaren een benaderbare en participerende politie die hen serieus neemt en zich niet boven de burger stelt.

We zullen de voortgang toetsen door middel van diverse instrumenten, waaronder burgertevredenheidsonderzoek.

6. Beheersing van openbare orde risico’s

Door de in het eerste hoofdstuk geschetste trends doen zich steeds vaker (plotseling opkomende) openbare orde- en veiligheidsvraagstukken voor. Deze vraagstukken kunnen variëren van evenementen, (on)aangekondigde (tegen)demonstraties tot andere grootschalige incidenten, zoals een (dreiging met een) terroristische aanslag. In veel gevallen zal zo’n vraagstuk worden opgepakt in de reguliere uitvoering van de dienst, maar soms is het nodig om op te schalen in interventies om openbare orde risico’s te kunnen beheersen. Een dergelijke optreden onder gezag van de lokale driehoek moet rechtmatig, subsidiair en proportioneel zijn. Dit vereist dat alle medewerkers voldoende op de hoogte zijn van de (grond)rechten van burgers en hun eigen bevoegdheden m.n. bij demonstraties om adequaat te kunnen handelen.

Adequaat optreden in het kader van de beheersing van onverwachte openbare orde-risico’s vraagt om een flexibele inzet en snelle beschikbaarheid van politie en andere handhavers. De politie en haar partners moeten kunnen anticiperen en onmiddellijk kunnen reageren wanneer een situatie de openbare orde dreigt te verstoren.

Het verzamelen van informatie en de duiding daarvan in de context van wijk, web en wereld is een belangrijk onderdeel daarvan.

- Waar willen we in 2022 staan?**
- Het is de ambitie:
1. Om ook in 2022 samen met partners (nieuwe) maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen die in potentie een risico voor de openbare orde kunnen vormen snel waar te nemen, te duiden en het gezag te adviseren over te treffen maatregelen om de dreiging weg te nemen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het uitbreiden van de mogelijkheden om social media te volgen en zo nodig te interveniëren.
 2. De opschaling op orde en de operationele slagkracht op hoog niveau te houden. Ook de opschaling bij partners, bijvoorbeeld de gemeenten, dient beter in kaart te zijn gebracht om gelijk op te kunnen lopen. Dit zal de duiding en snelheid van advisering en daarmee de operationele slagkracht ten goede komen.
 3. Dat politiemedewerkers die ingezet worden, goed op de hoogte zijn van de bevoegdheden en mogelijkheden die zij hebben in relatie tot de (grond)rechten van de burger bij bijvoorbeeld demonstraties. Ook voor gemeenten geldt dat zij op de hoogte zijn van de relevante wetgeving en in staat zijn om de juiste aanwijzingen te geven.

Hoe gaan we dit bereiken?

Deze ambities realiseren wij door investeringen op het vlak van:

1. *Waarneming en duiding*
 - a. De mogelijkheden te onderzoeken om bij gemeenten beschikbare informatie beter te benutten voor

- signalering en gezamenlijke duiding.
- b. De netwerken van sleutelpersonen en doelgroepen van partners in kaart te hebben.
- c. Meer en breder investeren in open bronnen en bronnen van expertise.
- d. Verder vooruitkijken door middel van scenario’s.
- e. Informatie van de politie, gemeenten en OM bij elkaar brengen en vroegtijdig met elkaar af te stemmen over acute situaties, vooraf of tijdens het incident. Hierdoor ontstaat een volledige, gevalideerde en genuanceerde duiding.
- f. Externe partners en kennisinstellingen betrekken in de duiding van de ontwikkelingen op het gebied van de in hoofdstuk 1 genoemde trends.

2. *Opschaling en slagkracht*
 - a. Vroegtijdig gezamenlijk optrekken met partners, zoals gemeenten, OM, Brandweer, GHOR, Veiligheidsregio’s in onder andere het TerrorismeGevolg Programma.
 - b. Opschaling in kaart brengen bij de gemeenten ten aanzien van signalen over openbare orde en waar nodig gezamenlijk verbeteren.
 - c. Gezamenlijk naar een demonstratie/ evenement/incident groeien, door eerder informatie met elkaar delen en activiteiten afstemmen.
 - d. De gemeenten in samenwerking met politie en overige partners frequent doorleefsessies te laten organiseren met casuïstiek naar aanleiding van bovengenoemde trends. Daarbij bestuurlijke dilemma’s en besluiten gezamenlijk doorleven.
 - e. Partners te laten inventariseren of de kennis, uitrusting en middelen van de medewerkers voldoende zijn voor een eventuele (terroristische) aanslag of grootschalige en langdurige openbare ordeproblematiek. De politie zal

- extra aandacht besteden aan de alarmering, opleidingen en middelen.
- f. Samen met partners expertise ontwikkelen op het gebied van evenementadvies, middelen en maatregelen in het licht van de huidige dreigingen. Hierdoor kunnen we met partners op gelijk kennisniveau met elkaar sparren over dergelijke onderwerpen.

3. *Omgang met grondrechten bij demonstraties/evenementen/incidenten*
 - a. Profcheck demonstratierecht beschikbaar stellen, zodat politie-medewerkers voorzien zijn van de laatste, actuele informatie met betrekking tot bevoegdheden en rechten.
 - b. De uitkomsten van evaluaties beter te borgen.
 - c. Beleidsuitgangspunten en het bejegeningprofiel beter doorleven met partners en medewerkers. Hierbij wordt onder andere de nadruk gelegd op een neutrale houding, de-escalerend optreden, contact onderhouden met de demonstranten en aanhoudingsgronden. De gemeente besluit over het handelingskader van politie bij een demonstratie en/ of andere evenementen.
 - d. Het OM participeert op zowel tactisch als strategisch niveau (TDA, SGBO, HOVDP) in de advisering en of sturing met betrekking tot het handhavingsbeleid.

4

Inzetbaarheid

Inzetbaarheid

De vraag naar politie-inzet overstijgt sinds jaar en dag de beschikbare capaciteit. Extra formatie zal de komende jaren niet (in voldoende mate) beschikbaar komen om dit vraagstuk structureel op te lossen. Daarom is het zowel binnen de gebiedsgebonden politiezorg als binnen de opsporing van belang om te investeren in duurzame inzetbaarheid van de medewerkers om het hoofd te bieden aan actuele en toekomstige uitdagingen.

Waar willen we in 2022 staan?

Medewerkers in de organisatie maken dagelijks het verschil. Voor de eenheid is het daarom van belang om de eenheid op sterkte te houden, in te zetten op vitaliteit en weerbaarheid van medewerkers en optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden van capaciteitsmanagement.

Hoe gaan we dit bereiken?

Deze ambities realiseren wij door investeringen op het vlak van:

1. Het op sterkte krijgen en houden van de eenheid

Zowel kwantitatief als kwalitatief moet formatie en bezetting in evenwicht zijn en is er een flexibele organisatie vereist die kwalitatief en kwantitatief in staat is om te om te gaan met de ontwikkelingen in de maatschappij.

Dit realiseren wij door:

- Een opleidingseenheid te zijn met een goede begeleidingsorganisatie voor nieuwe instroom. Om de verwachte uitstroom van oudere medewerkers de komende periode op te vangen zal de eenheid maximaal instroom van aspiranten faciliteren.
- Talentontwikkeling en doorstroom van collega's te faciliteren op basis van de beleidsprioriteiten.
- Het gericht toerusten van personeel in kwaliteitstrajecten opsporing en gebiedsgebonden politie.

Ondersteunend is een optimale inzet van politievrijwilligers.

2. Vitaliteit en weerbaarheid

De politie-eenheid Rotterdam heeft de ambitie een organisatie te zijn die bestaat uit gemotiveerde, gezonde en weerbare medewerkers. Ook het zorgdragen voor een veilige en gezonde werkomgeving voor medewerkers is onderdeel van deze ambitie. Dat vraagt om gericht (preventief) beleid door meer te investeren in de fysieke en mentale weerbaarheid van medewerkers en mede daardoor ook het voorkomen van ziekteverzuim.

Dit realiseren wij door:

- Het verbeteren van vitaliteit en weerbaarheid van medewerkers door inzet van coaching en begeleiding vanuit het programma FIT@NP bij de fysieke vaardigheidstoets.
- Gedragbeïnvloeding ter bevordering van het eigen besef bij medewerker van het belang om fit, vitaal en weerbaar te zijn.
- Verbeterde aanpak van ziekteverzuim.
- Het meldpunt PTSS.
- Effectievere toepassing van de wet Poortwachter waardoor voortgang wordt gehouden in het herplaatsen van medewerkers.
- Periodiek uitvoeren van de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en opvolging geven aan de uitkomsten.
- Periodiek uitvoeren van de Medewerkersmonitor en opvolging geven aan de uitkomsten.

3. Capaciteitsmanagement

De politie eenheid Rotterdam wil voor het leveren van haar prestaties optimaal gebruik maken van capaciteitsmanagement en richt zich daarbij op verantwoord kiezen, flexibiliseren, kostenbewustzijn, ruimte geven en medewerkerswelzijn. Hiermee wordt bereikt dat:

- Capaciteitsmanagement als instrument gebruikt wordt om met het bevoegd gezag in gesprek te gaan over de prioritering van veiligheidsvraagstukken op basis van de beschikbare capaciteit. Dit leidt tot realistische en realiseerbare afspraken, doordat directe inzetbaarheid wordt afgezet tegen het werkaanbod.
- Menselijk kapitaal efficiënter wordt ingezet.
- De werkdruk beter uitgebalanceerd is wat een positieve uitwerking heeft op het welzijn van medewerkers.

Dit realiseren wij door:

- Nadrukkelijk aandacht te besteden aan capaciteitsmanagement binnen de plan- en controlcyclus.
- Vergroten van kennis en bewustzijn van capaciteitsmanagement bij leidinggevend.
- Vergroten van gedetailleerd zicht op kwantitatieve en kwalitatieve inzetbare capaciteit.
- Faciliteren van initiatieven op het gebied van zelfroosteren.

Bijlage 1

Formatieplan
eenheid Rotterdam

Bijlage 2

Eenheidsmonitorset
2019 – 2022

Bijlagen

Bijlage 1: Formatieplan eenheid Rotterdam

Vastgesteld door het Regionaal Veiligheidsoverleg op 9 april 2018.

Inrichtingsvoorstel Regionale Eenheid		FTE	OS	NOS
1. Leiding Regionale Eenheid		4	4	4
2. Regiostaf en Bedrijfsvoering	Leiding & ondersteuning	1		1
	Bestuursondersteuning	44,8		44,8
	Politieprofessie	28	26	2
	Control	17,5		17,5
	Communicatie	24		24
	Integriteit en Veiligheid	32	23	9
	Totaal Regiostaf	147,3	49,0	98,3
3. Districten en basisteams	Capaciteitsmanagement	59		59
	Totaal Bedrijfsvoering	59	0	59
	Leiding & ondersteuning	5	4	1
4. ZHP	Basisteams	159	158	1
	Districtsrecherche	512,5	512,5	
	waarvan <i>rechercheurs tactisch opsporen</i>	119	119	
	Flexteam	162	162	
5. DRR	Totaal Districten en teams	3574	3551	23
	Leiding & ondersteuning	5	4	1
	Basisteam	159	158	1
	Districtsrecherche	62	62	
6. ROC	Grenstoezicht	128	128	
	Totaal Zeehavenpolitie	353	351	2
	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Opsporing Generiek	155,5	155,5	
	waarvan <i>Leiding</i>	2	2	
	waarvan <i>Generiek</i>	122,5	122,5	
	waarvan <i>TGO/Cold case</i>	22	22	
	waarvan <i>Rechtshulp</i>	6	6	
	waarvan <i>Werkvoorbereiding</i>	3	3	
	Thematische Opsporing	155	155	
7. DIRO	waarvan <i>Leiding</i>	2	2	
	waarvan <i>Milieu</i>	36	36	
	waarvan <i>Finec</i>	12	12	
	waarvan <i>Zeden</i>	90	90	
	waarvan <i>Kipo</i>	15	15	
	Vreemdelingenpolitie	163,5	163,5	
	Opsporing Ondersteuning	304,4	304,4	
	waarvan <i>Leiding</i>	3	3	
	waarvan <i>Observatieteam/STO</i>	92	92	
	waarvan <i>Forensisch opsporen</i>	158,4	158,4	
8. DROS	waarvan <i>Financieel opsporen</i>	18	18	
	waarvan <i>Digitaal opsporen</i>	25	25	
	waarvan <i>Ondersteuningsdesk</i>	8	8	
	Totaal Dienst Regionale Recherche	781,4	780,4	1
	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Regionale Conflict en Crisisbeheersing	68	68	
	waarvan <i>Leiding</i>	1	1	
	waarvan <i>Team crisisbeheersing</i>	26	26	
	waarvan <i>Surveillancehonden</i>	41	41	
	Parate Eenheid	99	99	
9. TOTAAL	Infrastructuur	144	144	
	waarvan <i>Leiding</i>	2	2	
	waarvan <i>Team nodale oriëntatie</i>	19	19	
	waarvan <i>Team verkeer</i>	106	106	
	waarvan <i>Team technisch toezicht</i>	17	17	
	Regionaal Service Centrum	109	109	
	Arrestantentaken	215	215	
	Regionale coördinatie taken	39,5	35,5	4
	Totaal Dienst Regionale Ondersteuning	677,5	672,5	5
	Totaal Opsporing	1502	1501	1
10. TOTAAL EENHEID	Totaal Basispolitiezorg (excl. <i>rechercheurs in basisteam</i>)	2942	2919	23
	Paraatheid	99	99	0

Inrichtingsvoorstel Regionale Eenheid		FTE	OS	NOS
6. ROC	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Meldkamer	94	94	
	Totaal Regionaal Operationeel Centrum	97	96	1
7. DIRO	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	ZSM+/Veiligheidshuis	27	27	
	Real-time Intelligence	89	89	
	Districts- /Dienstinformatieknooppunten	120	120	
	Inwinning	95	95	
	waarvan <i>Leiding</i>	1	1	
	waarvan <i>CIE</i>	50	50	
	waarvan <i>OIE</i>	20	20	
	waarvan <i>WIV/RID (incl. 1 fte leiding)</i>	24	24	
	Onderzoek en Analyse	62	62	
8. DROS	Business Intelligence & Kwaliteit	10	5	5
	Totaal Dienst Regionale Informatie Organisatie	406	400	6
	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Regionale Conflict en Crisisbeheersing	68	68	
	waarvan <i>Leiding</i>	1	1	
	waarvan <i>Team crisisbeheersing</i>	26	26	
	waarvan <i>Surveillancehonden</i>	41	41	
	Parate Eenheid	99	99	
	Infrastructuur	144	144	
	waarvan <i>Leiding</i>	2	2	
9. TOTAAL	waarvan <i>Team nodale oriëntatie</i>	19	19	
	waarvan <i>Team verkeer</i>	106	106	
	waarvan <i>Team technisch toezicht</i>	17	17	
	Regionaal Service Centrum	109	109	
	Arrestantentaken	215	215	
	Regionale coördinatie taken	39,5	35,5	4
	Totaal Dienst Regionale Ondersteuning	677,5	672,5	5
	Totaal Opsporing	1502	1501	1
	Totaal Basispolitiezorg (excl. <i>rechercheurs in basisteam</i>)	2942	2919	23
	Paraatheid	99	99	0

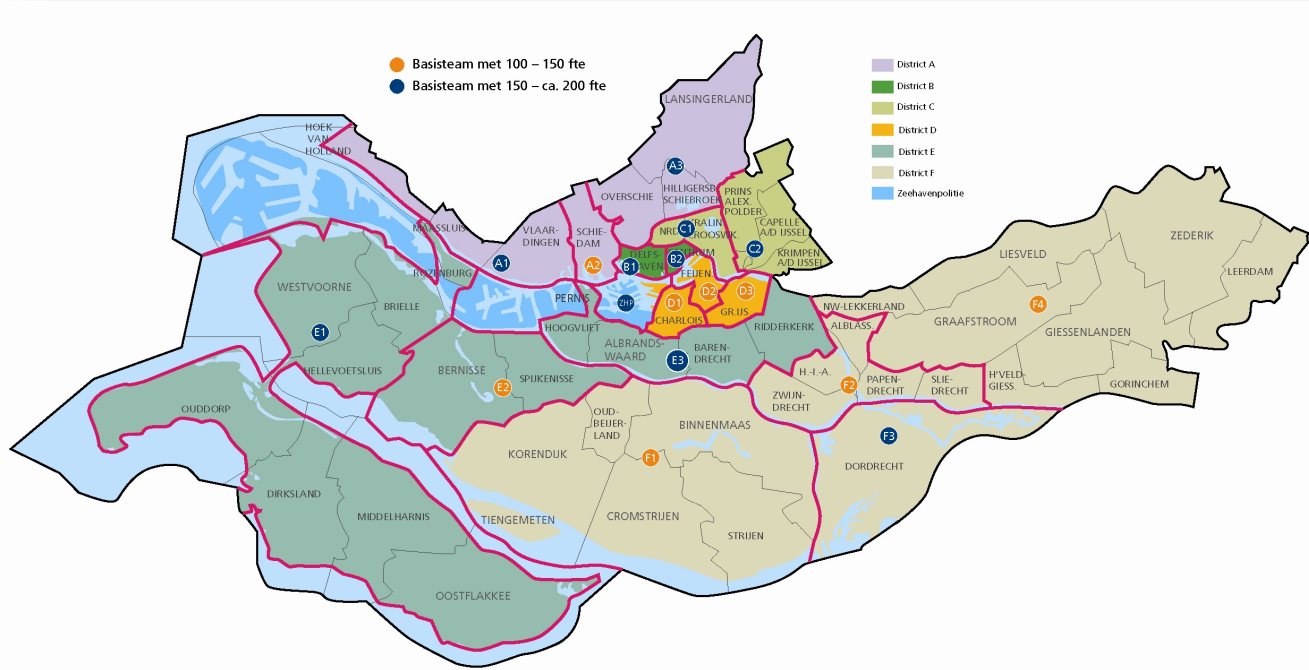
Formatie districten, basisteams en wijkagenten							
Formatie Districten en Basisteams	District						Totaal
	A	B	C	D	E	F	
Leiding & ond.	3	3	3	3	3	3	18
Basisteam 1	171,4	228,3	210,6	161,3	178,7	108,8	
Basisteam 2	144,2	242,2	202,1	151,3	139,1	149,0	
Basisteam 3	170,9			113,0	171,4	194,4	
Basisteam 4						144,5	
Totaal basisteams	486,5	470,5	412,7	425,6	489,2	596,7	2881,2
Flexteam	21,3	37,0	29,3	31,7	21,8	20,9	162
Districtsrecherche	82,0	113,5	83,0	83,5	78,5	72,0	512,5
Totaal	592,8	624,0	528,0	543,8	592,5	692,6	3574

Formatie Wijkagenten	District						Totaal
	A	B	C	D	E	F	
Leiding & ond.	23	20	31	18	23	16	
Basisteam 1	18	18	35	22	15	32	
Basisteam 2	21			15	28	28	
Basisteam 3						21	
Basisteam 4	62	38	66	55	66	97	384
Totaal basisteams	1:4855	1:2730	1:4360	1:3525	1:5610	1:4920	1:4513

Het aantal wijkagenten inclusief de Zeehavenpolitie is 391.

Namen districten en basisteams eenheid Rotterdam

Districten	Naam	Basisteams	Naam
A	Rijnmond Noord	A1	Waterweg
		A2	Schiedam
		A3	Midden Schieland
B	Rotterdam Stad	B1	Delfshaven
		B2	Centrum
C	Rijnmond Oost	C1	Maas - Rotte
		C2	IJsselland
D	Rotterdam Zuid	D1	Charlois
		D2	Feijenoord
		D3	IJsselmonde
E	Rijnmond Zuid - West	E1	Haringvliet
		E2	Spijkenisse
		E3	Oude Maas
F	Zuid-Holland-Zuid	F1	Hoeksche Waard
		F2	Drechtsteden buiten
		F3	Drechtsteden binnen
		F4	Alblasserwaard - Vijfheerenlanden
	Zeehavenpolitie		Havens

Bijlage 2:

Eenheidsmonitorset 2019 – 2022

Monitor op:

Doelstellingen:

Objectieve veiligheid (bron: Politie):

Geregistreeerde misdrijven:

- Overvallen
- Woninginbraken
- Straatroven

Subjectieve veiligheid
(bron: Veiligheidsmonitor CBS):

Onveiligheidsgevoelens:

- voelt zich in het algemeen wel eens onveilig
- Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt

Slachtofferschap:

- totaal
- geweldsdelicten

Tevredenheid:

- over laatste contact met politie
- over laatste contact met politie bij aangifte
- functioneren politie in het algemeen
- functioneren politie in buurt

Bedrijfsvoering (bron: Politie):

- Ziekteverzuim
- Formatie/bezetting
- Profcheck

Aanrijdtijden prio 1: tenminste 82 % binnen 15 minuten.

De minister en de regioburgemeesters werken nog aan een landelijke veiligheidsagenda met (kwantitatieve) doelstellingen voor de eenheden. De eerste conceptversie zal mogelijk in mei beschikbaar komen. De landelijke en lokale ambities worden dan nader uitgewerkt in regionale doelstellingen.

Politie eenheid Rotterdam
Beleids- en bestuurszaken
Postbus 70023
3000 LD ROTTERDAM

Verzenddatum 1 oktober 2018
Ons kenmerk U18.07100
Uw brief van

Afdeling
**Vergunningverlening &
Handhaving**

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Patrick Kolijn

Telefoon

14 010

E-mail

patrick.kolijn@lansingerland.nl

Fax

(010) 800 40 01

Onderwerp **Zienswijze meerjarenbeleidsplan
2019-2022**

Geachte heer Paauw,

Op 12 juni ontvingen wij de conceptversie van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022 voor de eenheid Rotterdam. Wij zijn volgens afspraak geconsulteerd over dit concept en bespraken dit in de raadsvergadering. Met dit bericht geven wij onze zienswijze op het conceptplan.

Waardering

Wij spreken allereerst onze waardering uit voor de politiemannen en -vrouwen van de eenheid Rotterdam en in het bijzonder voor de collega's werkzaam binnen het basisteam Midden-Schieland. Diverse graadmeters tonen namelijk een daling van criminaliteit in onze gemeente. Strafbare feiten met grote impact op onze inwoners, zoals woning- en auto-inbraak en straatroof, namen sterk af. De rol van de politie en de nauwe samenwerking met alle partners stellen wij zeer op prijs.

Lokale afstemming

Wij namen kennis van het meerjarenplanbeleidsplan 2019-2022 en herkennen ons in de benoemde onderwerpen. Hoewel de strategische thema's vooral een landelijk karakter hebben, zien wij in het plan ruimte voor de noodzakelijke en onmisbare lokale afstemming. Daar ligt voor ons dan ook de nadruk. "Inzet op lokale veiligheidsproblemen" draagt bij aan een verdere daling van de criminaliteit in onze gemeente. De belangrijke rol van het basisteam als zichtbaar anker mag hierin niet worden onderschat.

Verbinding

Veiligheid en bestrijding van criminaliteit is niet meer een opdracht aan de politie alleen, maar een zaak van diverse partners. De ingeslagen weg op het vlak van integrale samenwerking wensen wij te vervolgen. Het bevorderen van de overleggen met het lokale gezag en het besteden van aandacht aan handhaving in het publieke domein komen overeen met het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente. Daarnaast is een directe verbinding met onze inwoners een belangrijk speerpunt, zoals ook benoemd in de opdrachten voor de eenheid 2019-2022. Een uitbreiding van het aantal wijkagenten en het basisteam in brede zin helpt deze verbinding in een sterk groeiende gemeente te realiseren.

Zorg

We willen graag ook onze zorg uitspreken op het punt van het informatie delen. Een effectieve samenwerking tussen partners vereist van hen dat ze goede informatie op de juiste momenten delen. Natuurlijk zien wij dat dit een uitdaging is voor alle partners door de wettelijke kaders als de Wet Politie Gegevens en de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Wij merken dat hier winst te behalen valt als partners met elkaar, weliswaar zorgvuldig, zoeken naar de ruimte die de wetgeving wel biedt. In het meerjarenbeleidsplan komt dit onderwerp niet tot nauwelijks naar voren.

Wij gaan ervan uit dat u onze zienswijze bij de definitieve vaststelling van het beleidsplan betreft.

Met een vriendelijke groet,
gemeenteraad van Lansingerland

drs. Marijke Walhout
Griffier

Raadsvoorstel

Datum Raad
27 september 2018

Portefeuillehouder
Simon Fortuyn

Registratienummer
BR1800070

Onderwerp
Verhogen drempelbedragen meervoudig onderhandse aanbestedingen

Gevraagde beslissing

1. Het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen van leveringen en diensten aan te passen van € 30.000 naar € 50.000.
2. Het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen van werken aan te passen van € 50.000 naar € 150.000.

Samenvatting

Eén van de maatregelen om zorg te dragen voor een betere naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid is het verhogen van de drempelbedragen voor meervoudig onderhandse aanbestedingen van leveringen, diensten en werken.

	Huidig drempelbedrag	Nieuw drempelbedrag
Leveringen en diensten	€ 30.000	€ 50.000
Werken	€ 50.000	€ 150.000

Het verhogen van de drempelbedragen voor meervoudig onderhandse aanbestedingen verbetert de slagvaardigheid van de organisatie en vermindert de administratieve werkzaamheden. Deze maatregel is vooruitlopend op de evaluatie van het inkoop- en aanbestedingsbeleid die gepland staat in het eerste kwartaal van 2019.

Met ingang van 1 januari 2018 zijn de drempelbedragen voor Europees aanbesteden (flink) verhoogd. Dit is eveneens door te vertalen naar de grensbedragen onder het Europese drempelbedrag. De gids proportionaliteit (verplichte richtsnoer bij de Aanbestedingswet 2012) biedt de mogelijkheid om het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen te verhogen. Uit onderzoek blijkt dat andere (vergelijkbare) gemeenten al gebruik maken van deze mogelijkheid en hogere drempelbedragen in het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid hanteren dan Lansingerland. Bovendien kunnen opdrachten eerder 1-op-1 worden gegund aan een geschikte (lokale) ondernemer uit het MKB en er is meer ruimte om de percelenregeling uit de Aanbestedingswet 2012 in aanbestedingsprocedures toe te passen.

Financiële consequenties

Het vaststellen van de nieuwe drempelbedragen heeft geen financiële consequenties.

Verdere procedure

De gewijzigde drempelbedragen worden intern en extern bekend gemaakt.

We nemen de nieuwe bedragen op, op de pagina 'zaken-doen-met-de-gemeente' van onze website.

We informeren de lokale Ondernemersverenigingen.

Tevens wordt de accountant op de hoogte gebracht van de aanpassing in het beleid.

Juridische aspecten

Aanbestedingswet 2012, inclusief Gids Proportionaliteit (paragraaf 3.4).

Extern draagvlak/burgerparticipatie

n.v.t.

Duurzaamheid

n.v.t.

Bijlagen

Geen.

Toelichting

Op 31 mei besprak de raad agendapunt 9c 'niet verbinden van consequenties aan afwijkingen intern inkoop- en aanbestedingsbeleid voor de jaarrekeningcontrole 2017' waarop het amendement is aangenomen met nummer T18.08071. Hierin draagt de raad het college op om maatregelen te nemen die zorgen dat het beleid wordt nageleefd.

Op 6 juli 2018 zijn met de brief 'Maatregelen inkoop- en aanbestedingsbeleid' (U18.07053) zes maatregelen toegezegd. Eén van deze maatregelen betreft het verhogen van de drempelbedragen van het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Beoogd maatschappelijk effect

Verbeteren van de slagkracht van de organisatie en het verminderen van de administratieve lasten. Verhogen van de kans dat lokale ondernemers en/of het midden en klein bedrijf opdrachten gegund krijgt.

Kernargumenten

1.1 + 2.1 De Europese drempelbedragen zijn met ingang van 1 januari 2018 (flink) verhoogd.

Tweejaarlijks worden de drempelbedragen Europees aanbesteden opnieuw vastgesteld. Deze verhoging is door te vertalen naar de inkoopprocedures uit het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente. Sinds 2011 heeft de gemeente het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen niet verhoogd. Gezien de huidige economische ontwikkelingen is het logisch om dit nu wel te doen.

1.2 + 2.2 De gids proportionaliteit biedt de mogelijkheid om een verhoging door te voeren bij de drempelbedragen van het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid

De gids proportionaliteit is een verplichte richtsnoer bij de Aanbestedingswet 2012. De gids maakt het juridisch mogelijk de drempelbedragen te verhogen.

1.3+ 2.3 Uit onderzoek blijkt dat de drempelbedragen bij andere (vergelijkbare) gemeenten hoger liggen dan binnen onze gemeente.

Met het verhogen van de drempelbedragen sluiten we aan bij andere (vergelijkbare) gemeenten.

1.4 + 2.4 *De percelenregeling van de Aanbestedingswet 2012 is sneller toe te passen*

De Aanbestedingswet bepaalt dat een opdracht in meerdere percelen mag worden opgedeeld. Onder bepaalde criteria kunnen specifieke percelen worden uitgezonderd van een Europese aanbestedingsverplichting; dit zit gekoppeld aan enerzijds inkoopwaarden zoals gesteld in de Aanbestedingswet 2012 en anderzijds is het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid van toepassing. Door het verhogen van de drempelbedragen krijgt de organisatie meer ruimte om de percelenregeling effectief in te zetten.

1.5 + 2.5 *Lokale ondernemers kunnen eerder een opdracht 1-op-1 gegund te krijgen*

Omdat de gemeente minder snel een meervoudig onderhandse procedure hoeft uit te voeren, kan zij eerder kijken of er een lokale ondernemer voldoet om een opdracht uit te voeren.

Kanttekeningen

n.v.t.

Raadsbesluit

Datum Raad
27 september 2018
Registratienummer
BR1800070

Onderwerp
Verhogen drempelbedrag voor meervoudig onderhandse inkoop en aanbestedingen

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- de Europese drempelbedragen met ingang van 2018 (flink) zijn verhoogd en deze ontwikkeling is door te vertalen naar de eigen inkoopprocedures uit het inkoop- en aanbestedingsbeleid van Lansingerland;
- onderzoek ons leert dat de drempelbedragen bij andere (vergelijkbare) gemeenten hoger liggen dan binnen onze gemeente;
- het verhogen van de drempelbedragen meer slagkracht en minder administratieve lasten geeft (zoals de percelenregeling en stimulering lokale economie).

Gelet op

- de Gids Proportionaliteit die hiervoor de ruimte biedt.

Besluit(en)

1. Het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen van leveringen en diensten aan te passen van € 30.000 naar € 50.000.
2. Het drempelbedrag voor meervoudig onderhandse aanbestedingen van werken aan te passen van € 50.000 naar € 150.000.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 27 september 2018

de griffier,

drs. Marijke Walhout